

**Sprawozdanie z działalności
Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
za rok 2014**

Warszawa, marzec 2015

Spis treści

Streszczenie	7
1 Podstawy prawne i organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	10
1.1. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – informacje ogólne	10
1.1.1. Podstawy prawne działalności	10
1.1.2. Zadania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	11
1.1.3. Sprawozdanie roczne z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	13
1.2. Organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	15
1.2.1. Dyrektor Centrum	15
1.2.2. Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	16
1.3. Komitet Sterujący	27
2 Informacja na temat strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych	36
2.1. Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych – informacje ogólne	36
2.2. Strategiczny program <i>Zaawansowane technologie pozyskiwania energii</i>	37
2.2.1. Opis programu	37
2.2.2. Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	38
2.2.3. Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów	38
2.2.4. Informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw	39
2.2.5. Informacje dodatkowe	39
2.3. Strategiczny program <i>Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej</i>	41
2.3.1. Opis programu	41
2.3.2. Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów	43
2.3.3. Informacje dodatkowe	45

2.4.	Strategiczny program <i>Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED</i>	45
2.4.1.	Opis programu	45
2.4.2.	Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	46
2.4.3.	Informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresach prac objętych projektami, terminach realizacji projektów oraz wartości podpisanych umów.....	46
2.4.4.	Informacje o sposobie upowszechniania ogłoszeń o konkursach na wykonanie projektów oraz o ich wynikach.....	54
2.4.5.	Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów	54
2.4.6.	Informacje dodatkowe.....	57
2.5.	Strategiczny program <i>Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG</i>	58
2.5.1.	Opis programu	58
2.5.2.	Informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresie prac objętych projektami, terminach realizacji projektów oraz wartości podpisanych umów.....	59
2.5.3.	Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego	60
2.5.4.	Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programu	61
2.5.5.	Informacje dodatkowe.....	62
2.6.	Strategiczny program <i>Nowoczesne technologie materiałowe – TechMatSTRATEG</i>	63
2.6.1.	Opis programu	63
2.7.	Projekty strategiczne	63
2.7.1.	<i>Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach</i>	64
2.7.2.	<i>Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków</i>	66
2.7.3.	<i>Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej</i>	67
3	Informacje na temat realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy.....	69
3.1.	Informacje ogólne	69

3.2.	Przedmiot i wartość finansowa zrealizowanych zadań oraz zadań będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym. Informacje na temat efektów realizacji zadań oraz sposobu ich upowszechniania	70
3.2.1.	<i>Program Badań Stosowanych</i>	70
3.2.2.	<i>INNOTECH</i>	72
3.2.3.	<i>LIDER</i>	77
3.2.4.	<i>GRAF-TECH</i>	78
3.2.5.	<i>GEKON</i>	79
3.2.6.	<i>Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy</i>	81
3.2.7.	<i>CuBR</i>	82
3.2.8.	<i>TANGO</i>	84
3.2.9.	<i>Rozwój Innowacji Drogowych - RID</i>	85
3.2.10.	<i>Innowacje Społeczne</i>	86
3.2.11.	<i>PATENT PLUS</i>	88
3.2.12.	<i>SPIN-TECH</i>	91
3.2.13.	<i>GO_GLOBAL.PL</i>	93
3.2.14.	Programy międzynarodowe	93
3.2.15.	<i>Ini-Tech</i> , projekty badawcze rozwojowe, <i>Kreator Innowacyjności</i> , projekty celowe, Inicjatywa Technologiczna, współpraca z Naczelną Organizacją Techniczną	105
3.2.16.	Programy wieloletnie	107
3.2.17.	<i>BRIDGE</i>	108
3.2.18.	Program Operacyjny <i>Innowacyjna Gospodarka</i>	110
3.2.19.	Program Operacyjny <i>Kapitał Ludzki</i>	117
3.2.20.	Program Operacyjny <i>Infrastruktura i Środowisko</i>	121
3.2.21.	Program Operacyjny <i>Inteligentny Rozwój</i>	122
3.2.22.	Program Operacyjny <i>Wiedza Edukacja Rozwój</i>	128
3.2.23.	Program Operacyjny <i>Polska Cyfrowa</i>	129
3.2.24.	Realizacja zadań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.....	130

3.2.25.	Upowszechnianie informacji o działalności NCBR	137
3.3.	Informacje na temat podmiotów, o których mowa w art. 30 ust. 3 i 4 ustawy, współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy	138
3.4.	Informacje o zaangażowaniu środków finansowych pochodzących od sektora gospodarczego, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w przypadku realizacji programów, o których mowa w art. 27 ust. 3 ustawy.	139
4	Ewaluacja realizowanych programów	142
5	Informacje dotyczące zagadnień organizacyjnych w działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	145
5.1.	Struktura organizacyjna oraz informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze Centrum	145
5.2.	Informacje dotyczące kosztów obsługi realizacji poszczególnych zadań Centrum	149
5.3.	Dane na temat stopnia realizacji rocznego planu finansowego Centrum	150

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie liczby odwołań rozpatrzonych przez komisję odwoławczą Rady NCBR	22
Tabela 2. Zestawienie liczby odwołań od informacji Dyrektora NCBR o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej rozpatrzonych przez komisję odwoławczą Rady NCBR	24
Tabela 3. Wykonanie wskaźników programu <i>Zaawansowane technologie pozyskiwania energii</i>	38
Tabela 4. Wykonanie wskaźników programu <i>Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej</i>	44
Tabela 5. Informacja nt. I konkursu programu <i>STRATEGMED</i>	49
Tabela 6. Informacja nt. II konkursu programu <i>STRATEGMED</i>	53
Tabela 7. Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu <i>STRATEGMED</i> : „znaczący wzrost pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach nauki objętych programem”	54
Tabela 8. Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu <i>STRATEGMED</i> : „wykreowanie dynamicznych, młodych zespołów badawczych, w międzynarodowym składzie i o silnej, udokumentowanej pozycji międzynarodowej”	55
Tabela 9. Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu <i>STRATEGMED</i> : „transfer know-how i nowych technologii w zakresie profilaktyki, diagnostyki, terapii i rehabilitacji z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki” ..	56
Tabela 10. Informacja nt. I konkursu programu <i>BIOSTRATEG</i>	59
Tabela 11. Wskaźniki realizacji programu <i>Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo - BIOSTRATEG61</i>	
Tabela 12. Beneficjenci NCBR według kategorii reprezentowanych podmiotów	69
Tabela 13. Informacja nt. III konkursu Programu Badań Stosowanych	71
Tabela 14. Informacja nt. V konkursu programu <i>LIDER</i>	78
Tabela 15. Informacja nt. II konkursu programu <i>GEKON</i>	80
Tabela 16. Informacja nt. konkursu II programu <i>Blue Gas – Polski Gaz łupkowy</i>	82
Tabela 17. Informacja nt. I i II konkursu w ramach przedsięwzięcia <i>CuBR</i>	83
Tabela 18. Informacja nt. konkursu w ramach przedsięwzięcia <i>TANGO</i>	85
Tabela 19. Informacja nt. II konkursu w ramach programu <i>Innowacje Społeczne</i>	87

Tabela 20. Informacja nt. III i IV konkursu w ramach programu Patent Plus	89
Tabela 21. Informacja nt. I konkursu w ramach programu Spin-Tech*	92
Tabela 22: Zestawienie wniosków złożonych do KE przez NCBR jako koordynatora.....	94
Tabela 23. Międzynarodowa współpraca bilateralna – działania podejmowane w 2014 r.	96
Tabela 24. Zaangażowanie NCBR w projekty typu <i>ERA-NET</i>	98
Tabela 25. Współpraca międzynarodowa NCBR w ramach wspólnych przedsięwzięć oraz wspólnych programów	102
Tabela 26. Struktura Programu Innowacyjnego Gospodarka w zakresie wdrażanym przez NCBR	111
Tabela 27. Informacja nt. konkursu 1/POKL/4.1.1/2014.....	119
Tabela 28. Informacja o priorytetowych obszarach badań w konkursie nr 6/2014	131
Tabela 29. Informacja o priorytetowych obszarach badań w konkursie nr 6/2014	131
Tabela 30. Informacja o priorytetowych obszarach badań w konkursie nr 1/PS/2014	132
Tabela 31. Informacja o konkursach ogłoszonych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym.....	134
Tabela 32. Informacja nt. środków wydatkowanych w okresie sprawozdawczym na poszczególne programy Centrum (w tys. zł).....	136
Tabela 33. Informacja na temat podmiotów współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy.....	138
Tabela 34. Zaangażowanie środków finansowych pochodzących z sektora gospodarczego.....	140
Tabela 35 . Ewaluacje prowadzone przez NCBR w 2014 r.....	142
Tabela 36. Stan zatrudnienia w NCBR w roku 2013 i 2014	147
Tabela 37. Stan zatrudnienia w poszczególnych działach NCBR	147
Tabela 38. Obsługa realizacji poszczególnych zadań Centrum***	149
Tabela 39. Stopień realizacji rocznego planu finansowego Centrum	150

Streszczenie

Rok 2014 był siódmym, pełnym okresem sprawozdawczym w działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a zarazem czwartym, ostatnim rokiem pierwszej kadencji Dyrektora Centrum – prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Jana Kurzydłowskiego oraz ostatnim rokiem czteroletniej kadencji przewodniczącego Rady Centrum – prof. dr. hab. Jerzego Kątkiego. W listopadzie 2014 roku nową przewodniczącą Rady została dr hab. Anna Rogut.

Do najważniejszych wydarzeń prezentowanego okresu sprawozdawczego należy zaliczyć uruchomienie strategicznego programu *Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG*. Jest to drugi, po *STRATEGMED*, strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych opracowany według nowych założeń wprowadzonych reformą sektora nauki i szkolnictwa wyższego w obszarze uznanym za priorytetowy w Krajowym Programie Badań. Zadaniem tego programu jest stymulowanie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, zrównoważenie rozwoju sektora rolno-żywnościowego, leśnictwa i przemysłu drzewnego z uwzględnieniem rozwiązań korzystnych dla środowiska przyrodniczego oraz zmniejszanie negatywnych skutków zjawisk cywilizacyjnych i zmian klimatu. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zaplanowało wydatkowanie na jego realizację kwoty w wysokości 500 mln zł w okresie do 2020 r. W ramach powierzonych zadań Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju opracowała i przekazała do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki także projekt kolejnego, trzeciego już przygotowanego na podstawie KPB programu strategicznego pn. *Nowoczesne technologie materiałowe – TechMatSTRATEG*. Jednocześnie Centrum przeprowadziło II konkurs w programie *Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED*.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Narodowe Centrum Badań i Rozwoju kontynuowało realizację programu strategicznego *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*, a także zakończyło realizowany przez cztery lata strategiczny program pn. *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*, które powstały na podstawie Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych.

W 2014 r. przeprowadzone zostały kolejne konkursy w ramach programów sektorowych *INNOLOT* i *INNOMED*, w programach *INNOWACJE SPOŁECZNE* oraz *GEKON*, a także aż dwa konkursy w programie *CuBR*. Programy te spotkały się z niezwykle żywym zainteresowaniem środowiska gospodarczego i naukowego. Stanowią bowiem odpowiedź na zgłaszane oczekiwania wsparcia zaawansowanych sektorów gospodarki – przemysłu lotniczego i medycznego, dofinansowania prac badawczo-rozwojowych ukierunkowanych na rozwiązanie istotnych problemów społecznych oraz prowadzenia prac badawczo-rozwojowych nad technologiami przyjaznymi środowisku, jak również w przemyśle metali nieżelaznych. Powodzenie w realizacji tych przedsięwzięć przyczyniło się do powstania kolejnego programu, tym razem dedykowanego wsparciu B+R w obszarze drogownictwa. Wspólne przedsięwzięcie o nazwie *RID (Rozwój Innowacji Drogowych)* to efekt podpisania w 2014 roku porozumienia pomiędzy NCBR a Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad.

W okresie sprawozdawczym zamknięto nabór wniosków wstępnych w ramach wspólnej z Narodowym Centrum Nauki inicjatywy *TANGO* oraz rozstrzygnięto III konkurs w cieszącym się dużą popularnością *Programie Badań Stosowanych*. W ramach przedsięwzięcia *TANGO* Centrum przeprowadziło ponadto nabór wniosków pełnych. Jak każdego roku ogłoszony został także kolejny, już VI, konkurs w programie *Lider* skierowanym do młodych naukowców – program umożliwia młodym uczonym zwiększenie kwalifikacji w obszarze przedsiębiorczości, zarządzania własnością intelektualną oraz komercjalizacji wyników badań.

Centrum kontynuowało również realizację szeregu programów wspierających przedsiębiorców i jednostki naukowe w wybranych zakresach tematycznych (*GRAF-TECH*, *Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy*) oraz wdrażania, komercjalizacji i ochrony osiągniętych rezultatów (*PATENT+*, *SPIN-TECH*, *GO_GLOBAL.PL*).

W okresie sprawozdawczym nastąpiła dalsza intensyfikacja podejmowanej przez Centrum współpracy międzynarodowej, w ramach której najważniejszym wydarzeniem było prowadzenie spraw związanych z uczestnictwem krajowych podmiotów w konkursie *Teaming for Excellence* w ramach *SPREADING EXCELLENCE AND WIDENING PARTICIPATION* programu Horyzont 2020. Centrum podjęło w tym konkursie współpracę z 10 podmiotami, wyłonionymi w ramach wstępnej selekcji, przeprowadzonej przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej. Jak się okazało w lutym 2015, trzy z nich zostały dopuszczone przez Komisję Europejską do drugiego etapu programu.

Oprócz programu Horyzont 2020 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zaangażowane było również w liczne projekty typu *ERA-NET*, wspólne przedsięwzięcia oraz wspólne programy (m.in. *Eurostars*, *AAL*, *JU ENIAC*, *JU ARTEMIS*), a także inicjatywy *CORANET*, *EUREKA*.

W ramach pełnionej funkcji instytucji pośredniczącej dla trzech programów operacyjnych: *Innowacyjna Gospodarka*, *Kapitał Ludzki*, *Infrastruktura i Środowisko* Narodowe Centrum Badań i Rozwoju monitorowało realizację dofinansowanych projektów oraz przeprowadziło ostatnie konkursy w kończącej się perspektywie finansowej UE. Wdrażanie programów operacyjnych stanowi istotną część działalności Centrum, środki z nich pochodzące stanowią bowiem ponad 70 % budżetu NCBR. Jednakże rok 2014 był przede wszystkim okresem intensywnych prac nad przyjęciem nowych programów w ramach kolejnej perspektywy finansowej 2014-2020. Centrum będzie bowiem wdrażało kolejny raz aż trzy programy operacyjne, tj. *Inteligentny Rozwój*, stanowiący kontynuację PO IG, *Wiedza Edukacja Rozwój*, stanowiący kontynuację PO KL oraz nowy *Polska Cyfrowa*, który zapewni wsparcie uzdolnionych programistów w celu rozwiązywania wybranych problemów społecznych i gospodarczych. Według ostatnich szacunków Centrum w ramach tej perspektywy finansowej będzie zarządzało kwotą 18 mld zł.

W prezentowanym okresie sprawozdawczym Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ogłosiło 51 konkursów, oraz podpisało 700 umów. Łącznie w 2014 r. Centrum nadzorowało realizację 3 349 projektów. Na stale wysokim poziomie utrzymuje się także zaangażowanie własnych środków przedsiębiorców w badania naukowe i prace rozwojowe finansowane przez NCBR. Wkład własny

beneficjentów w projekty wyniósł w 2014 r. 896 mln zł (wg całkowitego wkładu deklarowanego w nowo podpisanych umowach).

1 Podstawy prawne i organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

1.1 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – informacje ogólne

1.1.1 Podstawy prawne działalności

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18-22 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), działającą na podstawie *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1788) oraz nadanego mu statutu – *rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2010 r. w sprawie statutu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 171, poz. 1153).

Funkcjonowanie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (dalej również „NCBR” lub „Centrum”) regulują ponadto następujące akty wykonawcze do *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* (dalej również "ustawa"):

- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu realizacji zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 178, poz. 1200);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa* (Dz. U. Nr 18, poz. 91);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1514, z późn. zm.);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 178 poz. 1199);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych kryteriów wynagradzania pracowników Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 181 poz. 1222, z późn. zm.);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2010 r. w sprawie konkursów na stanowiska Dyrektora i zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 184 poz. 1242);
- *rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 października 2010 r. w sprawie wysokości miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Komitetu*

Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa (Dz. U. Nr 205, poz. 1361);

- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie niezbędnych elementów sprawozdania z działalności oraz rocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2011 r. Nr 9, poz. 44).

1.1.2 Zadania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju powołane zostało, zgodnie z art. 2 ustawy, do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa. Szczegółowo zakres zadań Centrum określają art. 27-30 ustawy, wymieniając:

- 1) zarządzanie strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowanie lub współfinansowanie tych programów (art. 27);
- 2) zarządzanie realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz ich finansowanie lub współfinansowanie (art. 28);
- 3) pobudzanie inwestowania przez przedsiębiorców w działalność badawczo-rozwojową (art. 29);
- 4) a także (art. 30):

- wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki;

- inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz działań przygotowujących do wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych;

- inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań stosowanych, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;

- udział w realizacji międzynarodowych programów badań naukowych lub prac rozwojowych, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych;

- upowszechnianie w środowisku naukowym i gospodarczym informacji o planowanych i ogłaszanych konkursach na wykonanie projektów finansowanych przez Centrum;

- popularyzowanie efektów zrealizowanych zadań;

- realizacja innych zadań zleczanych przez Ministra, przy zapewnieniu środków finansowych na te cele;

- wspieranie rozwoju kadry naukowej, w szczególności przez finansowanie programów adresowanych do osób rozpoczynających karierę naukową w rozumieniu art. 2 pkt 3 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki* (Dz. U. Nr 96, poz. 617).

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy, realizuje powierzone mu zadania poprzez:

- określanie zakresów tematycznych programów, terminów i warunków ich realizacji;
- ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w ramach realizowanych programów;
- ocenę i wybór wniosków dotyczących wykonania projektów;
- zawieranie umów o wykonanie projektów i ich finansowanie;
- nadzór nad wykonaniem projektów, ich odbiór, ocenę i rozliczenie finansowe.

Jedynym dopuszczalnym trybem wyboru wykonawców projektów jest, zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy, postępowanie konkursowe, ogłaszane przez Dyrektora (z zastrzeżeniem ogłaszania konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, które należą do kompetencji Komitetu Sterującego).

Od 1 września 2011 roku, na mocy porozumień trójstronnych pomiędzy Ministrem Rozwoju Regionalnego, Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, NCBR przejęło prawa i obowiązki ciążące dotychczas na MNiSW w zakresie pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej w programach operacyjnych na lata 2007-2013: Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ) Innowacyjna Gospodarka (PO IG) oraz Kapitał Ludzki (PO KL).

W latach 2014-2020 NCBR będzie pełnił funkcję instytucji pośredniczącej w programach operacyjnych Inteligentny Rozwój (PO IR) i Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

Najważniejsze zadania Instytucji Pośredniczącej to:

- przygotowanie i przekazanie Instytucji Zarządzającej propozycji szczegółowego opisu osi priorytetowej oraz działań w ramach Programu, a także strategii wdrażania danej osi,
- zarządzanie poszczególnymi osiami priorytetowymi Programu,
- dokonywanie oceny projektów, które zostały zgłoszone do dofinansowania,
- zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie,
- rozliczanie umów z beneficjentami i dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów,
- monitorowanie postępów realizacji umów o dofinansowanie,
- zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację danej osi priorytetowej,

- monitorowanie postępów w realizacji osi priorytetowych i działań,
- prowadzenie ewaluacji osi priorytetowych i działań,
- prowadzenie kontroli realizacji osi priorytetowej i działań oraz poszczególnych projektów i przekazywanie wyników tej kontroli

Instytucji Zarządzającej,

- zapewnienie właściwej informacji i promocji osi priorytetowej oraz prowadzenie niezbędnych działań informacyjnych, promocyjnych oraz komunikacyjnych,

1.1.3 Sprawozdanie roczne z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Sprawozdanie roczne z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju przygotowywane jest zgodnie z wymogami określonymi *rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie niezbędnych elementów sprawozdania z działalności oraz rocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*. Stosownie do § 3 wyżej wymienionego rozporządzenia, sprawozdanie roczne zawiera następujące informacje:

- w zakresie realizacji zadań Centrum:

- a) liczbę i tematy programów zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym,
- b) wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programów, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego,
- c) informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresie prac objętych projektem, terminie realizacji projektu oraz wartości podpisanych umów,
- d) informacje o sposobie upowszechniania ogłoszeń o konkursach na wykonanie projektów i ich wynikach,
- e) informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów,
- f) informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw;

- informacje na temat realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27 i 30 ust. 1 i 2 ustawy, w tym:

- a) przedmiot i wartość finansową zrealizowanych zadań oraz zadań będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym,
- b) informacje na temat efektów realizacji zadań oraz sposobu ich upowszechniania,
- c) informacje na temat podmiotów, o których mowa w art. 30 ust. 3 i 4 ustawy, współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy,

- d) informacje o zaangażowaniu środków finansowych pochodzących od sektora gospodarczego, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w przypadku realizacji programów, o których mowa w art. 27 ust. 3 ustawy;

- w zakresie zagadnień organizacyjnych w działalności Centrum:

- a) informacje dotyczące kosztów obsługi realizacji poszczególnych zadań Centrum, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego,
- b) informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze Centrum, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego,
- c) dane na temat stopnia realizacji rocznego planu finansowego Centrum.

1.2 Organy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

1.2.1 Dyrektor Centrum

Dyrektor kieruje działalnością Centrum, w szczególności podejmuje decyzje w sprawach związanych z realizacją i podziałem środków finansowych na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacją innych zadań Centrum. Dyrektor jest odpowiedzialny za prawidłowość i sprawność realizacji zadań Centrum.

Dyrektor samodzielnie dokonuje czynności prawnych w imieniu Centrum i reprezentuje je na zewnątrz.

Dyrektor jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową Centrum oraz za zarządzanie i gospodarowanie majątkiem Centrum. Do skuteczności oświadczeń woli Dyrektora w zakresie rozporządzania majątkiem Centrum powyżej wartości przekraczającej w złotych równowartość kwoty 250 000 euro (§ 2 ust. 3 statutu Centrum) konieczna jest zgoda Rady.

Ponadto, zgodnie z § 2 ust. 2 statutu Centrum, do kompetencji Dyrektora należy:

- podejmowanie decyzji w sprawach związanych z realizacją strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacją innych zadań Centrum;
- sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem projektów finansowanych lub współfinansowanych przez Centrum;
- zawieranie umów w sprawach należących do zakresu działania Centrum, z zastrzeżeniem rozporządzania majątkiem Centrum powyżej kwoty 250 000 euro (zob. wyżej);
- przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki projektu rocznego planu działalności Centrum;
- przygotowanie i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawienie ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projektu rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok obrotowy oraz na 2 kolejne lata, z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej;
- przygotowanie i przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw nauki planu ewaluacji, o której mowa w art. 31 ust. 1 ustawy, oraz informacji o jej wynikach;
- występowanie do ministra właściwego do spraw nauki z wnioskami o przyznanie dotacji celowych dla Centrum;
- przeprowadzanie konkursów na stanowisko zastępcy Dyrektora;
- dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Centrum;

- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów ustawy.

W okresie sprawozdawczym stanowisko Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju zajmował prof. dr hab. inż. Krzysztof Jan Kurzydłowski.

Zastępcą Dyrektora był Leszek Grabarczyk.

1.2.2 Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest organem Centrum, którego głównym zadaniem jest – zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy – przygotowanie i przedstawianie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki projektów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych (z wyłączeniem obszaru badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa należącego do kompetencji Komitetu Sterującego). Rada Centrum opracowuje projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych zgodnie z Krajowym Programem Badań – dokumentem rządowym przyjętym *uchwałą nr 164/2011 Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 2011 r.*, formułującym strategiczne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych oraz określającym cele i założenia polityki naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa.

Do zakresu kompetencji Rady Centrum należy ponadto wyrażanie opinii w sprawach:

- projektu rocznego planu finansowego Centrum;
- projektu rocznego planu działalności Centrum;
- okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych;
- rocznego sprawozdania finansowego Centrum;
- rocznego sprawozdania z działalności Centrum;
- realizacji innych zadań Centrum.

W skład Rady wchodzi 30 członków, powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki, w tym:

- dziesięciu członków powołanych spośród kandydatów wskazanych przez środowiska naukowe, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe;
- dziesięciu członków powołanych spośród aktywnych zawodowo kandydatów wskazanych przez środowiska społeczno-gospodarcze i finansowe;

- dziesięciu członków wskazanych przez ministrów właściwych do spraw: gospodarki, łączności, nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, środowiska, transportu, wewnętrznych, zdrowia oraz przez Ministra Obrony Narodowej, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.

W pracach Rady może uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez ministrów właściwych do spraw: budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, finansów publicznych, pracy, rodziny oraz zabezpieczenia społecznego, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.

W roku 2014 w posiedzeniach Rady Centrum jako przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uczestniczył Pan Olgierd Dziekoński, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP.

Do dnia 30 listopada 2014 roku w skład Rady Centrum wchodził:

- przedstawiciele środowiska naukowego:

- prof. dr hab. inż. Jerzy Kątcki,
- dr hab. Marcin Chmielewski,
- prof. dr hab. Jan Lubiński,
- prof. dr hab. inż. Antoni Waldemar Morawski,
- dr hab. inż. Artur Podhorodecki,
- prof. dr hab. Piotr Łukasz Rutkowski,
- prof. dr hab. Dariusz Jan Skarżyński,
- prof. dr hab. Piotr Tryjanowski,
- dr hab. inż. Krzysztof Piotr Wodarski,
- prof. dr hab. inż. Piotr Wolański;

- przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego i finansowego:

- Dawid Berny,
- prof. dr hab. inż. Leon Gradoń,
- prof. dr hab. inż. Marek Hetmańczyk,
- Michał Jaworski,

- dr inż. Karol Lityński,
- Ryszard Łęgiewicz,
- dr inż. Gniewko Niedbała,
- dr hab. Anna Rogut,
- dr hab. inż. Janusz Rymsza,
- prof. dr hab. inż. Krzysztof Sacha;

- przedstawiciele administracji:

- dr inż. Marek Cieśliński – wskazany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
- gen. bryg. Włodzimierz Nowak – wskazany przez ministra obrony narodowej,
- Grażyna Henclewska – podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, wskazana przez ministra właściwego do spraw gospodarki,
- Marcin Łata - wskazany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
- Aleksandra Malarz – wskazana przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- mec. Kazimierz Mordaszewski – wskazany przez ministra właściwego do spraw cyfryzacji,
- prof. dr hab. Marek Ratajczak – wskazany przez ministra właściwego do spraw nauki,
- dr Igor Radziewicz-Winnicki – wskazany przez ministra właściwego do spraw zdrowia,
- Iwona Wendel – wskazana przez ministra właściwego do spraw transportu,
- Jolanta Zaborska – wskazana przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Pracami Rady Centrum poprzedniej kadencji kierował prof. dr hab. Jerzy Kątcki.

Na podstawie art. 13 ust. 1 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* (Dz. U. Nr 96, poz. 616, z późn. zm.), w związku z wymianą połowy składu Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, prof. dr hab. Lena Kolarska-Bobińska, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołała na okres od dnia 30 listopada 2014 r. do dnia 29 listopada 2018 r. następujące osoby na członków Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju:

- spośród kandydatów zgłoszonych przez środowiska naukowe:

- dr. hab. inż. Lidię Gawlik,
- prof. dr. hab. inż. Jerzego Jasieńko,
- prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Stańczyka,
- dr. hab. Dominikę Latusek-Jurczak,

- spośród kandydatów zgłoszonych przez środowiska społeczno - gospodarcze i finansowe:

- dr. Zbigniewa Dokurno,
- dr. inż. Dariusza Januska,
- prof. dr. hab. inż. Piotra Niedzielskiego,

oraz przedstawicieli wskazanych przez właściwych ministrów:

- Marcina Łatę - przedstawiciela ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego,
- płk. SG Mirosława Hakiela - przedstawiciela ministra właściwego ds. wewnętrznych,
- Ewę Madej-Popiel - przedstawiciela ministra właściwego ds. środowiska,
- Małgorzatę Olszewską - przedstawiciela ministra właściwego ds. łączności,
- Jerzego W. Pietrewicza - przedstawiciela ministra właściwego ds. gospodarki,
- dr. inż. Marka Cieślińskiego - przedstawiciela ministra właściwego ds. rolnictwa,
- gen. bryg. Włodzimierza Nowaka - przedstawiciela Ministra Obrony Narodowej,
- prof. dr. hab. Włodzisława Ducha - przedstawiciela ministra właściwego ds. nauki.

W składzie Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pozostali, powołani w 2012 r. na czteroletni okres, członkowie reprezentujący:

- środowiska naukowe:

- dr hab. Marcin Chmielewski,
- prof. dr hab. inż. Antoni Waldemar Morawski,
- dr hab. inż. Artur Podhorodecki,

- prof. dr hab. Piotr Łukasz Rutkowski,
- dr hab. inż. Krzysztof Piotr Wodarski,
- prof. dr hab. inż. Piotr Wolański,

- środowiska społeczno - gospodarcze i finansowe:

- Dawid Berny,
- prof. dr hab. inż. Leon Gradoń,
- prof. dr hab. inż. Marek Hetmańczyk,
- Michał Jaworski,
- Ryszard Łęgiewicz,
- dr inż. Gniewko Niedbała,
- dr hab. Anna Rogut,

- właściwych ministrów:

- Iwona Wendel - przedstawiciel ministra właściwego ds. transportu,
- dr Igor Radziejewicz-Winnicki - przedstawiciel ministra właściwego ds. zdrowia.

Przewodniczącą Rady Centrum kolejnej kadencji została wybrana dr hab. Anna Rogut.

W swej działalności Rada jest wspierana – poprzez przygotowywanie projektów opinii Rady – przez komisje do spraw:

- finansów – przygotowuje projekty opinii Rady dotyczące gospodarki finansowej Centrum, w szczególności dotyczące planu finansowego Centrum, sprawozdania finansowego Centrum lub wyrażenia zgody przez Radę na rozporządzenie majątkiem Centrum o wartości powyżej 250 tys. euro;

- realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych – przygotowuje projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, które Rada przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw nauki, a także przygotowuje projekty opinii Rady w sprawach związanych z realizacją programów strategicznych;

- realizacji innych zadań Centrum – przygotowuje projekty opinii Rady w sprawach realizacji innych zadań NCBR spoza obszaru strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz badań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

W skład poszczególnych komisji wchodziło:

- komisja do spraw realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych:

- prof. dr hab. inż. Krzysztof Sacha – przewodniczący;
- Dawid Berny;
- dr inż. Marek Cieśliński;
- prof. dr hab. inż. Leon Gradoń;
- Michał Jaworski;
- dr inż. Gniewko Niedbała;
- gen. bryg. Włodzimierz Nowak;
- dr Igor Radziewicz – Winnicki;
- dr hab. inż. Krzysztof Wodarski;

- komisja do spraw realizacji innych zadań Centrum:

- prof. dr hab. Dariusz Jan Skarżyński – przewodniczący;
- dr hab. Marcin Chmielewski;
- dr inż. Karol Lityński;
- Aleksandra Malarz;
- prof. dr hab. inż. Antoni Waldemar Morawski;
- dr hab. Anna Rogut;
- prof. dr hab. med. Piotr Łukasz Rutkowski;
- prof. dr hab. inż. Piotr Wolański;

- komisja do spraw finansów:

- dr hab. inż. Janusz Rymsza – przewodniczący;

- mgr inż. Ryszard Łęgiewicz;
- Iwona Wendel.

W ramach Rady NCBR działa komisja odwoławcza. Zadaniem komisji odwoławczej Rady NCBR jest rozpatrywanie odwołań od decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania środków finansowych na wykonanie projektu lub promesy finansowania i podejmowanie decyzji w tych sprawach. Dodatkowo, jak stanowi *Regulamin komisji odwoławczej Rady NCBR*, w przypadku konkursów o dwustopniowej ocenie merytorycznej, komisja odwoławcza Rady NCBR rozpatruje odwołania od informacji Dyrektora NCBR o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej i wydaje uchwały w tych sprawach (jest to dodatkowe pozaustawowe rozwiązanie, które służyć ma realizacji przez wnioskodawców prawa do wskazywania naruszeń w przeprowadzonej ocenie merytorycznej I stopnia, a których w opinii wnioskodawców dopuścili się eksperci).

W skład komisji odwoławczej Rady NCBR w 2014 r. wchodził:

- prof. dr hab. Jan Lubiński – przewodniczący;
- prof. dr hab. Marek Hetmańczyk;
- dr Artur Podhorodecki;
- prof. dr hab. Piotr Tryjanowski;
- mec. Kazimierz Mordaszewski.

W okresie sprawozdawczym komisja odwoławcza Rady NCBR odbyła 13 posiedzeń, w tym 2 posiedzenia w trybie obiegowym, podczas których podjętych zostało 358 decyzji, w tym 31 decyzji o przyznaniu środków finansowych, 325 decyzji o odmowie przyznania środków finansowych oraz 2 decyzje zmieniające. Komisja odwoławcza Rady NCBR podjęła 81 uchwał ws. rozpoznania odwołania od informacji Dyrektora NCBR o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej, w tym 75 ws. negatywnego rozpoznania oraz 6 ws. pozytywnego rozpoznania.

W okresie sprawozdawczym do NCBR wpłynęło łącznie 497 odwołań. Do rozpoznania przez komisję odwoławczą Rady NCBR przekazano 437 odwołań (356 odwołań od decyzji oraz 81 odwołań od informacji o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej).

Tabela 1. Zestawienie liczby odwołań rozpatrzonych przez komisję odwoławczą Rady NCBR¹

¹ Tabela zawiera informację o odwołaniach w rozumieniu art. 40 ust. 2 ustawy o NCBR, przekazanych do rozpatrzenia przez komisję odwoławczą Rady NCBR, tj. nie uwzględnia wszystkich odwołań,

Program/konkurs	Liczba odwołań przekazanych do rozpoznania (liczba wniosków w konkursie)	Liczba negatywnie rozpoznanych	Liczba pozytywnie rozpoznanych
1 Konkurs CCS 2013 Call Polsko-Norweska Współpraca Badawcza	4	4	0
2 III Konkurs Programu Badań Stosowanych	193 (22 rozpoznawane w 2015 r.)	170	1
3 III Konkurs ² Programu INNOTECH	127	106	21
4 V Konkurs Programu LIDER	6	6	0
5 Innomed	3	0	3
6 Era-IB 2	1	0	1
7 Inicjatywa Eureka-2	1	1	0
8 Era-Net Eco-Innovaera	2	2	0
9 Era-Net Chist Era II	1	0	1
10 Go_Global.pl	4	4	0
11 Strategmed	8	6	2
12 Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy	3	3	0
13 III Konkurs Programu PATENT PLUS	8	8	0

złożone do NCBR, a które z przyczyn formalnoprawnych nie były rozpatrywane przez komisję odwoławczą (np. przekroczenie terminu do złożenia odwołania).

² W ramach programu INNOTECH komisja odwoławcza Rady NCBR podjęła 2 decyzje zmieniające.

14	Innowacje Społeczne	1	1	0
15	CuBR	1	1	0
16	SPIN-TECH	1	1	0
17	DEMONSTRATOR+	14	12	2

Tabela 2. Zestawienie liczby odwołań od informacji Dyrektora NCBR o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej³ rozpatrzonych przez komisję odwoławczą Rady NCBR

	Program/konkurs	Liczba odwołań przekazanych do rozpoznania	Liczba negatywnie rozpoznanych	Liczba pozytywnie rozpoznanych
1	GO_GLOBAL.pl	24	23	1
2	INNOWACJE SPOŁECZNE	46	44	2
3	V Konkurs Programu LIDER	10	7	3
4	CuBR	1	1	0

W 2014 r. odbyło się 11 posiedzeń Rady Centrum. Grudniowe posiedzenie Rady odbyło się w nowym składzie.

Działając na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o NCBR, w trakcie 10 posiedzeń Rady kadencji 2010-2014 podjęte zostały 32 uchwały, w tym 4 w trybie głosowań obiegowych, zgodnych z § 9 ust. 5 Regulaminu Rady NCBR:

³Tabela zawiera informację o odwołaniach od informacji Dyrektora NCBR o negatywnym wyniku I stopnia oceny merytorycznej, przekazanych do rozpatrzenia przez komisję odwoławczą Rady NCBR, tj. nie uwzględnia wszystkich odwołań, jakie zostały złożone do NCBR, a które z przyczyn formalnoprawnych nie były rozpatrywane przez komisję odwoławczą (np. przekroczenie terminu do złożenia odwołania).

- 1) uchwała nr 1/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie w sprawie zaopiniowania porozumienia o współpracy pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a Foundation for Assistance to Small Innovative Enterprises,
- 2) uchwała nr 2/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA – NET *Sustainable and resilient agriculture for food and non-food systems*,
- 3) uchwała nr 3/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zaopiniowania zwiększenia wynagrodzenia Zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- 4) uchwała nr 4/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zaopiniowania rozszerzenia składu Komitetu Sterującego strategicznego projektu badawczego *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach* o dodatkowego członka,
- 5) uchwała nr 5/2014 z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju za rok 2013,
- 6) uchwała nr 6/2014 z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju za 2013 r.,
- 7) uchwała nr 7/2014 z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaopiniowania zmian w programie sektorowym INNOLOT,
- 8) uchwała nr 8/2014 z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie zaopiniowania rekomendowanej przez Komisję konkursową kandydatury na Koordynatora programu strategicznego BIOSTRATEG,
- 9) uchwała nr 9/2014 z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET *Establishing synergies between the Joint Programming on Neurodegenerative Diseases Research and Horizon 2020* (głosowanie w trybie obiegowym),
- 10) uchwała nr 10/2014 z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-Net *SmartGrids Plus* (głosowanie w trybie obiegowym),
- 11) uchwała nr 11/2014 z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie zaopiniowania wyboru członków Zespołu Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych złożonych w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowego Centrum Nauki (głosowanie w trybie obiegowym),
- 12) uchwała nr 12/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET *Cardiovascular disease*,
- 13) uchwała nr 13/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET: *Rare disease research implementing IRDiRC objectives*,

- 14) uchwała nr 14/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET: *Aligning national/regional translational cancer research programmes and activities*,
- 15) uchwała nr 15/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do konkursu programu JPI HDHL Joint Action *Effectiveness of existing policies for lifestyle interventions*,
- 16) uchwała nr 16/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET cofund *Monitoring and mitigation of agricultural and forestry greenhouse gases (GHG)*,
- 17) uchwała nr 17/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET cofund *Stepping up EU research and innovation cooperation in the water area*,
- 18) uchwała nr 18/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET cofund *Sustainable crop production*,
- 19) uchwała nr 19/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do ERA-NET cofund *Sustainable livestock production*,
- 20) uchwała nr 20/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie prac przygotowawczych do uruchomienia wspólnego przedsięwzięcia pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a przedsiębiorstwami polskiego sektora energetycznego,
- 21) uchwała nr 21/2014 z dnia 30 lipca 2014 r. w sprawie zaopiniowania zwiększenia budżetu Programu Badań Stosowanych,
- 22) uchwała nr 22/2014 z dnia 30 lipca 2014 r. w sprawie zaopiniowania porozumienia o współpracy między Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a Radą ds. Badań Naukowych i Technologicznych Turcji – TÜBİTAK,
- 23) uchwała nr 23/2014 z dnia 30 lipca 2014 r. w sprawie nagrody dla Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- 24) uchwała nr 24/2014 z dnia 1 września 2014 r. w sprawie zaopiniowania założeń oraz modyfikacji tytułów obszarów tematycznych strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych przygotowywanego w zdefiniowanym w Krajowym Programie Badań kierunku *Nowoczesne technologie materiałowe* (głosowanie w trybie obiegowym),
- 25) uchwała nr 25/2014 z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zaopiniowania przystąpienia NCBR do konkursu JPI HDHL Joint Action *Food models and food processing*,

- 26) uchwała nr 26/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie zaopiniowania porozumienia o współpracy pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a południowoafrykańską agencją National Research Foundation,
- 27) uchwała nr 27/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie zaopiniowania projektu planu finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2015 r. w układzie tradycyjnym i zadaniowym,
- 28) uchwała nr 28/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie zaopiniowania projektu planu działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2015 r.,
- 29) uchwała nr 29/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie zaopiniowania ustanowienia programu pn. *GO_GLOBAL.PL Zwiększenie skali komercjalizacji na rynkach światowych wyników badań naukowych lub prac rozwojowych polskich firm*,
- 30) uchwała nr 30/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie zaopiniowania wyboru członków Zespołu Ekspertów do oceny wniosków pełnych o finansowanie projektów badawczych złożonych w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowego Centrum Nauki – TANGO,
- 31) uchwała nr 31/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia i przedstawienia Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego do zatwierdzenia projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. „Nowoczesne technologie materiałowe” – TechMatSTRATEG,
- 32) uchwała nr 32/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie rozszerzenia procedury wyłaniania Koordynatora programu strategicznego.

1.3 Komitet Sterujący

Komitet Sterujący przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw nauki do zatwierdzenia projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, zdefiniowane w art. 2 pkt 5 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*⁴. Ponadto do zadań Komitetu Sterującego należy:

⁴ Art. 2 pkt 5 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki* definiuje badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa jako systematyczne prace uwzględniające specyfikę dziedziny obronności i bezpieczeństwa państwa oraz konieczność zapewnienia ochrony informacji niejawnych, prowadzące do pozyskania nowych technologii, nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu niezbędnych do realizacji polityki obronnej i bezpieczeństwa państwa, przygotowań obronnych w sferze militarnej i pozamilitarnej oraz potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

- określanie zakresów tematycznych badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- koordynowanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych lub innych zadań Centrum;
- wyrażanie opinii w sprawach okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach którego są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- przygotowywanie propozycji podziału środków finansowych, o których mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;
- ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- ustalanie i ogłaszanie regulaminów konkursów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- wyznaczanie ekspertów lub zespołów ekspertów do oceny wniosków;
- przygotowywanie i przekazywanie Dyrektorowi list rankingowych pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w konkursach;
- rozpatrywanie odwołań w ramach ogłaszanych konkursów;
- końcowa ocena merytoryczna projektów, złożonych w ogłaszanych konkursach.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy w skład Komitetu Sterującego wchodzi: przedstawiciel Ministra Obrony Narodowej, po jednym przedstawicielu ministrów właściwych do spraw nauki i spraw wewnętrznych oraz szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, po jednym przedstawicielu środowisk gospodarczych reprezentujących przemysł obronny, sektor energetyczny oraz sektor technologii informatycznych i komunikacyjnych, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej.

W okresie I kadencji w latach 2010 – 2014 Komitet Sterujący pracował w składzie:

- Mariusz Andrzejczak,
- Piotr Durbajło,
- Tomasz Kruk,
- Robert Kurowski,

- Henryk Majchrzak,
- Sebastian Serwiak,
- Andrzej Synowiecki.

Od 30 listopada 2014 roku Komitet Sterujący II kadencji pracuje w składzie:

- Michał Świtalski,
- Sławomir Weremiuk,
- Tomasz Kruk,
- Robert Kurowski,
- Henryk Majchrzak,
- Jakub Bednarek,
- Andrzej Synowiecki.

Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Robert Kurowski.

W okresie sprawozdawczym Komitet Sterujący realizował ustawowe zadania, określone w art. 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.

Przedmiotowe zadania realizowano uwzględniając specyfikę obszaru obronności i bezpieczeństwa państwa, zmierzając do pozyskania nowych technologii, nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu niezbędnych do realizacji polityki obronnej i bezpieczeństwa państwa, przygotowaliśmy obronnych w sferze militarnej i pozamilitarnej oraz potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W latach 2011 – 2014 Komitet Sterujący przygotował rozwiązania formalne, merytoryczne i organizacyjne, umożliwiające efektywną realizację badań naukowych i prac rozwojowych, zgodnie z potrzebami resortów odpowiedzialnych za obronność i bezpieczeństwo państwa.

Przyjęte rozwiązania znalazły praktyczne odzwierciedlenie w szczególności podczas przygotowywania projektów programów strategicznych, przygotowania regulaminów i rozstrzygnięcia konkursów na wykonanie projektów badawczych i prac rozwojowych oraz monitorowania i nadzoru realizowanych prac.

Do najważniejszych zadań, które zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym, należy zaliczyć:

1. Ogłoszenie 7 i rozstrzygnięcie 6 konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze obronności i bezpieczeństwa państwa. Jeden konkurs jest w trakcie realizacji.
2. Przygotowanie 6 studiów wykonalności dla projektów programów strategicznych do ewentualnego ustanowienia przez ministra właściwego do spraw nauki. Jedno studium wykonalności jest w trakcie realizacji.
3. Przeprowadzenie konkursu na wykonanie projektów w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności bezpieczeństwa państwa pn. „Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej”.
4. Uregulowanie podziału budżetu na realizację projektów z obszaru obronności i bezpieczeństwa według uzgodnionych przez resorty proporcji.
5. Uzgodnienie regulaminów działania Zespołów Nadzorujących realizację projektów i wprowadzenie ich do praktyki działania Komitetu Sterującego i Centrum.

Działania Komitetu Sterującego zapewniły:

- Możliwość zwiększenia poziomu bezpieczeństwa państwa poprzez pozyskanie najnowocześniejszych technologii uzbrojenia i sprzętu w oparciu o krajowy potencjał naukowy i przemysłowy.
- Zgodność tematów badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa z potrzebami instytucji odpowiedzialnych za te obszary.
- Udział i wiodącą rolę użytkowników końcowych (przedstawiciele BBN, MON, MSW, ABW i RCB) w opiniowaniu propozycji składanych przez wykonawców w ogłaszanych konkursach oraz w nadzorowaniu i odbiorze wyników badań naukowych i prac rozwojowych, zgodnie z wymaganiami użytkownika końcowego.
- Realizację projektów badawczo-rozwojowych przez konsorcja naukowo-przemysłowe.
- Możliwość dysponowania przez Skarb Państwa wynikami badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności, przy pozostawieniu wykonawcom możliwości współfinansowania realizacji oraz rozwoju otrzymanych wyników w celu ich komercjalizacji.

W pierwszej kadencji wypracowane zostały mechanizmy generowania i nadzoru projektów odpowiadających na zapotrzebowanie przyszłych użytkowników. W drugiej kadencji Komitet będzie musiał zwrócić uwagę na efektywność nadzoru nad realizacją uruchomionych projektów i programów oraz podjąć działania zwiększające możliwość wykorzystania wyników kończących się projektów. Winno to być ściśle skorelowane z działaniami podjętymi w resortach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i obronność.

Ponadto w związku z zatwierdzeniem przez Prezydenta RP w listopadzie 2014 r. nowej Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, określającej obecne i prognozowane warunki bezpieczeństwa oraz priorytety operacyjne i preparacyjne polskiej polityki bezpieczeństwa, przyjęciem przez Radę Ministrów w grudniu 2014 r. *Planu Wzmocnienia Bezpieczeństwa Państwa*, a także planowanym określeniem przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w drugiej połowie 2015 r. głównych kierunków rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich przygotowań do obrony państwa na lata 2017-2026, Komitet Sterujący dostrzega potrzebę nowelizacji Krajowego Programu Badań.

W 2014 r. Komitet Sterujący podjął następujące uchwały:

- 1) uchwała nr 30/2014 z dnia 8 stycznia 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wstrzymania finansowania i realizacji projektu nr O ROB 0004 03 pn. *Weryfikacja i dobór (opracowanie nowych) metod analiz geoinformacyjnych z wykorzystaniem GIS, na potrzeby typowania i prognozowania zdarzeń kryminalnych i terrorystycznych* realizowanego w ramach umowy 0004/R/ID3/2012/03 z dnia 19.12.2012 r.
- 2) uchwała nr 31/2014 z dnia 8 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia i przedstawienia Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego do zatwierdzenia projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. *Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej*;
- 3) uchwała nr 32/2014 z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Sterującego;
- 4) uchwała nr 33/2014 z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektów nr O ROB 0047 03, O ROB 0001 03, O ROB 0023 02;
- 5) uchwała nr 34/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Konkursu nr 5/2014 na wykonanie projektu w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. *Nowy bojowy, pływający wóz piechoty* oraz treści ogłoszenia o Konkursie Nr 5/2014;
- 6) uchwała nr 35/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie rozpatrzenia wniosków złożonych w Konkursie nr 4/2013 na temat 67 pn. *Zaawansowane technologie wspomagające przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z powodzią*;
- 7) uchwała nr 36/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektów nr O ROB 0024 03, O ROB 0040 03;
- 8) uchwała nr 37/2014 z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie propozycji podziału środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności

- i bezpieczeństwa państwa, prowadzone w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych zadań finansowanych przez Centrum;
- 9) uchwała nr 38/2014 z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie rozpatrzenia odwołań złożonych od decyzji Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wydanych w Konkursie nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
 - 10) uchwała nr 39/2014 z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0011 01;
 - 11) uchwała nr 40/2014 z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie rozpatrzenia odwołania złożonego od decyzji nr DOBR-BIO4/015/13353/2013 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wydanej w Konkursie nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
 - 12) uchwała nr 41/2014 z dnia 1 maja 2014 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosku złożonego w Konkursie Nr 5/2014 na realizację projektu pn. *Nowy bojowy, pływający wóz piechoty*;
 - 13) uchwała nr 42/2014 z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie rozpatrzenia odwołania złożonego od decyzji nr DOBR-BIO4/067/13037/2013 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wydanej w Konkursie nr 4/2013 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
 - 14) uchwała nr 43/2014 z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w Konkursie nr 5/2014 na wykonanie projektu w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. *Nowy bojowy, pływający wóz piechoty*;
 - 15) uchwała nr 44/2014 z dnia 9 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Konkursu nr 6/2014 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz treści ogłoszenia o Konkursie nr 6/2014;
 - 16) uchwała nr 46/2013 z dnia 11 czerwca 2014 r. zmieniająca uchwałę nr 44/2014 Komitetu Sterującego do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze obronności i bezpieczeństwa państwa z dnia 9 czerwca 2014 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Konkursu nr 6/2014 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz treści ogłoszenia o Konkursie nr 6/2014 (dalej „uchwała nr 44/201”);
 - 17) uchwała nr 47/2014 z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Konkursu nr 1/PS/2014 w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz

- obronności i bezpieczeństwa państwa pn. *Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej* oraz treści ogłoszenia o Konkursie nr 1/PS/2014;
- 18) uchwała nr 48/2014 z dnia 3 lipca 2014 r. w sprawie doprecyzowania celów szczegółowych projektów w Konkursie nr 1/PS/2014 na wykonanie projektów w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. *Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej*;
 - 19) uchwała nr 49/2014 z dnia 3 lipca 2014 r. w sprawie wycofania tematu nr 13 pn. *System zarządzania procedurami odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw* z Konkursu nr 6/2014;
 - 20) uchwała nr 51/2014 z dnia 14 sierpnia 2014 r. w sprawie przedłużenia terminu naboru wniosków w Konkursie nr 6/2014 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa;
 - 21) uchwała nr 52/2014 z dnia 10 września 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr 0 ROB 0008 01;
 - 22) uchwała nr 53/2014 z dnia 10 września 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr 0 ROB 0070 03;
 - 23) uchwała nr 54/2014 z dnia 10 września 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr 0 ROB 0044 03;
 - 24) uchwała nr 55/2014 z dnia 10 września 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr 0 ROB 0045 03;
 - 25) uchwała nr 56/2014 z dnia 10 września 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr 0 ROB 0043 03;
 - 26) uchwała nr 57/2014 z dnia 10 września 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr 0 ROB 0046 03;
 - 27) uchwała nr 58/2014 z dnia 30 września 2014 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w Konkursie nr 6/2014 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
 - 28) uchwała nr 59/2014 z dnia 7 października 2014 r. w sprawie wyznaczenia ekspertów do oceny wniosków złożonych w Konkursie nr 1/PS.2014 na wykonanie projektów w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa pn. *Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej*;

- 29) uchwała nr 60/2014 z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr DOBR-BIO4/033/13015/2013;
- 30) uchwała nr 61/2014 z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0035 03;
- 31) uchwała nr 62/2014 z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0036 03;
- 32) uchwała nr 63/2014 z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0050 03;
- 33) uchwała nr 64/2014 z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0058 03;
- 34) uchwała nr 64/2014 z dnia 15 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0058 03;
- 35) uchwała nr 65/2014 z dnia 23 października 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0014 01;
- 36) uchwała nr 66/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0071 03;
- 37) uchwała nr 67/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0020 03;
- 38) uchwała nr 68/2014 z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w Konkursie nr 1/PS/2014 na wykonanie projektów w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. *Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej*;
- 39) uchwała nr 69/2014 z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w Konkursie nr 6/2014 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 40) uchwała nr 70/2014 z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0001 03;
- 41) uchwała nr 71/2014 z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0049 03;
- 42) uchwała nr 72/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0013 01/ID 13/2;

- 43) uchwała nr 73/2014 z dnia 22 grudnia 2014 r. w sprawie wyrażenia opinii co do zasadności wprowadzenia zmian w realizacji projektu nr O ROB 0015 01.

2 Informacja na temat strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych

2.1 Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych – informacje ogólne

W 2014 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju kontynuowało realizację dwóch programów strategicznych, ustanowionych według zasad określonych *ustawą z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki* (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049). Na podstawie ww. ustawy oraz Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych⁵, przyjętego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 22 z dnia 30 października 2008 r., ustanowiono następujące programy strategiczne:

- *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*, którego zakończenie realizacji jest przewidziane na rok 2015;
- *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej*, którego zakończenie realizacji nastąpiło w roku 2014; w okresie sprawozdawczym rozpoczęto proces rozliczania programu.

Ponadto Centrum w okresie sprawozdawczym prowadziło prace nad strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych ustanawianymi zgodnie z Krajowym Programem Badań, przyjętym uchwałą Rady Ministrów nr 164/2011 z dnia 16 sierpnia 2011 r. oraz *ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju*:

- *Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED*, zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw nauki dnia 21 czerwca 2012 r. Zakończenie realizacji programu przewidziane jest na rok 2017. W okresie sprawozdawczym Centrum ogłosiło wyniki w dwóch konkursach, których alokacje wynosiły odpowiednio 360 mln zł oraz 220 mln zł.
- *Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG⁶*, zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw nauki dnia 26 listopada 2013 r. Zakończenie realizacji programu przewidziane jest na rok 2019. W okresie sprawozdawczym Centrum

⁵ Dokument poprzedzający Krajowy Program Badań.

⁶ Projekt programu strategicznego został przyjęty *uchwałą nr 24/2013 z dnia 20 listopada 2013 r.* Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

ogłosiło wyniki I konkursu ogłoszonego także w okresie sprawozdawczym. Alokacja I konkursu wynosiła 150 mln zł.

Ponadto kontynuowano prace nad uruchomieniem programu strategicznego w obszarze nowoczesne technologie materiałowe. W 2014 roku w oparciu o rekomendacje Ministerstwa Gospodarki, Rady Głównej Instytutów Badawczych, Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich powołano zespół ekspertów do opracowania założeń programu. W oparciu o te założenia Rada Centrum opracowała projekt programu, a następnie *uchwałą 31/2014 z dnia 26 listopada 2014 r.* podjęła decyzję o przyjęciu i przedstawieniu Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego do zatwierdzenia projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pn. *Nowoczesne technologie materiałowe – TechMatSTRATEG*.

2.2 Strategiczny program *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*

2.2.1 Opis programu

Strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych pn. *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii* ma na celu opracowanie rozwiązań technologicznych, których wdrożenie przyczyni się do zmniejszenia negatywnego wpływu sektora energetyki na środowisko. Rozwiązania te ułatwią ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz osiągnięcie celów UE określonych w *Strategii 3x20* (poprawa efektywności energetycznej o 20%, zwiększenie udziału energii odnawialnej do 20% i redukcja emisji CO₂ o 20% w łącznym bilansie UE do 2020 r., w odniesieniu do roku 1990). Wyniki programu będą istotnym wsparciem dla rozwoju technologii bazujących na głównym polskim surowcu paliwowym, jakim jest węgiel, a także na innych dostępnych w Polsce źródłach energii pierwotnej. Realizacja zadań badawczych rozpoczęła się w 2010 r. i potrwa do 2015 r.

Program obejmuje cztery zadania:

1. Opracowanie technologii dla wysokosprawnych, zeroemisyjnych bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin (lider konsorcjum – Politechnika Śląska);
2. Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂ (lider konsorcjum – Politechnika Częstochowska);
3. Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica);
4. Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw i energii z biomasy, odpadów rolniczych i innych (lider konsorcjum – Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szwalskiego PAN).

2.2.2 Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego⁷

Całkowita wartość:	350 022 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	299 966 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	45 975 tys. zł

2.2.3 Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przez przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów

Tabela 3. Wykonanie wskaźników programu *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii**

Nazwa programu: <i>Zaawansowane technologie pozyskiwania energii</i>		
Okres realizacji: maj 2010 – maj 2015 (60 m-cy)		
Stopień wykonania wskaźnika na dzień 31.12.2014 r.		
Stan zaawansowania programu – ok. 85 %		
Postęp w realizacji programu		
Wskaźniki produktu	Planowana wartość na zakończenie programu	Stopień wykonania wskaźnika [%]
Liczba powstałych instalacji demonstracyjnych i pilotowych	36	131%
Liczba obronionych i otwartych przewodów doktorskich i habilitacyjnych przez osoby zaangażowane w realizację zadań badawczych i obejmujących ich tematykę	78	118%
Liczba obronionych prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich obejmujących tematykę zadania badawczego, których promotorami są osoby zaangażowane w realizację zadania badawczego	345	123%
Liczba publikacji z kategorii A, B i pozostałych z wykazu czasopism naukowych MNiSW powstałych w wyniku realizacji zadania badawczego	568	121%
Liczba monografii i podręczników oraz rozdziałów w monografiach i podręcznikach powstałych w wyniku realizacji zadania badawczego	73	103%
Wskaźniki rezultatu - na tym etapie nie były przewidziane do zrealizowania		
Wskaźniki wpływu - na tym etapie nie były przewidziane do zrealizowania		

* Struktura wskaźników została zmieniona w związku z wprowadzeniem do Programu zmian zasugerowanych w trakcie ewaluacji mid-term, która odbyła się w okresie listopad 2012 r. – luty 2013 r.

⁷ Podane wartości dotyczą jedynie projektów / zadań, których okres realizacji obejmował 2014 rok. Pominięte zostały projekty / zadania zakończone przed 2014 r.

2.2.4 Informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw

W 2014 r. wykonawcy w ramach realizowanych zadań badawczych dokonali następujących zgłoszeń patentowych:

- zgłoszenie *Current collector for Molten Carbonate Fuel Cell fuelled by biogas*, M. Wołowicz, J. Milewski, PL Patent App. P-406,597, 2014;
- rozszerzono zasięg i zgłoszono wynalazek *UE System for the precise determination of crankshaft angular position for fuel self-ignition, especially in the cylinder of diesel engine using Langmuir probe* zarejestrowany pod numerem EP 14460001A z dnia 23 stycznia 2014 r.
- zgłoszenie patentowe *UE System for the precise determination of crankshaft angular position for fuel self-ignition, especially in the cylinder of diesel engine using Langmuir probe* EP 14460001A/23.01.2014 r.
- wynalazek *Mikrobiologiczny elektrolizer do wydzielenia biowodoru oraz sposób wydzielenia biowodoru* zarejestrowany pod numerem P.407703/2014.03.28;
- wynalazek *Urządzenie do suszenia zrębków i trocin, stosowane zwłaszcza w procesie wytworzenia biopaliw* zarejestrowany pod numerem P.407306/2014.02.24;
- wynalazek *Urządzenie wyposażone w instalację kotłową do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej opalane odnawialnymi źródłami energii, zwłaszcza biomasą i odpadami rolniczymi* zarejestrowany pod numerem P.410396/2014.12.05;
- wynalazek *Mieszalnik paliwa gazowego do silników spalinowych* zarejestrowany pod numerem P.410788/29.12.2014 r.
- wynalazek *Instalacja z mieszalnikiem wytwarzającym paliwa biogazowe do zasilania, zwłaszcza turbin gazowych oraz silników spalinowych napędzających generatory* zarejestrowany pod numerem P.410787/29.12.2014 r.
- wynalazek *Ruszt ruchomy schodkowy do kotła parowego przeznaczonego do spalania biomasy i odpadów rolniczych* zarejestrowany pod numerem W.123676/29.12.2014 r.

Nie zgłoszono informacji o wykorzystaniu komercyjnym tych praw.

2.2.5 Informacje dodatkowe

W 2014 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nie przeprowadzało konkursów w ramach omawianego programu ani działań związanych z ich ogłaszaniem oraz upowszechnianiem informacji o wynikach konkursów.

W ramach zadania badawczego nr 3 przeprowadzono pilotażowe podziemne zgazowanie węgla w pokładzie 501 czynnej kopalni – KWK „Wieczorek”. Priorytetem podczas eksperymentu było bezpieczeństwo. Zadbano o różnego typu zabezpieczenia chroniące czynną kopalnię (np. tamy, możliwość gaszenia gazem inertnym – azotem lub wodą, zabezpieczenia przed wybuchem, w tym dodatkowe – nie wymagane zabezpieczenia przed wybuchem pyłu węglowego).

Po uzyskaniu niezbędnych pozwoleń i przygotowaniu georeaktor został po raz pierwszy uruchomiony w marcu 2014 r.

W dniu 30 czerwca 2014 r., rozpoczęto wielotygodniowy nieprzerwany eksperyment zgazowania podziemnego. Wygaszanie rozpoczęło w końcu sierpnia 2014 r. Następnie przeprowadzono wychłodzenie miejsca zgazowania, które zakończyło się po ok. 4 miesiącach, w styczniu 2015 r. Wyniki badań mogą posłużyć do przygotowania większej instalacji demonstracyjnej PZW.

W 2014 r. Najwyższa Izba Kontroli na podstawie kontroli z przebiegu zadania badawczego nr 3 pozytywnie oceniła stan zaawansowania prac nad rozwojem i wdrażaniem czystych technologii węglowych w zakresie produkcji gazu i paliw płynnych z węgla kamiennego.

W czerwcu 2014 roku strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych *Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*, w tym szczegółowy dorobek wszystkich czterech zadań badawczych programu, został zaprezentowany na XIV Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej „Forum Energetyków GRE 2014” w Szczyrku.

2.3 Strategiczny program *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej*

2.3.1 Opis programu

W ramach programu strategicznego *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej* o roboczej nazwie SYNAT zakończono realizację zadania badawczego, mającego na celu utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej, która ułatwi dotarcie do sieciowych zasobów wiedzy przedstawicielom nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy.

Zadanie badawcze realizowane było przez sieć naukową złożoną z 16 jednostek naukowych, w skład której poza liderem - Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego, wchodziły także:

- Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych,
- Politechnika Gdańska,
- Politechnika Wrocławska,
- Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy,
- Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
- Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk,
- Instytut Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk,
- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- Politechnika Warszawska,
- Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa,
- Biblioteka Narodowa,
- Uniwersytet Jagielloński,
- Uniwersytet Warszawski – Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki,
- Uczelnia Łazarskiego,
- Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego.

Zadanie było realizowane od 16 sierpnia 2010 r. do 31 lipca 2014 r. (okres realizacji 48 miesięcy).

Wymiernym efektem realizacji zadania badawczego jest platforma SYNAT umożliwiająca gromadzenie, przetwarzanie, analizę i wzbogacanie zasobów cyfrowych, a także na ich udostępnianie końcowemu użytkownikowi. Opracowana platforma to w rzeczywistości zestaw komponentów służących do tworzenia rozproszonych repozytoriów danych i wiedzy. Warto zauważyć, że w skład Platformy wchodzi zarówno autorski zestaw instancjonowania, zarządzania, lokalizacji i wykorzystania usług, jak i szeroki katalog standardowych usług które mogą zostać wykorzystane do realizacji różnego rodzaju aplikacji.

Usługi Platformy mogą być udostępniane w rozproszonym, heterogenicznym środowisku, co możliwe jest dzięki stworzeniu zestawu różnych interfejsów RPC dla różnych technologii klienckich (RMI, HTTPInvoke, HTTP REST + ProtocolBuffers). Aplikacje klienckie korzystające z Platformy realizowane były między innymi w językach C++ oraz Perl.

Warto wspomnieć, że planowane jest wykorzystanie Platformy do realizacji Centralnego Repozytorium Informacji Publicznych.

W oparciu o platformę SYNAT zrealizowano portal Infrona, czyli serwis WWW adresowany do środowiska naukowego umożliwiający udostępnianie naukowych zasobów repozytoryjnych w atrakcyjny i czytelny sposób, a także udostępniający szereg mechanizmów pracy grupowej oraz komunikowania się ludzi nauki. Portal Infona pozwala na wyszukiwanie oraz przeglądanie zasobów naukowych, pozwala na tworzenie i korzystanie z grup dyskusyjnych, komunikację pomiędzy użytkownikami za pomocą mechanizmów wewnętrznej poczty, workflow raportowania o błędach w aplikacji, błędach w danych oraz nadużyciach, mechanizm powiadomień o pojawieniu się w Portalu nowych informacji spełniających zadane przez użytkownika kryteria. Portal zrealizowany został w dwóch wersjach językowych - polskiej i angielskiej, a dodatkowo przystosowany został do wykorzystania przez osoby z upośledzeniem wzroku. Portal posiada techniczne mechanizmy pozwalające na jego integrację z innymi serwisami internetowymi - udostępniane są punkty wejścia dla mechanizmów Single-Sign-On dla użytkowników oraz punkty wejścia pozwalające na wykorzystanie w zewnętrznych aplikacjach z danych składowanych w Portalu. Już w tej chwili Portal wspiera wymianę danych z szeroką bazą popularnych serwisów społecznościowych i narzędzi wspomagania pracy naukowców (między innymi Facebook, Twitter, Google Scholar, Zotero, klienci protokołu RSS/Atom).

Platforma informatyczna Infona została przygotowana do pełnienia roli centralnej składowej krajowej e-infrastruktury zasobów szerokiego spektrum danych, w obecnej generacji mogącego objąć w szczególności: treści publikacyjne, dane faktograficzne, treści multimedialne, dokumentacje badawcze, narzędzia badawcze (w tym oprogramowanie komputerowe), wszelkiego rodzaju metadane. Zasoby mogą być przedmiotem rozbudowanych procedur filtracyjnych, co umożliwi tworzenie szerokiego zakresu wirtualnych zasobów specjalizowanych.

W sumie portal Infona udostępnia ponad 10 milionów publikacji oraz 14 tysięcy książek. Repozytorium zajmuje ponad 6 TB (plus dodatkowo instalacje mirrorowe).

Kolejnym z istotnych elementów platformy SYNAT jest Moduł Akwizycji Danych, czyli modułowa aplikacja pozwalająca na zorganizowane zasilanie systemów opartych na Platformie SYNAT danymi pochodzącymi z systemów zewnętrznych. MAD pozwala na definiowanie polityk importu danych, uruchamianie oraz monitorowanie procesów importów. MAD wspiera możliwość dynamicznego definiowania polityk bezpieczeństwa dostępu do zasobów w ramach Platformy. W ramach MAD powstał elastyczny framework do definiowania procesów importu danych z zewnętrznych źródeł, a także szereg specjalizowanych definicji importów z popularnych formatów danych i protokołów. MAD standardowo wspiera następujące standardy: OAI-PMH, DublinCore, MarcXML, BWMETA, PLMet, pobieranie zasobów przy użyciu protokołów HTTP REST, FTP, z systemu plików. MAD standardowo pozwala na import danych z systemów dedykowanych - repozytoriów europejskich DRIVER, systemu NUKAT, systemów rodziny YADDA a także bibliotek wchodzących w skład Federacji Bibliotek Cyfrowych.

Ponadto wśród najważniejszych elementów platformy SYNAT należy wymienić:

- Wirtualne Laboratorium Transkrypcji,
- Narzędzie do generowania słów kluczowych,
- Narzędzia do wspomagania wyszukiwania pełnotekstowego – w szczególności moduł narzędzia Apache Solr oparty na SłowoSieci,
- Narzędzie do klasyfikacji dokumentów - Sonca,

W przyszłości Platforma SYNAT może zostać rozbudowana o kolejne moduły i narzędzia. Możliwe jest także wdrożenie i wykorzystanie samej infrastruktury Platformy SYNAT, bez dedykowanego interfejsu użytkownika. Platforma SYNAT służyć może jako referencyjne źródło danych dla innych systemów repozytoryjnych i analitycznych.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu SYNAT przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość:	67 859 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	67 859 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	7 721 tys. zł

2.3.2 Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów

Tabela 4. Wykonanie wskaźników programu *Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej*

Nazwa programu: <i>Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej</i>		
Okres realizacji: sierpień 2010 – lipca 2014 (48 m-cy)		
Stopień wykonania wskaźnika na dzień 31.12.2014 r.		
Stan zaawansowania programu – 100%		
Postęp w realizacji programu		
Wskaźniki produktu	Planowana wartość	Stopień wykonania wskaźnika [%]
Liczba jednostek naukowych zaangażowanych w wykonanie zadania badawczego	16	100,00
Wartość nakładów ogółem na realizację zadania badawczego	66 971 141,74 zł	98,69
Liczba pracowników naukowych zaangażowanych w realizację zadania badawczego	511	104,89
Liczba międzynarodowych konferencji, na których zaprezentowano wyniki prac prowadzonych w ramach zadania badawczego	115	222,61
Liczba laboratoriów, które zostały zmodernizowane w trakcie realizacji zadania badawczego	7	114,31

Wskaźniki rezultatu	Planowana wartość	Stopień wykonania wskaźnika [%]
Liczba opracowanych w efekcie realizacji zadania badawczego nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, instalacji, urządzeń, systemów itp.	59	215,25
Liczba obronionych prac inżynierskich, licencjackich i magisterskich w zakresie tematyki zadania badawczego	43	227,91
Liczba rozpoczętych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych w zakresie tematyki zadania badawczego	17	152,94
Liczba publikacji będących wynikiem zadania badawczego w czasopiśmie naukowych objętych Essential Science Indicators	24	170,83
Liczba zgłoszonych wynalazków oraz wzorów użytkowych i przemysłowych będących wynikiem zadania badawczego	1	500,00

Wskaźniki wpływu - nie były przewidziane do zrealizowania do 31.12.2014 r.

2.3.3 Informacje dotyczące praw własności przemysłowej powstałych w wyniku wykonania projektów oraz wysokości przychodów uzyskanych z komercyjnego wykorzystania tych praw

W 2014 r. wykonawcy w ramach realizowanych zadań badawczych nie dokonali zgłoszeń patentowych.

2.3.4 Informacje dodatkowe

W 2014 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nie przeprowadzało konkursów w ramach omawianego programu ani też działań związanych z ich ogłaszaniem oraz upowszechnianiem informacji o wynikach konkursów.

W trakcie realizacji projektu SYNAT powstało 87 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych w kraju i zagranicą, wygłoszono 250 prezentacji obejmujących wyniki realizacji projektu. Zorganizowano 4 konferencje naukowe poświęcone uzyskanym wynikom, a wygłoszone referaty zostały opublikowane w postaci dedykowanych wydawnictw książkowych. W ramach projektu realizowano zadania związane z bieżącym zarządzaniem i rozliczaniem finansowym projektu oraz zadania promocyjne i popularyzacyjne.

2.4 Strategiczny program *Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych* – STRATEGMED

2.4.1 Opis programu

Celem głównym programu *STRATEGMED* jest uzyskanie zasadniczego postępu w zakresie zwalczania chorób cywilizacyjnych oraz medycyny regeneracyjnej na podstawie wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w czterech obszarach:

- 1) kardiologii i kardiologii;
- 2) onkologii;
- 3) neurologii i zmysłów;
- 4) medycyny regeneracyjnej.

Program ma za zadanie stymulować wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki (w takich obszarach jak biotechnologia, inżynieria biomedyczna). Wynikiem realizowanych projektów będzie opracowanie i wdrożenie nowych metod profilaktycznych, diagnostycznych, leczniczych oraz rehabilitacyjnych.

Ponadto program przyczyni się do znaczącego wzrostu pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, wykreowania dynamicznych, młodych, międzynarodowych zespołów badawczych oraz transferu know-how i nowych technologii z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki.

Centrum jest wspierane przy realizacji programu przez Komitet Sterujący Programu. Komitet jest powołany przez Dyrektora Centrum na podstawie opinii Rady NCBR. Zadaniem Komitetu Sterującego Programu jest określanie zakresu tematycznego konkursów, ustalenie adekwatnych do tematyki kolejnych konkursów warunków realizacji projektów (w tym ewentualnych maksymalnych kwot dofinansowania projektów) oraz udziału środków pozabudżetowych, tworzenie listy rankingowej wniosków o finansowanie projektów oraz monitorowanie realizacji programu z uwzględnieniem osiągnięcia celów programu. W swoich działaniach Komitet Sterujący Programu dąży do:

- maksymalizacji udziału środków pozabudżetowych w projektach;
- uzyskania przez polskie przedsiębiorstwa przewagi konkurencyjnej w określonych niszach rynku globalnego;
- zapewnienia dofinansowania z budżetu programu dla przedsięwzięć kompleksowych, obejmujących, oprócz prac badawczo-rozwojowych, wdrożenie wyników tych prac oraz ich komercjalizację.

Komitet Sterujący programu *STRATEGMED* tworzą:

- prof. dr hab. inż. Aleksander Nawrat - przewodniczący,
- prof. dr hab. Bolesław Krzysztof Samoliński,
- prof. dr hab. Janina Marta Stępińska,
- prof. dr hab. Cezary Szczylik.

2.4.2 Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

Całkowita wartość:	227 688 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	203 682 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	13 623 tys. zł

2.4.3 Informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresach prac objętych projektami, terminach realizacji projektów oraz wartości podpisanych umów

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono nabór uzupełniający wniosków w II etapie I konkursu ogłoszonego w 2013 roku. W ramach I konkursu przyznano łączne dofinansowanie w kwocie ponad 290 mln zł dla 15 projektów.

I Konkurs obejmował wskazane poniżej grupy tematyczne.

- I. Kardiologia i kardiochirurgia – tematy szczegółowe:
 - 1) badania nad czułymi biomarkerami;
 - 2) zastosowanie badań molekularnych nad diagnostyką i rokowaniem w chorobach układu sercowo-naczyniowego:
 - a) badania dotyczące testów przesiewowych chorób genetycznych w kardiologii,
 - b) badania nad genami związanymi z chorobami układu krążenia i ich powikłaniami;
 - 3) opracowanie metod implantacji komórek zdolnych do podjęcia funkcji komórek rozrusznikowych serca w zaburzeniach automatyzmu serca;
 - 4) badania nad metodami zabiegowymi leczenia pierwotnego nadciśnienia tętniczego;
 - 5) badania nad stentami naczyniowymi biodegradowalnymi powlekanymi (nasączanymi) lekami – antyproliferacyjnymi, przeciwzapalnymi;
 - 6) badania dotyczące metod protezowania serca z wykorzystaniem materiałów technicznych;
 - 7) badania nad metodami terapii regeneracyjnej w niewydolności serca;
 - 8) rozwój technologii i urządzeń z zakresu telemedycyny kardiologicznej.
- II. Onkologia – tematy szczegółowe:
 - 1) badania nad molekularnym rozpoznawaniem nowotworów pod kątem personalizacji leczenia;
 - 2) badania nad czynnikami prognostycznymi opartymi na ultranowoczesnych badaniach molekularnych;
 - 3) tworzenie baz jednolitych danych klinicznych, genetycznych i molekularnych, połączonych z gromadzeniem materiału biologicznego do analiz masowych (wraz z bankowaniem tkanek, kwasów nukleinowych);
 - 4) badania nad nowymi cząsteczkami o aktywności przeciwnowotworowej;
 - 5) badania nad nowymi biomarkerami w oparciu o genomikę, proteomikę i transkryptomikę;
 - 6) prowadzenie badań o charakterze epidemiologii analitycznej.

III. Neurologia i zmysły – tematy szczegółowe:

- 1) opracowanie metod profilaktyki wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego, narządów zmysłów: słuchu, wzroku, równowagi, smaku, powonienia, zaburzeń komunikacji i deficytów poznawczych:
 - a) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń komunikacji i deficytów poznawczych,
 - b) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób narządów zmysłów - słuchu, wzroku, równowagi, smaku i powonienia;
- 2) opracowanie biomarkerów zaburzeń poznawczych i deficytów sensorycznych, biomarkerów indywidualnej odpowiedzi na leczenie farmakologiczne chorób układu nerwowego oraz narządów zmysłów;
- 3) opracowanie metod wczesnego wykrywania oraz rehabilitacji zaburzeń neurorozwojowych i sensorycznych u dzieci;
- 4) badania dotyczące wykorzystania technik informatycznych w neurorehabilitacji.

IV. Medycyna regeneracyjna – tematy szczegółowe:

- 1) badania nad somatycznymi komórkami macierzystymi:
 - a) badania nad komórkami macierzystymi izolowanymi z dorosłych tkanek, krwi pępowinowej i tkanek pozazarodkowych,
 - b) badania dotyczące metod pozyskiwania wczesnych rozwojowo komórek z dorosłych tkanek, włączając szpik kostny, tkankę tłuszczową, skórę, mięśnie szkieletowe i mięsień sercowy,
 - c) badania nad wykorzystaniem komórek macierzystych w kardiologii, neurologii, dermatologii, okulistyce, diabetologii i angiologii;
- 2) badania nad markerami powierzchniowymi komórek macierzystych;
- 3) badania nad rusztowaniami tkankowymi (skafoldy) i ich wykorzystaniem w odtwarzaniu narządów i tkanek;
- 4) badania nad technikami izolacji i aplikacji donarządowej komórek i mechanizmów regulujących migracje komórek macierzystych do miejsc uszkodzenia.

Harmonogram I konkursu:

- Ogłoszenie wyników oceny formalnej wniosków pełnych: styczeń 2014 r.
- Ogłoszenie naboru uzupełniającego wniosków w II etapie: styczeń 2014 r.
- Ogłoszenie wyników oceny merytorycznej wniosków pełnych: maj 2014 r.
- Wydanie decyzji i rozpoczęcie podpisywania umów: czerwiec – grudzień 2014 r.

Tabela 5. Informacja nt. I konkursu programu *STRATEGMED*

Alokacja na konkurs	360 mln zł
Termin naboru wniosków wstępnych	21.01– 20.02.2013 r.
Liczba złożonych wniosków wstępnych	149
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	129
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	26
Liczba protestów ogółem	28
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	11
Liczba odwołań ogółem	45
Termin naboru wniosków pełnych	23.09 - 06.11.2013 r.
Liczba złożonych wniosków pełnych	28
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	28
Termin naboru uzupełniającego wniosków pełnych	03.02 - 19.03.2014 r.
Liczba złożonych wniosków pełnych	10
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	10
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania łącznie w obu naborach	15*
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	2
Liczba odwołań ogółem	9
Liczba podpisanych umów łącznie w obu naborach	10
Przyznane dofinansowanie	290 mln zł

*W roku 2014 wydano 15 decyzji spośród 16 projektów znajdujących się na liście rankingowej zatwierdzonej w dniu 26.05.2014 r. przez Dyrektora Centrum oraz dodatkowych 2 projektów, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania w wyniku pozytywnego rozpatrzenia odwołania. W toku postępowania dwóch Wnioskodawców wycofało się z realizacji projektu, natomiast dla jednego Wnioskodawcy decyzja wystawiona zostanie w roku 2015 r. po zakończeniu postępowania negocjacyjnego..

Równoległe w 2014 roku przeprowadzono II konkurs, którego alokacja wynosiła 220 mln zł. Konkurs ten obejmował wskazane poniżej grupy tematyczne.

I. Kardiologia i kardiochirurgia - tematy szczegółowe:

- 1) opracowanie nowych metod i aparatury do nieinwazyjnej oceny powikłań narządowych nadciśnienia tętniczego;
- 2) badania nad czułymi biomarkerami;
- 3) zastosowanie badań molekularnych nad diagnostyką i rokowaniem w chorobach układu sercowo-naczyniowego;
 - a) badania dotyczące testów przesiewowych chorób genetycznych w kardiologii,
 - b) badania nad genami związanymi z chorobami układu krążenia i ich powikłaniami;

Konkurs nr 1 Typ jednostki	Liczba podmiotów danego typu występująca w ramach projektów	Udział w ogólnej liczbie podmiotów tworzących konsorcja (%)	Wartość przyznanego dofinansowania (zł)	Udział danego typu podmiotów w przyznanym dofinansowaniu (%)
Przedsiębiorstwa duże	6	6,25	9 912 048,00	3,42
Przedsiębiorstwa średnie	5	5,21	13 077 200,00	4,51
Przedsiębiorstwa małe	5	5,21	10 747 527,45	3,71
Przedsiębiorstwa mikro	10	10,42	11 707 526,00	4,04
Uczelnie publiczne i niepubliczne	37	38,54	136 404 356,00	47,03
Instytuty badawcze	8	8,33	51 132 345,55	17,631
Jednostki naukowe PAN	11	11,46	37 915 844,00	13,07
Organizacje pozarządowe*	1	1,04	0,00	0
Inne**	8	8,33	19 110 732,00	6,59
Zagraniczne	5	5,21	0,00	0
Suma	96	100,00%	290 007 579,00	100,00%

- 4) opracowanie rejestratorów zaburzeń rytmu serca oraz ciśnienia tętniczego;
- 5) opracowanie metod implantacji komórek zdolnych do podjęcia funkcji komórek rozrusznikowych serca w zaburzeniach automatyzmu serca;
- 6) badania nad metodami zabiegowymi leczenia pierwotnego nadciśnienia tętniczego;
- 7) badania nad stentami naczyniowymi biodegradowalnymi powlekanymi (nasączanymi) lekami – antyproliferacyjnymi, przeciwzapalnymi;
- 8) badania dotyczące metod protezowania serca z wykorzystaniem materiałów technicznych;
- 9) badania nad metodami terapii regeneracyjnej w niewydolności serca;

- 10) opracowanie metod angiogenezy w zaawansowanej odpornej na leczenie zabiegowe i farmakoterapię choroby wieńcowej;
- 11) rozwój technologii i urządzeń z zakresu telemedycyny kardiologicznej;
- 12) opracowanie testów oceniających stężenie leków w surowicy krwi lub moczu.

II. Onkologia - tematy szczegółowe:

- 1) badania nad molekularnym rozpoznawaniem nowotworów pod kątem personalizacji leczenia oraz komórek macierzystych nowotworów;
- 2) badania nad czynnikami prognostycznymi opartymi na ultranowoczesnych badaniach molekularnych;
- 3) tworzenie baz jednolitych danych klinicznych, genetycznych i molekularnych, połączonych z gromadzeniem materiału biologicznego do analiz masowych (wraz z bankowaniem tkanek, kwasów nukleinowych);
- 4) badania nad nowymi cząsteczkami o aktywności przeciwnowotworowej;
- 5) badania nad nowymi biomarkerami w oparciu o genomikę, proteomikę i transkryptomikę;
- 6) prowadzenie badań o charakterze epidemiologii analitycznej.

III. Neurologia i zmysły - tematy szczegółowe:

- 1) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego, narządów zmysłów: słuchu, wzroku, równowagi, smaku, powonienia, zaburzeń komunikacji i deficytów poznawczych;
 - a) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń komunikacji i deficytów poznawczych,
 - b) opracowanie metod profilaktyki, wczesnego rozpoznawania i leczenia chorób narządów zmysłów: słuchu, wzroku, równowagi, smaku i powonienia;
- 2) opracowanie metod miejscowej, w tym domózgowej, dordzeniowej lub doczaszkowej farmakoterapii chorób układu nerwowego i zaburzeń zmysłów;
- 3) opracowanie metod stymulacji mózgu i nerwów w profilaktyce, terapii i rehabilitacji chorób układu nerwowego i zaburzeń zmysłów;
- 4) opracowanie metod wczesnego wykrywania zaburzeń neurorozwojowych u dzieci oraz wczesnego wykrywania zaburzeń sensorycznych u dzieci;
- 5) opracowanie biomarkerów zaburzeń poznawczych i deficytów sensorycznych, biomarkerów indywidualnej odpowiedzi na leczenie farmakologiczne chorób układu nerwowego oraz narządów zmysłów;

- 6) badania nad protezami zmysłów oraz metodami stymulacji sensorycznej u osób z zaburzeniami zmysłów;
- 7) opracowanie metod wczesnego wykrywania oraz rehabilitacji zaburzeń neurorozwojowych i sensorycznych u dzieci;
- 8) wykorzystanie badań zmysłów i aktywności układu nerwowego w gospodarce, w tym w badaniach konsumenckich;
- 9) badania dotyczące wykorzystania technik informatycznych w neurorehabilitacji.

IV. Medycyna regeneracyjna - tematy szczegółowe:

- 1) badania nad somatycznymi komórkami macierzystymi;
 - a) badania nad somatycznymi komórkami macierzystymi izolowanymi z dorosłych tkanek, krwi pępowinowej i tkanek pozazarodkowych,
 - b) badania dotyczące metod pozyskiwania wczesnych rozwojowo komórek z dorosłych tkanek, włączając szpik kostny, tkankę tłuszczową, skórę, mięśnie szkieletowe i mięsień sercowy bezpiecznych terapeutycznie indukowanych komórek pluripotencjalnych,
 - c) badania nad wykorzystaniem komórek macierzystych w kardiologii, neurologii, dermatologii, okulistyce, diabetologii i angiologii;
- 2) badania nad markerami powierzchniowymi komórek macierzystych;
- 3) badania nad rusztowaniami tkankowymi (skafoldy) i ich wykorzystaniem w odtwarzaniu narządów i tkanek;
- 4) badania dotyczące hodowli narządów do przeszczepów;
- 5) badania nad technikami izolacji i aplikacji donarządowej komórek i mechanizmów regulujących migracje komórek macierzystych do miejsc uszkodzenia;
- 6) badania nad modelami zwierzęcymi, testowaniem leków, ich toksykologii oraz udziałem komórek macierzystych w schorzeniach przewlekłych.

Harmonogram II konkursu:

- Akceptacja dokumentacji konkursowej: kwiecień 2014 r.
- Ogłoszenie konkursu: maj 2014r.
- Organizacja spotkania informacyjnego: czerwiec 2014 r.
- Nabór wniosków wstępnych: 23.07-23.09.2014r.
- Ocena formalna wniosków: wrzesień – październik 2014r.

- Ocena merytoryczna wniosków: październik – grudzień 2014r.
- Ogłoszenie wyników, opublikowania listy rankingowej: grudzień 2014 r.

Do zakończenia okresu sprawozdawczego Centrum opublikowało listę rankingową projektów w ramach II konkursu. Decyzję o dofinansowaniu w wysokości 193 194 628 zł przyznano 11 projektom. Umowy zostaną podpisane w 2015 r.

Tabela 6. Informacja nt. II konkursu programu STRATEGMED

Alokacja na konkurs	220 mln zł
Termin naboru wniosków	25.07– 23.09.2014 r.
Liczba złożonych wniosków	109
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	97
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	11
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	2
Liczba protestów ogółem	6
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
Liczba odwołań pozostających bez rozpatrzenia	0
Liczba odwołań ogółem	0
Liczba podpisanych umów	0
Przyznane dofinansowanie	193 mln zł

Konkurs nr 2 Typ jednostki	Liczba podmiotów danego typu występująca w ramach projektów	Udział w ogólnej liczbie podmiotów tworzących konsorcja (%)	Wartość przyznanego dofinansowania (zł)	Udział danego typu podmiotów w przyznanym dofinansowaniu (%)
Przedsiębiorstwa duże	11	15,49	22 437 079,00 zł	11,61
Przedsiębiorstwa średnie	4	5,63	19 247 836,00 zł	9,96
Przedsiębiorstwa małe	3	4,23	3 518 164,00 zł	1,82
Przedsiębiorstwa mikro	4	5,63	13 955 484,00 zł	7,22
Uczelnie publiczne i niepubliczne	22	30,99	57 702 709,00 zł	29,87
Instytuty badawcze	8	11,27	27 914 626,00 zł	14,45

Jednostki naukowe PAN	7	9,86	13 826 165,00 zł	7,16
Organizacje pozarządowe*	4	5,63	10 972 944,00 zł	5,68
Inne**	7	9,86	23 619 621,00 zł	12,23
Zagraniczne	1	1,41	0,00 zł	0,00
Suma	71	100,00	193 194 628,00 zł	100,00

2.4.4 Informacje o sposobie upowszechniania ogłoszeń o konkursach na wykonanie projektów oraz o ich wynikach

Wyniki I konkursu zostało zamieszczone na stronie internetowej Centrum. Informacja o II konkursie była zamieszczona na stronie internetowej Centrum, w Biuletynie Informacji Publicznej NCBR oraz w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Ponadto informacje o programie oraz II konkursie były upowszechniane na licznych konferencjach, targach, sympozjach i innych spotkaniach, w których brali udział członkowie Rady Centrum i pracownicy NCBR.

2.4.5 Informacje dotyczące postępów w realizacji programów - przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programów

Celem głównym programu jest uzyskanie zasadniczego postępu w zakresie zwalczania (profilaktyki i leczenia) chorób cywilizacyjnych oraz medycyny regeneracyjnej na bazie wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w ramach niniejszego programu.

Za cele szczegółowe programu przyjęto:

- 1) znaczący wzrost pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach nauki objętych programem;
- 2) wykreowanie dynamicznych, młodych, międzynarodowych zespołów badawczych, o silnej, udokumentowanej pozycji międzynarodowej;
- 3) transfer know-how i nowych technologii w zakresie profilaktyki, diagnostyki, terapii i rehabilitacji z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki.

Do monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celów programu służą wskaźniki podane w tabelach 3-5.

Tabela 7. Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu *STRATEGMED*: „znaczący wzrost pozycji międzynarodowej Polski w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach nauki objętych programem”

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
-----	-----------	--------------------------	----------------------------

Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)

1.	Liczba publikacji, dotyczących wyników prac B+R programu, których autorami lub współautorami są członkowie zespołów badawczych realizujących projekty w ramach programu - w czasopismach objętych <i>Science Citation Index</i> , o wysokim wskaźniku Impact Factor	0	200
----	---	---	-----

Wskaźniki rezultatu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)

2.	Liczba liderów nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów w ramach programu, których indeks Hirscha wzrósł o co najmniej 20%	0	30
----	---	---	----

Wskaźniki wpływu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)

3.	Wzrost liczby projektów B+R finansowanych z programu <i>Horyzont 2020</i> (lub z kolejnego programu UE w tym samym obszarze), w których wykonawcami lub koordynatorami są instytucje będące wykonawcami projektów w ramach programu lub przedsiębiorstwa powstałe w wyniku realizacji programu i zajmujące się komercjalizacją nowych rozwiązań opracowanych w ramach programu (wzrost mierzony w stosunku do 1. roku realizacji programu)	---	50%
----	--	-----	-----

Tabela 8. Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu *STRATEGMED*: „wykreowanie dynamicznych, młodych zespołów badawczych, w międzynarodowym składzie i o silnej, udokumentowanej pozycji międzynarodowej”

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1.	Liczba nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu	0	40
2.	Liczba członków nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu, których poprzednim miejscem pracy była zagraniczna jednostka naukowa	0	200

Wskaźniki rezultatu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)

3.	Liczba cytowań prac członków nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu (w bazie ISI)	0	2 000
4.	Liczba członków nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu, których poprzednim miejscem pracy była zagraniczna jednostka naukowa i którzy kontynuują pracę naukową w Polsce	0	150
Wskaźniki wpływu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
5.	Liczba nowych zespołów badawczych uformowanych do realizacji projektów ramach programu, które zdobyły grant ERC (lub równoważny w przypadku grantu po zakończeniu programu <i>Horyzont 2020</i>)	0	35

Tabela 9. Zestawienie wskaźników do oceny stopnia osiągnięcia celu szczegółowego programu *STRATEGMED*: „transfer know-how i nowych technologii w zakresie profilaktyki, diagnostyki, terapii i rehabilitacji z polskich instytucji naukowych (publicznych organizacji badawczych) do gospodarki”

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1.	Liczba zgłoszeń patentowych w trybie PCT16 lub w EPO17 (objęcie ochroną co najmniej w 7 państwach UE-15) w ramach realizacji programu	0	50
2.	Uzyskanie przewagi jakościowej przedmiotu zgłoszenia patentowego nad rozwiązaniami alternatywnymi, w tym m.in.: a) lepsze parametry skuteczności i/lub bezpieczeństwa stosowania wobec rozwiązań istniejących; b) niższy koszt wytwarzania; c) dostosowanie nowego rozwiązania do potrzeb populacji szczególnych, np. dzieci, osób starszych, kobiet w ciąży; d) oparcie metody profilaktyki, diagnostyki, terapii lub rehabilitacji o odpowiedni biomarker personalizujący postępowanie; e) kompleksowość i interdyscyplinarność podejścia, np. możliwość stosowania nowej metody w terapii złożonej z innymi metodami o udowodnionej skuteczności.	0	70% zgłoszeń patentowych spełnia 2 z tych wymagań (w tym obligatoryjnie a)
Wskaźniki rezultatu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
3.	Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych w wyniku realizacji programu, zajmujących się komercjalizacją nowych rozwiązań opracowanych w ramach programu	0	20
4.	Przychody ze sprzedaży lub licencji na użytkowanie praw własności przemysłowej powstałych w wyniku realizacji programu (przychody podmiotów wykonujących projekty w ramach programu lub	0	200 mln zł

	przedsiębiorstw zajmujących się komercjalizacją nowych rozwiązań opracowanych w ramach programu)		
Wskaźniki wpływu (do osiągnięcia w okresie 5 lat od zakończenia realizacji projektów w ramach programu)			
5.	Zwiększenie nakładów biznesu na B+R: kwota nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe poniesionych przez przedsiębiorstwa biorące udział w realizacji projektów w ramach programu lub powstałych w wyniku realizacji programu (nakłady poniesione po zakończeniu projektów w ramach programu)	0	400 mln zł

W okresie sprawozdawczym nie zostały opisane jeszcze wskaźniki programu, tj. wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania ze względu na termin składania raportów z postępu prac merytorycznych do 31 marca 2015 r. Bliższe informacje o stanie wdrażania programu (m.in. przedstawienie osiągniętych wartości wskaźników) będą mogły zostać zaprezentowane w kolejnych okresach sprawozdawczych.

2.4.6 Informacje dodatkowe

Ze względu na wczesny etap realizacji projektów niemożliwe jest przedstawienie informacji na temat praw własności przemysłowej powstałych w wyniku ich realizacji.

2.5 Strategiczny program Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo – BIOSTRATEG

2.5.1 Opis programu

Program *BIOSTRATEG* jest odpowiedzią na potrzeby zdefiniowane w Krajowym Programie Badań, obejmującym strategiczny kierunek badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie problematyki środowiska naturalnego, rolnictwa i leśnictwa. Dla zachowania dobrego stanu środowiska oraz zapewnienia ludności dostępu do bezpiecznej żywności konieczne są działania na rzecz adaptacji rolnictwa i leśnictwa do postępujących zmian klimatu, utrzymania zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem istniejącej bioróżnorodności oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i bezpieczeństwa żywności. Niezbędnym warunkiem sprostania tym wyzwaniom jest rozwój nowych, innowacyjnych technologii produkcji oraz racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym zasobami wody i gleby, które decydują o potencjale produkcyjnym rolnictwa i leśnictwa, funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego, jakości krajobrazu i w konsekwencji jakości życia. Zadaniem programu jest stymulowanie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, zrównoważenie rozwoju sektora rolno-żywnościowego, leśnictwa i przemysłu drzewnego z uwzględnieniem rozwiązań korzystnych dla środowiska przyrodniczego oraz zmniejszanie negatywnych skutków zjawisk cywilizacyjnych i zmian klimatu.

Cel główny programu to rozwój wiedzy w obszarach programu, wzrost międzynarodowej pozycji polskiej gospodarki i nauki oraz transfer innowacji do praktyki.

Cele szczegółowe to rozwój współpracy nauki z praktyką oraz pobudzenie aktywności sektora prywatnego w obszarze badań i wdrażania innowacji.

Zgodnie z decyzją Komitetu Sterującego z dnia 9 kwietnia 2014 r. zakres tematyczny I konkursu obejmował 5 strategicznych obszarów problemowych określonych w programie, a wynikających bezpośrednio z Krajowego Programu Badań oraz zgodnych z priorytetowymi kierunkami badań prowadzonych obecnie w Unii Europejskiej i na świecie. Obszarami tymi są:

- bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności;
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej;
- przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa;
- ochrona bioróżnorodności oraz zrównoważony rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- leśnictwo i przemysł drzewny.

Centrum jest wspierane przy realizacji programu przez Komitet Sterujący programem. Komitet jest powołany przez Dyrektora Centrum na podstawie opinii Rady NCBR. Zadaniem Komitetu

Sterującego programu jest określanie zakresu tematycznego konkursów, ustalenie adekwatnych do tematyki kolejnych konkursów warunków realizacji projektów (w tym ewentualnych maksymalnych kwot dofinansowania projektów) oraz ustalanie udziału środków pozabudżetowych, opiniowanie listy rankingowej wniosków o finansowanie projektów, a także monitorowanie realizacji programu z uwzględnieniem osiągnięcia celów programu.

Komitet Sterujący programu BIOSTRATEG tworzą:

- prof. dr hab. Ewa Ratajczak - Przewodnicząca Komitetu,
- prof. dr hab. Antoni Faber,
- prof. dr hab. Waldemar Mioduszeowski,
- prof. dr hab. Zbigniew Sierota,
- mgr Monika Rzepecka,
- dr Igor Mitroczyk.

2.5.2 Informacje dotyczące przeprowadzonych konkursów na wykonanie projektów zawierające dane o: podmiotach, z którymi Centrum zawarło umowy, zakresie prac objętych projektami, terminach realizacji projektów oraz wartości podpisanych umów

W okresie sprawozdawczym Komitet Sterujący przyjął dokumentację I konkursu i przeprowadzono nabór wniosków. Decyzję o przyznaniu dofinansowania wydano dla 9 projektów, łączna kwota dofinansowania wyniesie ponad 130 mln zł.

Harmonogram I konkursu:

- Akceptacja dokumentów konkursowych: lipiec 2014 r.
- Nabór wniosków: 12.08 - 13.10.2014 r.
- Ocena formalna wniosków: październik – listopad 2014 r.
- Ocena merytoryczna wniosków: listopad – grudzień 2014 r.
- Zatwierdzenie i opublikowanie listy rankingowej wniosków: grudzień 2014 r.
- Wydanie decyzji przez Dyrektora NCBR: grudzień 2014 r.

Alokacja na konkurs	150 mln zł
Termin naboru wniosków	14.08– 13.10.2014 r.
Liczba złożonych wniosków	78
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	67
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	9
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	1
Liczba protestów ogółem	5
Liczba odwołań ogółem	13
Przyznane dofinansowanie	130 mln zł

Konkurs nr I Typ jednostki	Liczba podmiotów danego typu występująca w ramach projektów	Udział w ogólnej liczbie podmiotów tworzących konsorcja (%)	Wartość przyznanego dofinansowania		Udział danego typu podmiotów w przyznanym dofinansowaniu (%)
			1.1.	(zł)	
Przedsiębiorstwa duże	7	13,21	9 365 644,00	7,20	
Przedsiębiorstwa średnie	1	1,89	12 964 062,00	9,94	
Przedsiębiorstwa małe	3	5,66	15 058 923,00	11,54	
Przedsiębiorstwa mikro	5	9,44	25 429 441,00	19,50	
Uczelnie publiczne i niepubliczne	17	32,07	29 586 490,00	22,69	
Instytuty badawcze	16	32,07	31 061 834,00	23,82	
Jednostki naukowe PAN	3	5,66	6 918 875,00	5,31	
Organizacje pozarządowe*	-	-			
Inne**	-	-			
Suma	53	100	130 385 269,00	-	

2.5.3 Wskaźniki i dane finansowe opisujące stopień zaangażowania środków finansowych Centrum w realizację programu, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

W okresie sprawozdawczym nie realizowano czynności związanych z finansowaniem projektów. Nie określono wartości wskaźników dla poszczególnych projektów w ramach programu, tj. wskaźników wpływu, rezultatu i produktu ze względu na brak finansowanych projektów. Pierwsze wskaźniki produktu planowane są do osiągnięcia po pierwszym roku finansowania projektów badawczych. Ich ocena zostanie dokonana na podstawie raportów okresowych dostarczonych przez wykonawców. Zaangażowanie środków finansowych w realizację programu nastąpi od 2015 r.

2.5.4 Informacje dotyczące postępów w realizacji programu - przedstawienie stopnia wykonania wskaźników produktu, rezultatu i wpływu programu

Do monitorowania i oceny stopnia osiągania celów programu będą służyły wskaźniki przedstawione w Tabeli 11.

Tabela 11. Wskaźniki realizacji programu *Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo - BIOSTRATEG*

Lp.	Wskaźniki	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu (do osiągnięcia w okresie realizacji projektów w ramach programu)			
1	Liczba autorskich lub współautorskich publikacji, dotyczących wyników prac B+R Programu, w czasopiśmie objętym <i>Science Citation Index</i>	0	200
2	Liczba nowych produktów, w tym: technik, technologii, modeli, wyrobów, metod i procedur, opracowanych i poddanych weryfikacji podczas realizacji programu	0	200
3	Liczba zgłoszeń patentowych dokonanych w wyniku realizacji programu	0	100
4	Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych dokonanych w wyniku realizacji programu	0	30
5	Udział młodych naukowców w realizacji programu	0	25 %
Wskaźniki rezultatu (mierzone po zakończeniu programu, przed upływem 5 lat, na podstawie ankiet dostarczonych przez wykonawców)			
6	Liczba projektów jednostek badawczych biorących udział w programie, realizowanych poza programem wspólnie z innymi podmiotami	0	20
7	Wzrost liczby projektów uzyskanych przez polskie zespoły biorące udział w inicjatywach i projektach uruchamianych w ramach programu <i>Horyzont 2020</i> w stosunku do 7 PR	0	20 %
8	Wzrost wartości projektów uzyskanych przez polskie zespoły biorące udział w inicjatywach i projektach uruchamianych w ramach programu <i>Horyzont 2020</i> w stosunku do 7 PR	0	20 %
9	Zwiększenie kwoty nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe, poniesionych przez podmioty pozabudżetowe biorące udział w realizacji projektów w ramach programu	0	100 mln zł

10	Liczba patentów uzyskanych przez przedsiębiorstwa w wyniku realizacji programu	0	20
11	Liczba wzorów użytkowych uzyskanych przez przedsiębiorstwa w wyniku realizacji programu	0	10
Wskaźniki wpływu (mierzone w trakcie ewaluacji ex-post wykonanej 5 lat po zakończeniu programu na podstawie ankiet dostarczonych przez wykonawców)			
12	Liczba cytowań publikacji opracowanych ramach programu (w bazie ISI)	0	1 000
13	Liczba stopni naukowych uzyskanych w wyniku prac rozpoczętych podczas trwania programu przez naukowców biorących udział w programie	0	100
14	Liczba patentów uzyskanych i wdrożonych w wyniku realizacji programu	0	25
15	Liczba wzorów użytkowych uzyskanych i wdrożonych w wyniku realizacji Programu	0	10
16	Liczba nowych produktów, w tym: technik, technologii, modeli, wyrobów, metod i procedur, opracowanych i wdrożonych w wyniku realizacji Programu	0	100

Do końca okresu sprawozdawczego nie rozpoczęto realizacji projektów. Blizsze informacje o stanie wdrażania programu (m.in. przedstawienie osiągniętych wartości wskaźników) będą mogły zostać zaprezentowane w kolejnych okresach sprawozdawczych.

2.5.5 Informacje dodatkowe

Rozpoczęcie realizacji projektów jeszcze nie nastąpiło, co powoduje, że niemożliwe jest przedstawienie informacji na temat praw własności przemysłowej powstałych w wyniku ich realizacji.

2.6 Strategiczny program *Nowoczesne technologie materiałowe* – *TechMatSTRATEG*

2.6.1 Opis programu

W Krajowym Programie Badań, ustanowionym *uchwałą Rady Ministrów nr 164/2011 z dnia 16 sierpnia 2011 r.*, jednym z 7 kierunków wskazanych jako strategiczne, interdyscyplinarne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych jest kierunek „nowoczesne technologie materiałowe”.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 *ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju z dnia 30 kwietnia 2010 r.*, przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pozostaje w kompetencjach Rady Centrum. Rada *uchwałą 21/2013 z 18 września 2013 r.* podjęła decyzję o rozpoczęciu prac nad programem z zakresu technologii materiałowych.

W 2014 roku w oparciu o rekomendacje Ministerstwa Gospodarki, Rady Głównej Instytutów Badawczych, Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich powołano zespół ekspertów do opracowania założeń programu. W oparciu o założenia Rada Centrum opracowała projekt programu, a następnie *uchwałą 31/2014 z dnia 26 listopada 2014 r.* podjęła decyzję o przyjęciu i przedstawieniu Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego do zatwierdzenia projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pn. *Nowoczesne technologie materiałowe – TechMatSTRATEG*.

Ponieważ w ramach programu nie rozpoczęto realizacji projektów, bliższe informacje o stanie jego wdrażania oraz informacje o wskaźnikach i danych finansowych będą mogły zostać przedstawione w kolejnych okresach sprawozdawczych.

2.7 Projekty strategiczne

Projekty strategiczne ustanawiane były na podstawie art. 8a ust. 5 *ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki* (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049). Zgodnie z zapisem ustawy minister właściwy do spraw nauki w szczególnie uzasadnionych przypadkach mógł zlecić Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju realizację strategicznego projektu badawczego, niebędącego częścią strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych.

W powyższy sposób zostały ustanowione następujące projekty strategiczne:

- *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach;*
- *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków;*
- *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej.*

W obecnie obowiązującej *ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*, a także w *ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju* ustawodawca

nie przewidział strategicznych projektów jako mechanizmu finansowania badań naukowych i prac rozwojowych.

2.7.1 Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach

Celem projektu strategicznego *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach* jest opracowanie rozwiązań organizacyjnych i technicznych, których wdrożenie przyczyni się do minimalizacji zagrożeń i zwiększenia poprawy bezpieczeństwa pracy w zakładach górniczych. Tematy zadań badawczych wynikają z zaleceń komisji, które od 2000 r. na zlecenie Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego wyjaśniały przyczyny i okoliczności wypadków w kopalniach.

W ramach przedsięwzięcia realizowanych jest dwanaście projektów, których problematyka dotyczy przede wszystkim zagrożenia metanowego, pożarowego, ratownictwa górniczego, a także zatrudniania pracowników w trudnych warunkach. Zespoły badawcze biorące udział w projekcie strategicznym opracowały już m.in. zasady projektowania robót górniczych oraz reguły pomiarów i badań parametrów powietrza kopalnianego dla oceny zagrożenia metanowego i pożarowego. Zakończono prace nad stworzeniem aparatury umożliwiającej przeprowadzenie pomiarów oraz diagnozowanie kabli i przewodów elektroenergetycznych w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i pyłu węglowego. Program zwiększył bezpieczeństwo pracy w kopalniach również dzięki opracowaniu funkcjonalnego systemu bezprzewodowej łączności ratowniczej oraz systemu gazometrycznego, powodującego natychmiastowe wyłączenie zasilania energią elektryczną w razie nagłego wypływu metanu ze zrobów do wyrobisk eksploatacyjnych.

Zadania badawcze realizowane są przez konsorcja z udziałem przedsiębiorstw, zarówno małych, średnich, jak i dużych spółek węglowych. Udział środków własnych przedsiębiorstw wynosi ok. 23% całkowitych kosztów.

Strategiczny projekt badawczy obejmuje 12 zadań badawczych:

1. opracowanie nowej kategoryzacji zagrożeń naturalnych w podziemnych zakładach górniczych wraz z jej doświadczalną weryfikacją (lider konsorcjum - Główny Instytut Górnictwa);
2. opracowanie zasad projektowania robót górniczych w warunkach występowania skojarzonego zagrożenia metanowo-pożarowego w aspekcie systemów przewietrzania w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum - Główny Instytut Górnictwa);
3. opracowanie zasad pomiarów i badań parametrów powietrza kopalnianego dla oceny zagrożenia metanowego i pożarowego w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum - Instytut Mechaniki Górotworu PAN);
4. poprawa efektywności odmetanowania górotworu w warunkach dużej koncentracji wydobywania w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie);

5. opracowanie zasad zatrudniania pracowników w warunkach zagrożenia klimatycznego w podziemnych zakładach górniczych (lider konsorcjum - Politechnika Śląska);
6. opracowanie rozwiązań wraz z aparaturą pomiarową umożliwiającą przeprowadzenie pomiarów oraz diagnozowanie kabli i przewodów elektroenergetycznych w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i/lub pyłu węglowego (lider konsorcjum - Instytut Technik Innowacyjnych EMAG);
7. opracowanie funkcjonalnego systemu bezprzewodowej łączności ratowniczej z możliwością stosowania w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i/lub pyłu węglowego (lider konsorcjum - Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie);
8. opracowanie systemu gazometrycznego powodującego natychmiastowe wyłączenie energii zasilającej maszyny i urządzenia w przypadku nagłego wypływu metanu ze zrobów do wyrobisk eksploatacyjnych (lider konsorcjum - Główny Instytut Górnictwa);
9. wyznaczanie współczynnika korekcji pomiędzy automatycznym pomiarem prędkości powietrza a uśrednioną wartością prędkości mierzoną anemometrem ręcznym (lider konsorcjum – Instytut Mechaniki Górotworu PAN);
10. opracowanie systemu zarządzania zmęczeniem u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny (lider konsorcjum – Politechnika Wrocławska);
11. opracowanie odzieży ochronnej dla ratowników górniczych (lider konsorcjum - Centralny Instytut Pracy – PIB);
12. opracowanie systemów orientacji i sygnalizowania kierunku wycofania się załogi na drogach ucieczkowych w chodnikach przyścianowych (lider konsorcjum – Politechnika Śląska).

W okresie sprawozdawczym rozstrzygnięto powtórny konkurs na wykonanie projektu nr 10 pt. *Opracowanie systemu zarządzania zmęczeniem u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny*. 3 czerwca 2014 r. Dyrektor Centrum, w oparciu o listę rankingową wniosków sporządzoną przez Zespół ekspertów ds. oceny wniosków, podjął decyzję o przyznaniu środków finansowych na realizację ww. projektu w wysokości 1 398 840 zł. Realizacja projektu rozpoczęła się we wrześniu 2014 r.

Dane finansowe dla realizowanych zadań w ramach strategicznego projektu *Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach* przedstawiają się następująco⁸:

⁸ Podane wartości dotyczą jedynie projektów, których okres realizacji obejmował 2014 rok. Pominięte zostały projekty zakończone przed 2014 r.

Całkowita wartość zadań:	10 997 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	9 077 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	1 975 tys. zł

2.7.2 Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków

Celem strategicznego projektu badawczego *Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków* jest opracowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych w zakresie projektowania, wznoszenia i eksploatacji budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej, prowadzących do zmniejszenia ich energochłonności oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym budynku.

W ramach projektu realizowanych jest 7 zadań badawczych:

1. analiza możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski, zadanie zakończone);
2. opracowanie optymalnych energetycznie typowych rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych budynków (lider konsorcjum – Instytut Techniki Budowlanej);
3. zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii w budownictwie (lider konsorcjum – Politechnika Śląska);
4. rozwój diagnostyki cieplnej budynków (lider konsorcjum – Politechnika Śląska);
5. zoptymalizowanie zużycia energii elektrycznej w budynkach (lider konsorcjum – AGH);
6. analiza wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla budynków przy zasilaniu ze scentralizowanych źródeł ciepła (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski);
7. warunki i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityki miejskiej (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski, zadanie zakończone).

Realizacja zadań badawczych rozpoczęła się w 2010 roku i trwała od 12 do 36 miesięcy. W okresie sprawozdawczym Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nie przeprowadzało konkursów w ramach omawianego projektu strategicznego. W 2014 r. nie były finansowane żadne zadania badawcze w ramach programu, terminy realizacji poszczególnych zadań upłynęły w latach 2011-2013. Prowadzone były natomiast prace nad finansowym i merytorycznym rozliczeniem zadań. Do końca 2014 roku wszystkie zadania badawcze otrzymały pozytywną ocenę merytoryczną Komitetu Sterującego, a zadania nr 1, 2, 3, 5 i 7 zostały rozliczone przez służby finansowe NCBR.

Spodziewanym efektem projektu jest poprawa efektywności energetycznej sektora budowlanego. Oczekuje się, że wdrożenie opracowanego systemu racjonalizacji użytkowania i wytwarzania energii w budynkach pozwoli na zmniejszenie zużycia energii, a także znaczne zmniejszenie emisji do atmosfery dwutlenku węgla oraz innych zanieczyszczeń.

2.7.3 Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej

Strategiczny projekt badawczy *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej* ma ścisły związek z implementacją *Polityki energetycznej Polski do 2030 roku*, dokumentu przyjętego w 2009 r. uchwałą Rady Ministrów oraz z przyjęciem przez Unię Europejską pakietu klimatyczno-energetycznego.

W ramach projektu realizowane są następujące zadania badawcze:

1. rozwój wysokotemperaturowych reaktorów do zastosowań przemysłowych (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza);
2. badania i rozwój technologii dla kontrolowanej fuzji termojądrowej (lider konsorcjum - Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN);
3. podstawy zabezpieczenia potrzeb paliwowych polskiej energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Uniwersytet Warszawski);
4. rozwój technik i technologii wspomagających gospodarkę wypalonym paliwem i odpadami promieniotwórczymi (wykonawca – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej);
5. analiza możliwości i kryteriów udziału polskiego przemysłu w rozwoju energetyki jądrowej (lider sieci naukowej - Politechnika Warszawska);
6. rozwój metod zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla bieżących i przyszłych potrzeb energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej);
7. analiza procesów generacji wodoru w reaktorze jądrowym w trakcie normalnej eksploatacji i w sytuacjach awaryjnych z propozycjami działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa jądrowego (lider sieci naukowej – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej);
8. analiza procesów zachodzących przy normalnej eksploatacji obiegów wodnych w elektrowniach jądrowych z propozycjami działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa jądrowego (lider sieci naukowej – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej);
9. opracowanie metod i wykonanie analiz bezpieczeństwa w reaktorach jądrowych przy zaburzeniach w odbiorze ciepła i w warunkach ciężkich awarii (wykonawca – Politechnika Warszawska);

10. opracowanie metody i wykonanie przykładowej analizy systemowej pracy bloku jądrowego z reaktorem wodnym przy częściowym skojarzeniu (wykonawca – Politechnika Gdańska).

Dane finansowe dla realizowanych zadań w ramach strategicznego projektu *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość zadań:	47 980 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	47 181 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	12 456 tys. zł

Projekt strategiczny pozwoli na powiązanie badań prowadzonych przez polskie zespoły naukowe z badaniami realizowanymi na świecie oraz na przygotowanie kadr naukowych i technicznych dla polskiego przemysłu jądrowego. Przyczyni się do rozwiązania problemów związanych z wypalonym paliwem jądrowym oraz odpadami promieniotwórczymi. Dodatkowo projekt umożliwi opracowanie regulacji w zakresie ochrony radiologicznej, co przełoży się na wzrost akceptacji społecznej dla rozwoju energetyki jądrowej w Polsce.

3 Informacje na temat realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy

3.1 Informacje ogólne

W okresie sprawozdawczym Centrum nadzorowało realizację projektów w ramach programów opracowanych w latach 2008-2013, w tym projektów przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W przypadku szeregu programów przeprowadzono kolejne konkursy, nabór i ocenę wniosków. Przez cały okres sprawozdawczy trwały też prace nad opracowaniem nowych programów oraz dostosowaniem oferty Centrum do potrzeb przedsiębiorców i jednostek naukowych.

Tabela 12. Beneficjenci NCBR według kategorii reprezentowanych podmiotów

	Udział w ogólnej liczbie projektów podpisanych w danym roku (%)				Udział w całkowitym dofinansowaniu (%)			
	2014	2013	2012	2011	2014	2013	2012	2011
Konsorcja	25,57 ⁹	46,40	31,20	4,25	48,19	59,44	36,47	5,71
Przedsiębiorcy	36,86	12,28	30,83	41,59	23,14	8,76	30,81	50,56
Uczelnie	28,86	28,92	27,73	32,35	20,33	22,12	26,19	25,58
Instytuty badawcze	4,86	6,73	4,89	12,57	5,27	1,57	2,90	14,44
Jednostki naukowe PAN	2,28	3,9	3,20	6,10	0,80	6,32	3,08	3,17
Fundacje i stowarzyszenia	1,00	1,18	1,69	2,22	0,31	0,44	0,51	0,41
Inne	0,57	0,59	0,46	0,92	1,96	1,34	0,04	0,13

⁹ Spadek udziału konsorcjów w ogólnej liczbie projektów przy jednoczesnym wzroście udziału przedsiębiorców jest efektem zwiększenia liczby konkursów, w których przedsiębiorcy mogą się ubiegać o dofinansowanie samodzielnie.

3.2 Przedmiot i wartość finansowa zrealizowanych zadań oraz zadań będących w trakcie realizacji w okresie sprawozdawczym. Informacje na temat efektów realizacji zadań oraz sposobu ich upowszechniania

3.2.1 Program Badań Stosowanych

Program Badań Stosowanych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jest horyzontalnym programem wsparcia sektora nauki i sektora przedsiębiorstw w zakresie badań stosowanych z różnych dziedzin nauki oraz branż przemysłu, ustanowionym art. 30 ust. 1 pkt 3 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju*. Program jest wdrażany w oparciu o konkursy na dofinansowanie projektów badawczych o charakterze aplikacyjnym.

Badania stosowane, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*, są definiowane jako prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych.

Program Badań Stosowanych obejmuje swoim zakresem dwa podejścia. Pierwsze podejście polega na prowadzeniu prac badawczych podejmowanych w celu zdobycia wiedzy w określonej dziedzinie nauki, mającej zastosowanie praktyczne (np. badania materiału o specyficznych właściwościach pod kątem możliwości ich wykorzystania w konkretnych produktach lub technologiach - ścieżka A).

Drugie podejście zakłada podejmowanie badań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych poprzez zastosowanie nowych rozwiązań w określonych branżach (np. modyfikacja materiału stosowanego w konkretnym produkcie w celu poprawienia jego parametrów - ścieżka B).

Programem objęto następujące dziedziny:

1. nauki chemiczne;
2. geologia, górnictwo i budownictwo;
3. technologie informacyjne, elektronika, automatyka i robotyka;
4. energetyka i elektrotechnika;
5. materiały i technologie materiałowe;
6. mechanika i transport;
7. nauki medyczne i farmaceutyczne;

8. nauki biologiczne, rolnicze, leśne i weterynaryjne;
9. obszar interdyscyplinarny.

W okresie sprawozdawczym w ramach I oraz II konkursu *Programu Badań Stosowanych* monitorowano 331 projektów.

W okresie sprawozdawczym zamknięto rozpoczęty w 2013 roku nabór wniosków w III konkursie. Ze względu na bardzo dużą liczbę złożonych projektów i ich wysoką jakość Dyrektor Centrum podjął decyzję o zwiększeniu zakładanej pierwotnie alokacji z 200 mln zł do 420 mln zł. Zmiana została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Centrum w Uchwale Nr 21/2014 z dnia 30 lipca 2014 r. Zwiększenie alokacji pozwoliło to na przyznanie dofinansowania aż 177 projektom.

Tabela 13. Informacja nt. III konkursu Programu Badań Stosowanych

Alokacja na konkurs	420 mln zł
Termin naboru wniosków	16.12.2013 – 31.01. 2014
Liczba złożonych wniosków	1691
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	1 580
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	178*
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	10
Liczba protestów ogółem	58
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	1
Liczba odwołań ogółem	195
Liczba podpisanych umów	0
Przyznane dofinansowanie	430 mln zł**

* Dyrektor Centrum wydał 177 decyzji, Komisja Odwoławcza wydała 1 decyzję.

** Dofinansowanie przyznane po procesie negocjacji z wykonawcami oraz przy uwzględnieniu rozstrzygnięć Komisji Odwoławczej.

Efekty *Programu Badań Stosowanych* są monitorowane na bieżąco i będą podsumowane w momencie zakończenia realizacji dofinansowanych projektów, co planowane jest na rok 2017. Do roku 2022 prowadzony będzie monitoring wykorzystania wyników projektów.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu przedstawiają się następująco¹⁰:

Całkowita wartość projektów:	1 064 657 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	980 399 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	328 703 tys. zł

3.2.2 *INNOTECH*

Program *INNOTECH* ma na celu zwiększenie liczby opracowanych i wdrożonych innowacji technologicznych, zwiększenie wydatków przedsiębiorstw na badania naukowe i prace rozwojowe służące gospodarce oraz wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i jednostkami badawczymi sektora publicznego.

W ramach programu *INNOTECH* ustanowiono dwie ścieżki:

- ścieżka programowa *In-Tech* – adresowana do podmiotów podejmujących badania przemysłowe lub prace rozwojowe i prace przygotowawcze do wdrożenia wyników tych badań lub prac, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii, produktów lub usług, służących podniesieniu konkurencyjności polskiej gospodarki. Uczestnikiem konkursu I i II mogli być wnioskodawcy wielopodmiotowi, tj. konsorcja naukowe (z koniecznym udziałem przedsiębiorstw) lub centra naukowo-przemysłowe, a także wnioskodawcy indywidualni, tzn. przedsiębiorcy z sektora MŚP oraz duże przedsiębiorstwa (z wyjątkiem konkursu III, w którym duże przedsiębiorstwa nie mogły być uczestnikami konkursu jako pojedynczy przedsiębiorca);
- ścieżka programowa *Hi-Tech* – adresowana do mikro, małych i średnich przedsiębiorców, działających w obszarze zaawansowanych technologii, którzy prowadzą badania przemysłowe lub prace rozwojowe oraz działania przygotowujące wyniki tych badań lub prac do wdrożenia w gospodarce. Uczestnikiem konkursu mogą

¹⁰ Podane wartości dotyczą jedynie projektów, których okres realizacji obejmował 2014 rok. Pominięte zostały projekty zakończone przed 2014 r.

być przedsiębiorcy z sektora MŚP, prowadzący badania ukierunkowane na innowacyjne rozwiązania dla określonych zastosowań praktycznych.

W dniu 20 sierpnia 2014 r. Centrum zawarło z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju umowę o dofinansowanie projektu pt. *Wsparcie realizacji innowacyjnych przedsięwzięć w ramach 3. konkursu programu INNOTECH dla ścieżek programowych In-Tech oraz Hi-Tech* (nr umowy POIG.01.05.00-00-006/14, w ramach Priorytetu 1. *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*, Działania 1.5 *Projekty systemowe* Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka). W konsekwencji finansowanie projektów III konkursu *INNOTECH* w latach 2014-2015 odbywać się będzie w ramach projektu systemowego ze środków *PO IG*.

W okresie sprawozdawczym w ramach I oraz II konkursu programu *INNOTECH* monitorowano łącznie 199 umów. Z kolei w ramach III konkursu, realizowanego w ramach projektu systemowego *PO IG* monitorowano łącznie 86 projektów, dla których w roku 2014 podpisano umowy o wykonanie i finansowanie projektów.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *INNOTECH* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	980 166 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	623 852 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	166 682 tys. zł

3.2.3 INNOLOT

INNOLOT jest sektorowym programem, którego celem jest zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki w obszarze produktów wysokiej techniki dla sektora lotniczego, natomiast cele szczegółowe to zwiększenie liczby wdrożonych innowacyjnych rozwiązań w sektorze lotniczym oraz wzmocnienie współpracy jednostek badawczych i przedsiębiorców w obszarze B+R polskiego sektora lotniczego.

Zakładany budżet programu to 500 mln zł, z czego 300 mln zł będzie pochodziło z budżetu NCBR, natomiast co najmniej 200 mln będzie stanowił wkład własny wykonawców projektu. W programie przewidziano dwie grupy beneficjentów. Poziom dofinansowania w grupie A będzie wynosił od 10 do 50 mln złotych. W grupie B liderem mogą być tylko mali i średni przedsiębiorcy (MŚP), a tematy przypisane do tej grupy mogą otrzymać dofinansowanie w granicach od 1 do 7,5 mln zł. Maksymalny czas trwania projektów w grupach A i B wynosi odpowiednio 5 i 4 lata. Celem utworzenia podziału na dwie grupy programowe jest wspomaganie małych i średnich przedsiębiorców w zakresie rozwoju ich potencjału badawczego.

Wnioskodawcami w programie mogą być wyłącznie konsorcja naukowo-przemysłowe, składające się co najmniej z jednego przedsiębiorcy będącego liderem konsorcjum (dla grupy B liderem może być tylko MŚP) oraz co najmniej jednej jednostki naukowej. Wnioski w ramach programu są oceniane przez panel złożony z polskich i zagranicznych ekspertów oraz dopuszczony jest pośredni model pomocy publicznej.

Finansowanie projektów I konkursu programu INNOLOT w latach 2014-2015 odbywać się będzie w ramach projektu systemowego ze środków PO IG (umowa z MIR na realizację projektu systemowego została podpisana w grudniu 2013 r.).

W okresie sprawozdawczym NCBR nadzorowało realizację 11 projektów wyłonionych w ramach I konkursu. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono także nabór tematów do II konkursu, który będzie realizowany już w ramach *Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój*. Zaproponowano także następujące zmiany w opisie programu, które miały na celu zwiększenie zainteresowania programem ze strony MŚP tj.:

- zwiększenie poziomu dofinansowania do projektu ogółem z 60% na 80% w projektach realizowanych w ramach grupy B; liderem projektów w ramach grupy B może być tylko przedsiębiorca z sektora MŚP;
- zwiększenie alokacji środków NCBR w II konkursie w grupie B z 24 mln zł do 32 mln zł;
- wydłużenie okresu realizacji projektu z 2018 do 2020 roku, wynikające z konieczności uaktualnienia harmonogramu programu do jego rzeczywistego przebiegu.

W wyniku przeprowadzonego naboru projektów do II konkursu podpisano aneks nr 2 do porozumienia z PPTL, zawierający listę demonstratorów technologii, które mają być przedmiotem II konkursu.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *INNOLOT* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów ¹¹ :	283 314 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	160 005 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	43 420 tys. zł

¹¹ Podane wartości w przypadku projektów systemowych odnoszą się do projektów realizowanych przez beneficjentów ostatecznych. Dane nie obejmują środków przekazywanych przez MIR dla NCBR z przeznaczeniem na koszty funkcjonowania.

3.2.4 *INNOMED*

INNOMED jest sektorowym programem wsparcia badań naukowych i prac rozwojowych oraz działań przygotowujących ich wyniki do wdrożenia w obszarze innowacyjnej medycyny. Program jest skierowany do podmiotów podejmujących działania badawcze i prace przygotowawcze do wdrożenia wyników badań, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie:

- poszukiwania nowych leków innowacyjnych;
- rozwoju innowacyjnych leków i terapii;
- personalizacji terapii i prewencji;
- innowacyjnych technologii produkcji leków generycznych, służących podniesieniu konkurencyjności polskiej gospodarki i zwiększenia dostępności produktów medycznych zaawansowanych technologii dla polskiego społeczeństwa.

Główny cel programu *INNOMED* to podniesienie konkurencyjności polskiej gospodarki i zwiększenie dostępności do produktów medycznych zaawansowanych technologii dla chorych w Polsce.

Celami szczegółowymi programu są:

- zwiększenie liczby opracowanych i wdrożonych innowacyjnych technologii w Polsce;
- wzmocnienie współpracy pomiędzy grupami naukowymi dysponującymi odpowiednim know-how i infrastrukturą badawczą a działami B+R firm farmaceutycznych.

W dniu 20 sierpnia 2014 r. Centrum zawarło z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju umowę o dofinansowanie projektu pt. *INNOMED* - wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych dla sektora gospodarki w obszarze medycyny innowacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem onkologii (nr umowy POIG.01.05.00-00-005/14, w ramach Priorytetu 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii, Działania 1.5 Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka). W konsekwencji finansowanie projektów I konkursu *INNOMED* w latach 2014-2015 odbywa się w ramach projektu systemowego ze środków PO IG.

W okresie sprawozdawczym rozpatrzono odwołania oraz dokonano aktualizacji listy rankingowej I konkursu rozstrzygniętego w 2013 roku. Podpisanych zostało 17 umów na realizację projektów.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *INNOMED* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów ¹² :	191 502 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	110 193 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	19 735 tys. zł

3.2.5 DEMONSTRATOR+

Przedsięwzięcie pilotażowe Centrum *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej* realizowane jest w ramach dwóch projektów systemowych w ramach 1. osi priorytetowej *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*, Działania 1.5 *Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* Programu Operacyjnego *Innowacyjna Gospodarka* (umowy z MIR zostały podpisane w grudniu 2013 r.). Dwa projekty systemowe realizowane są pod nazwami *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej DEMONSTRATOR+ w obszarze TECH* oraz *Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej DEMONSTRATOR + w obszarach INFO-BIO*.

W ramach obszaru **TECH** wspierane są, zgodnie z Krajowym Programem Badań, następujące interdyscyplinarne kierunki badań naukowych:

- nowe technologie w zakresie energetyki,
- nowoczesne technologie materiałowe.

W ramach projektu systemowego **INFO-BIO** wsparcie przeznaczone jest, również zgodnie z *Krajowym Programem Badań*, na interdyscyplinarne kierunki badań w zakresie:

- zaawansowanych technologii informacyjnych, telekomunikacyjnych,
- środowiska naturalnego, rolnictwa i leśnictwa,
- chorób cywilizacyjnych, nowych leków i medycyny regeneracyjnej.

Celem projektów systemowych jest pilotaż nowoczesnego mechanizmu wyboru i zarządzania projektami na wysokich poziomach gotowości technologicznej (TRL - *Technology*

¹² Podane wartości w przypadku projektów systemowych odnoszą się do projektów realizowanych przez beneficjentów ostatecznych. Dane nie obejmują środków przekazywanych przez MIR dla NCBR z przeznaczeniem na koszty funkcjonowania

Readiness Level), które mają na celu przetestowanie opracowanej nowej technologii lub produktu w skali demonstracyjnej. Zakłada się, że realizacja projektu systemowego pozwoli na przetestowanie nowoczesnych mechanizmów wyboru i zarządzania projektami na etapie komercjalizacji wyników prac badawczych pod kątem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020. Ponadto celem pośrednim projektów systemowych będzie wzmocnienie transferu wyników badań do gospodarki poprzez wsparcie przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w zakresie opracowania nowej technologii lub produktu obejmującego przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali demonstracyjnej. Adresatami wsparcia są przedsiębiorcy, konsorcja naukowe oraz organizacje badawcze.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu DEMONSTRATOR+ przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów ¹³ :	753 789 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	423 266 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	144 791 tys. zł

3.2.6 LIDER

Program LIDER adresowany jest do młodych naukowców, chcących zdobyć doświadczenie w kierowaniu realizacją projektu badawczego oraz podnieść swoje kompetencje w samodzielnym budowaniu, zarządzaniu oraz kierowaniu zespołem badawczym. Program służy także stymulowaniu współpracy naukowców z przedsiębiorcami poprzez realizację badań o potencjale wdrożeniowym i komercjalizacyjnym. Dodatkowo zachęca do mobilności międzysektorowej, międzyuczelnianej oraz pomiędzy jednostkami naukowymi.

W 2014 r. podpisano 3 umowy o dofinansowanie projektów wyłonionych do realizacji w 2013 w ramach konkursu IV na kwotę 3,6 mln zł, co dało w sumie 45 umów o wartości dofinansowania 48,4 mln zł.

Ponadto przeprowadzony został nabór wniosków w ramach konkursu V edycji. W wyniku zakończonego dwuetapowego postępowania kwalifikacyjnego podpisano 36 umów o łącznej wartości dofinansowania 40,9 mln zł.

¹³ Podane wartości w przypadku projektów systemowych odnoszą się do projektów realizowanych przez beneficjentów ostatecznych. Dane nie obejmują środków przekazywanych przez MIR dla NCBR z przeznaczeniem na koszty funkcjonowania

Kolejna, VI edycja konkursu została ogłoszona w grudniu 2014 r. Nabór wniosków trwał od 15 stycznia do 15 marca 2015 r. Alokacja przewidziana na konkurs wynosi 40 mln zł.

Tabela 14. Informacja nt. V konkursu programu *LIDER*

Alokacja na konkurs	40 mln zł
Termin naboru wniosków	02.01.2014-03.03.2014
Liczba złożonych wniosków	240
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	229
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	36
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	3
Liczba protestów ogółem	6
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	1
Liczba odwołań ogółem	17
Liczba podpisanych umów	36
Przyznane dofinansowanie	40,9 mln zł

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *LIDER* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	163 473 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	163 458 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	35 356 tys. zł

3.2.7 **GRAF-TECH**

Program obejmuje wsparciem badania naukowe, prace rozwojowe oraz działania przygotowujące do wdrożenia produktów opartych na wykorzystaniu właściwości grafenu. Zakres potencjalnych zastosowań grafenu obejmuje przemysł elektroniczny (elastyczne elektrody przezroczyste, ekrany dotykowe, przyrządy RF, mikrosystemy, czujniki fotoelektryczne, tzw. „elastyczna elektronika”, tranzystory CMOS), aeronautyczny i samochodowy (lekkie kompozyty węglowe, ogniwa wodorowe), energetyczny (baterie, super-kondensatory, ogniwa słoneczne), a także medycynę (analiza DNA, farmakologia, protetyka, bakteriologia), inżynierię materiałową

(lekkie i wytrzymałe materiały kompozytowe) oraz ochronę środowiska (np. nowe sorbenty zanieczyszczeń).

Głównym celem programu jest zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez wdrożenie innowacyjnych rozwiązań opartych na wykorzystaniu grafenu. Celami szczegółowymi są: wzmocnienie współpracy pomiędzy jednostkami badawczymi i przedsiębiorcami oraz wzmocnienie konkurencyjności polskiej nauki w zaawansowanych technologiach.

W 2014 roku Centrum monitorowało realizację 15 projektów wyłonionych w konkursie ogłoszonym w 2012 roku.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *GRAF-TECH* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów	71 391 tys. zł
Wysokość dofinansowania	65 868 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.	20 465 tys. zł

3.2.8 **GEKON**

Program jest wspólnym przedsięwzięciem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej „NFOŚiGW”). Celem programu jest rozwój innowacyjnych technologii proekologicznych oraz ich wdrożenie w działalności gospodarczej operujących w Polsce przedsiębiorstw w obszarach:

- środowiskowe aspekty pozyskiwania gazu niekonwencjonalnego,
- efektywność energetyczna i magazynowanie energii,
- ochrona i racjonalizacji wykorzystania wód,
- pozyskiwanie energii z czystych źródeł;
- nowatorskie metody otrzymywania paliw, energii i materiałów z odpadów oraz recyklingu odpadów.

W ramach programu wykorzystane zostaną środki NCBR w wysokości 200 mln zł, przeznaczone na dofinansowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz środki NFOŚiGW, również w wysokości 200 mln zł, które zostaną częściowo przeznaczone na część badawczo-rozwojową (do 20% alokacji wyłącznie na dofinansowanie udziału MŚP) oraz w pozostałej kwocie na część wdrożeniową.

Adresatami programu są przedsiębiorcy oraz konsorcja naukowe z udziałem przedsiębiorcy, a wnioski o dofinansowanie powinny spełniać następujące wymogi:

- przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnej technologii proekologicznej w ramach w/w obszarów,
- projekt składa się z części badawczo-rozwojowej oraz wdrożeniowej,
- liderem projektu jest przedsiębiorca zainteresowany wdrożeniem opracowanej w ramach projektu technologii w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

W okresie sprawozdawczym zatwierdzone zostały listy rankingowe wniosków o dofinansowanie fazy B+R, złożonych w I konkursie przeprowadzonym w 2013 roku, a także podpisano 22 umowy na realizację projektów o łącznej kwocie dofinansowania 77 mln zł, w tym dofinansowania NCBR na kwotę blisko 60 mln zł. Równolegle przeprowadzono nabór i ocenę wniosków w II konkursie.

Szczegółowe informacje dotyczące II konkursu przedstawiono w Tabeli 15.

Tabela 15. Informacja nt. II konkursu programu GEKON

Alokacja na konkurs	72 mln zł
Termin naboru wniosków o dofinansowanie fazy B+R	09.08.-08.09.2014
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie fazy B+R	303
Liczba wniosków o dofinansowanie fazy B+R skierowanych do oceny merytorycznej	250
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	16*
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	3
Liczba protestów ogółem	37
Przyznane dofinansowanie	59,5 mln zł

*W roku 2014 wydano 16 decyzji spośród 20 projektów znajdujących się na liście rankingowej zatwierdzonej w dniu 19.12.2014 r. przez Dyrektora Centrum. Pozostałe 4 decyzje wystawione zostaną w roku 2015 r. po rozpatrzeniu zastrzeżeń powstałych w toku postępowania (dla dwóch projektów podejrzenie podwójnego dofinansowania, dla kolejnych dwóch podejrzenie trudnej sytuacji ekonomicznej Wnioskodawcy/Przedsiębiorcy).

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *GEKON* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	83 361 tys. zł
Wysokość dofinansowania: ¹⁴	50 574 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	20 637 tys. zł

3.2.9 *Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy*

Program jest częścią wspólnego przedsięwzięcia Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (ARP). Jest on ukierunkowany na wsparcie dużych, zintegrowanych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych, obejmujących przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali pilotażowej, prowadzących do opracowania i komercjalizacji innowacyjnych technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego. Głównym celem programu jest rozwój technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego w Polsce i ich wdrożenie w działalności gospodarczej operujących w Polsce przedsiębiorstw. Celem szczegółowym jest pobudzenie inwestowania przez przedsiębiorców biorących udział w programie w działalność badawczo-rozwojową. Adresatami programu są konsorcja naukowe z udziałem przedsiębiorcy, a wnioski o dofinansowanie powinny spełniać następujące wymogi:

- przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnej technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego,
- w ramach projektu nowe technologie będą poddane walidacji/testom w skali pilotażowej w warunkach rzeczywistych,
- liderem projektu jest przedsiębiorca (posiadający doświadczenie we wdrażaniu nowych rozwiązań na skalę przemysłową) zainteresowany wdrożeniem opracowanej w ramach projektu technologii w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

W okresie sprawozdawczym w ramach I konkursu monitorowano łącznie 15 projektów.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono nabór i ocenę wniosków w drugim konkursie. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu podpisano 6 umów na łączną kwotę dofinansowania 53 mln zł. Dodatkowo we wrześniu 2014 r. odbyło się spotkanie z Głównym Geologiem Kraju ws. podsumowania dotychczasowych efektów realizacji programu.

Szczegółowe informacje dotyczące II konkursu przedstawiono w Tabeli 16.

¹⁴ Podana wartość dotyczy dofinansowania NCBR i nie uwzględnia dofinansowania przekazywanego przez NFOŚiGW.

Tabela 16. Informacja nt. konkursu II programu *Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy*

Alokacja na konkurs	60 mln zł
Termin naboru wniosków	13.01.2014 - 26.02.2014
Liczba złożonych wniosków	23
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	19
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	6
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	0
Liczba protestów ogółem	2
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
Liczba odwołań ogółem	3
Liczba podpisanych umów	6
Przyznane dofinansowanie	53,3 mln zł

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *Blue Gas – Polski Gaz Łupkowy* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	311 083 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	173 393 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	23 205 tys. zł

3.2.10 CuBR

Podstawowym celem przedsięwzięcia realizowanego przez NCBR wspólnie z KGHM Polska Miedź S.A. jest podjęcie działań na rzecz rozwoju badań naukowych i prac rozwojowych mających na celu opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii, urządzeń, materiałów i wyrobów, w celu podniesienia konkurencyjności polskiej branży metali nieżelaznych jako uczestnika globalnego rynku i gospodarki światowej, co z kolei przyczyni się do osiągnięcia pozycji światowego lidera przez polski przemysł metali nieżelaznych, szczególnie w zakresie produkcji miedzi. Ważnym celem do osiągnięcia jest także podniesienie konkurencyjności polskiej nauki, w szczególności w dziedzinach istotnych dla branży metali nieżelaznych.

Realizowana strategia zakłada finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych pod kątem poprawy efektywności procesu produkcyjnego (inwestycje w nowe technologie, modernizacja infrastruktury), rozwoju nowych technologii górniczych, nowych

rozwiązań w zakresie systemów eksploatacji, skutecznego zarządzania ryzykiem przemysłowym, a także rozwoju bazy zasobowej poprzez wydobywanie zasobów głęboko zalegających. Skuteczność tych działań uzależniona jest między innymi od kompleksowości i jakości prac badawczych oraz możliwości ich implementacji.

Przedsięwzięcie obejmuje cztery obszary dotyczące górnictwa, przeróbki, metalurgii oraz wpływu przemysłu metali nieżelaznych na środowisko:

- górnictwo i geologia;
- przeróbka rud;
- metalurgia, przetwórstwo, nowe materiały;
- ochrona środowiska, zarządzanie ryzykiem, efektywność w biznesie.

Zakładany budżet przeznaczony na dofinansowanie projektów w ramach przedsięwzięcia wynosi do 200 mln zł. Udział poszczególnych stron wynosi po 50%. Nowością w odniesieniu do poprzednich realizowanych przedsięwzięć jest fakt, że KGHM może przyznać dodatkowe wynagrodzenie tytułem sfinansowania lub współfinansowania wkładu własnego wykonawcy.

W okresie sprawozdawczym Centrum przeprowadziło I konkurs w ramach przedsięwzięcia *CuBR*. W wyniku przeprowadzonej dwuetapowej oceny wniosków dofinansowanie zostało przyznane 4 projektom na łączną kwotę 37 mln złotych (w tym dofinansowanie NCBR wynosi 18,5 mln zł). Do końca roku podpisane zostały 3 umowy z kwotą dofinansowania NCBR 14,2 mln zł.

Równolegle ogłoszony został II konkurs w ramach *CuBR*. W okresie sprawozdawczym opublikowano wyniki oceny merytorycznej II stopnia w tym konkursie. Dofinansowanie w wysokości 51,5 mln zł (w tym dofinansowanie NCBR w wysokości 25,75 mln zł) otrzyma 8 projektów.

Szczegółowe informacje dotyczące obu konkursów przedstawiono w Tabeli 17.

Tabela 17. Informacja nt. I i II konkursu w ramach przedsięwzięcia *CuBR*

Konkurs nr I	Alokacja na konkurs	40 mln zł
	Termin naboru wniosków	27.01.2014-27.03.2014
	Liczba złożonych wniosków	9
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	8
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	4
	Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba protestów ogółem	1

Konkurs nr II	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba odwołań ogółem	2
	Liczba podpisanych umów	3
	Przyznane dofinansowanie	14,2 mln zł
	Alokacja na konkurs	65 mln zł
	Termin naboru wniosków	24.07.2014-22.09.2014
	Liczba złożonych wniosków	13
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	11
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	8
	Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba protestów ogółem	2
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba odwołań ogółem	0
	Liczba podpisanych umów	0
	Przyznane dofinansowanie	25,75 mln zł

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach przedsięwzięcia *CuBR* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów ¹⁵ :	28 994 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	14 161 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	0 tys. zł

3.2.11 TANGO

Wspólne przedsięwzięcie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowego Centrum Nauki jest odpowiedzią na potrzebę stworzenia ścieżki umożliwiającej wdrożenie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie prowadzenia badań podstawowych.

¹⁵ Podana wartość dotyczy NCBR i nie uwzględnia środków przekazywanych przez KGHM.

Celem głównym przedsięwzięcia jest zwiększenie stopnia wykorzystania badań podstawowych w procesie innowacyjnym (w przedsięwzięciach o charakterze gospodarczym).

Cele szczegółowe przedsięwzięcia to:

- wsparcie nowatorskich przedsięwzięć w zakresie opracowania nowoczesnych technologii i/lub produktów/usług,
- wsparcie współpracy jednostek naukowych z podmiotami gospodarczymi.

W okresie sprawozdawczym w marcu NCN zakończył nabór wniosków wstępnych, rozpoczęty w 2013 roku. Po opublikowaniu wyników przeprowadzony został w NCBR konkurs wniosków pełnych. W grudniu powołano Zespół Ekspertów do spraw Wspólnego Przedsięwzięcia TANGO, którego zadaniem była ocena merytoryczna projektów.

Szczegółowe informacje dotyczące konkursu przedstawiono w Tabeli 18.

Tabela 18. Informacja nt. konkursu w ramach przedsięwzięcia TANGO

Alokacja na konkurs	40 mln zł
Termin naboru wniosków wstępnych	16.12.2013- 17.03.2014
Liczba złożonych wniosków wstępnych	210
Liczba wniosków wstępnych skierowanych do oceny merytorycznej	197
Liczba wniosków zakwalifikowanych do II etapu	80
Termin naboru wniosków pełnych	08.08.2014- 07.10.2014
Liczba złożonych wniosków pełnych	74
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	1
Liczba protestów ogółem	1
Liczba wniosków pełnych dopuszczonych do oceny merytorycznej	73

3.2.12 *Rozwój Innowacji Drogowych - RID*

W wyniku podpisania porozumienia pomiędzy NCBR a Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) powstało wspólne przedsięwzięcie o nazwie *RID (Rozwój Innowacji Drogowych)*, polegające na wsparciu badań naukowych lub prac rozwojowych w obszarze drogownictwa.

Celem przedsięwzięcia jest zrealizowanie i wdrożenie wyników projektów badawczych z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i efektywności systemu zarządzania ruchem,

a także opracowywanie optymalnych normatywów i standardów planowania, projektowania, technologii oraz budowy i eksploatacji dróg w Polsce.

Przedsięwzięcie *RID* ukierunkowane jest na wsparcie badań, które mogą być wykorzystane do rozwoju i unowocześnienia procesów realizowanych w działalności podstawowej GDDKiA, którą to zgodnie z *ustawą o drogach publicznych* jest m.in. rozwój sieci drogowej oraz utrzymanie i rozbudowa istniejących dróg krajowych.

Realizacja wspólnego przedsięwzięcia *RID* przyczyni się do rozwoju modeli oraz technologii przydatnych w projektowaniu konstrukcji nawierzchni i metod prognozowania ich trwałości, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, unowocześniania narzędzi służących ocenie sprawności i niezawodności sieci drogowej, a także powstania nowych rozwiązań zapewniających efektywne sposoby ochrony otoczenia dróg oraz kształtowania zagospodarowania w ich pobliżu.

Wdrożenie rozwiązań wypracowanych w ramach wyłonionych w konkursach projektów spowoduje, że w procesie planowania, przygotowania, budowy i utrzymania dróg i infrastruktury drogowej dostępne będą nowoczesne i bardziej efektywne i ekonomiczne modele. Powstająca i istniejąca sieć drogowa będzie budowana i utrzymywana w oparciu o przejrzyste, nowoczesne i ekonomiczne technologie i modele.

Zakładany budżet przedsięwzięcia wynosi 50 mln zł.

W dniu 30 czerwca 2014 r. podpisano umowę pomiędzy NCBR i GDDKiA, precyzującą zasady realizacji przedsięwzięcia, a także powołany został Komitet Sterujący przedsięwzięciem.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno posiedzenie Komitetu Sterującego, podczas którego zaopiniowano projekt założeń przedsięwzięcia i regulaminu I konkursu. Założenia te opublikowane zostały 30 grudnia na stronach internetowych Centrum i GDDKiA.

3.2.13 Innowacje Społeczne

Innowacje Społeczne to program wsparcia sektora nauki, otoczenia gospodarczego oraz sektora organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania i realizacji innowacyjnych działań i inicjatyw społecznych, bazujących na osiągnięciach nauki i techniki. Program jest skierowany do jednostek podejmujących działania, które mają stymulować rozwój społeczny oraz poprawę jakości życia społeczeństwa.

Celem głównym programu *Innowacje Społeczne* jest poprawa jakości życia społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem tych grup i obszarów, w których istnieje rzeczywista potrzeba innowacyjnych rozwiązań i podejmowania nowych inicjatyw społecznych. Do celów szczegółowych programu zaliczono wzrost liczby wdrożeń innowacyjnych rozwiązań technicznych oraz innowacyjnych produktów, usług i procedur, pozwalających na rozwiązanie złożonych problemów

społecznych oraz wzrost współpracy międzysektorowej na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Program skierowany jest do konsorcjów, w których skład wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca albo co najmniej dwie jednostki naukowe, z obligatoryjnym udziałem organizacji pozarządowej posiadającej osobowość prawną i mającej siedzibę na terytorium RP.

Budżet programu wynosi 35 mln złotych. W ramach programu przewidziano trzy instrumenty wsparcia: dofinansowanie dla jednostek naukowych i organizacji pozarządowych, pomoc publiczną na badania naukowe, prace rozwojowe dla przedsiębiorców oraz pomoc *de minimis* na działania przygotowujące do wdrożenia dla przedsiębiorców. Projekty realizowane w ramach programu mogą trwać do 48 miesięcy i powinny obejmować zarówno fazę badawczą, jak i działania przygotowujące do wdrożenia. Wartość dofinansowania projektu może wynosić maksymalnie 1 mln zł.

W 2014 r. podpisanych zostało 12 umów na łączną wartość dofinansowania ponad 8 mln zł w ramach I konkursu, którego rozstrzygnięcie nastąpiło w 2013 r. Łącznie w ramach I konkursu realizowanych jest 15 projektów na łączną kwotę dofinansowania ponad 10 mln zł.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzony został nabór w ramach II konkursu. I etap oceny merytorycznej wniosków polegał na preselekcji wniosków przeprowadzonej przez Zespół Ekspertów powołany przez Dyrektora Centrum. II etap oceny merytorycznej polegał na ocenie każdego z zakwalifikowanych na etapie preselekcji wniosków – oceny dokonywało trzech ekspertów zewnętrznych. Rada Centrum wyraziła zgodę na zwiększenie alokacji konkursu z 10 mln zł do kwoty 24 mln zł.

Szczegółowe informacje dotyczące II konkursu przedstawiono w Tabeli 19.

Alokacja na konkurs	24 mln zł
Termin naboru wniosków	10/02/2014 – 26/03/2014
Liczba złożonych wniosków	244
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej I etap	211
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej II etap	46
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	26*
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	3
Liczba protestów ogółem	10
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	2
Liczba odwołań ogółem	63
Liczba podpisanych umów	0
Przyznane dofinansowanie	19,4 mln zł

*W roku 2014 wydano 26 decyzji spośród 29 projektów znajdujących się na liście rankingowej zatwierdzonej w dniu 30/09/2014 przez Dyrektora Centrum. Pozostały 3 decyzje do wystawienia w roku 2015 ze względu na zgłoszenie przez Wykonawców wniosków o zmiany członków konsorcjum.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *Innowacje Społeczne* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	11 545 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	10 255 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	4 636 tys. zł

3.2.14 PATENT PLUS

Program *PATENT PLUS* ma na celu wsparcie finansowe jednostek naukowych oraz przedsiębiorców w procesie ubiegania się o europejską i międzynarodową ochronę patentową dla uzyskanych przez nich wyników badań naukowych lub prac rozwojowych. Głównym celem programu jest zwiększenie poziomu ochrony praw własności przemysłowej powstałych w polskich organizacjach badawczych (jednostki naukowe) lub powstałych poprzez wspólne działania polskich organizacji badawczych i przedsiębiorców. Program jest wdrażany w oparciu o konkursy na dofinansowanie projektów dotyczących uzyskania poza granicami Polski ochrony patentowej wynalazków. Pośrednio wdrażanie programu, poprzez ułatwienie pozyskiwania partnerów biznesowych, powinno poskutkować intensyfikacją komercjalizacji tworzonych wynalazków.

Zakładany budżet programu wynosi 40 mln zł. Planowano przeprowadzenie 4 konkursów z alokacją środków po 10 mln w ramach konkursu. Maksymalna wysokość dofinansowania jednego projektu to 800 tys. zł. Warunkiem dofinansowania projektu jest zaangażowanie własnych środków finansowych w wysokości co najmniej 10% kosztów kwalifikowanych projektu. Wsparcie w programie może zostać udzielone z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dwóch etapów.

Etap I:

- badanie stanu techniki w zakresie objętym treścią zgłoszenia wynalazku,
- analiza zasadności ekonomicznej objęcia wynalazku ochroną patentową,
- opracowanie strategii komercjalizacji wynalazku.

Etap II:

- zgłoszenie wynalazku w procedurze EPC,
- zgłoszenie wynalazku w procedurze PCT,
- wejście w fazy krajowe państw – innych niż RP – w których zgłaszający, zgodnie z deklaracją, ubiega się o patent.

Wniosek może obejmować działania zarówno w ramach etapu I jak i etapu II lub wyłącznie etapu II. O dofinansowanie w ramach programu *PATENT PLUS* mogą starać się uczelnie, instytuty badawcze, instytuty naukowe PAN oraz firmy reprezentujące sektor MŚP. Uczelnie, instytuty badawcze, instytuty naukowe PAN mogą uzyskać dofinansowanie do wysokości 90% kosztów kwalifikowanych, natomiast MŚP zgodnie z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej.

W okresie sprawozdawczym monitorowano 18 umów o wykonanie i finansowanie projektów realizowanych w ramach konkursu nr 1 i 2 oraz przeprowadzono dwa nabory wniosków w ramach konkursu nr 3 i 4. W wyniku ich rozstrzygnięcia wyłoniono łącznie 39 projektów na kwotę dofinansowania blisko 10 mln zł.

Ponadto NCBR wziął udział w wydarzeniu pn. „Tydzień Nauki i Edukacji”, które odbyło się 27.03.2014 r. w Wojskowym Instytucie Medycznym w Warszawie. Podczas wydarzenia przedstawiciel NCBR wygłosił wystąpienie pt. „Sposoby zarządzania własnością intelektualną poprzez patentowanie”.

Tabela 20. Informacja nt. III i IV konkursu w ramach programu Patent Plus

Konkurs nr 3	Alokacja na konkurs	10 mln zł
	Termin naboru wniosków	13.01.2014 r. 11.02.2014 r.
	Liczba złożonych wniosków	59
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	46
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	10
	Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba protestów ogółem	1
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba odwołań ogółem	8
	Liczba podpisanych umów	10
	Przyznane dofinansowanie	2,4 mln zł
	Alokacja na konkurs	10 mln zł
Konkurs nr 4	Termin naboru wniosków	6.10.2014 r. 5.11.2014 r.
	Liczba złożonych wniosków	90
	Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	79
	Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	29
	Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba protestów ogółem	9
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
	Liczba odwołań ogółem	16
	Liczba podpisanych umów	0
	Przyznane dofinansowanie	7,4 mln zł

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *PATENT PLUS* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów ¹⁶ :	10 027 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	7 479 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	1 860 tys. zł

¹⁶ dotyczy projektów z konkursów I - IV

3.2.15 SPIN-TECH

SPIN-TECH to program wsparcia działalności spółek celowych tworzonych przez państwowe jednostki badawcze, w szczególności zakładanych przez uczelnie wyższe w celu komercjalizacji wyników badań i prac rozwojowych, zgodnie z *ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572).

Program *SPIN-TECH* jest adresowany do obecnie funkcjonujących spółek celowych oraz do państwowych jednostek badawczych – uczelni wyższych (publicznych), instytutów badawczych i instytutów naukowych PAN, które zamierzają je utworzyć, jak również do konsorcjów PJB mających zamiar utworzyć wspólną spółkę celową.

Głównym celem tego programu jest intensyfikacja procesów komercjalizacji wyników badań poprzez wsparcie spółek celowych działających jako pośrednicy pomiędzy publiczną sferą B+R a gospodarką. Program ma służyć także intensyfikacji transferu nowoczesnych technologii z nauki do gospodarki oraz przyspieszeniu rozwoju przedsiębiorczości naukowców w Polsce poprzez zakładanie spółek spin-off przy wsparciu spółki celowej.

W ramach programu *SPIN-TECH* ustanowiono dwie możliwe ścieżki wnioskowania:

- I ścieżka przeznaczona dla PJB/konsorcjum PJB, realizujących fazę A (identyfikacja i ocena potencjału komercyjnego WI PJB, analiza możliwych ścieżek komercjalizacji, wycena WI wytypowanej do komercjalizacji, powołanie spółki celowej), w wyniku której powstanie spółka celowa realizująca fazę B (obsługa transferu technologii, wsparcie doradcze, opracowanie procedur działania i biznes planu, analizy rynkowe);
- II ścieżka przeznaczona dla spółki celowej realizującej fazę A i B.

W okresie sprawozdawczym zakończono podpisywanie umów z wykonawcami wyłonionymi w ramach I konkursu.

Zarządzeniem z dnia 22 kwietnia 2014 r. powołano Zespół Ekspertów ds. programu *SPIN-TECH*, którego zadaniami była m.in. ocena raportów z realizacji fazy A oraz ocena wniosków o dofinansowanie fazy B.

Nabór wniosków o dofinansowanie fazy B prowadzony był w trybie ciągłym – każdy z wykonawców po zakończeniu fazy A mógł złożyć wniosek, ale warunkiem przyznania dofinansowania było stwierdzenie przez Zespół Ekspertów osiągnięcia zamierzonych efektów realizacji fazy A, w szczególności powołania spółki celowej. Wnioskodawcami fazy B były zatem spółki celowe powstałe w wyniku realizacji fazy A – w 2014 r. złożonych zostało 8 wniosków o dofinansowanie fazy B.

Do końca 2014 r. wydano 4 pozytywne decyzje przyznające dofinansowanie na realizację fazy B oraz 1 decyzję o odmowie środków. Na koniec roku podpisano 3 umowy o wykonanie i finansowanie fazy B.

Tabela 21. Informacja nt. I konkursu w ramach programu Spin-Tech*

Alokacja na konkurs	40 mln PLN
Termin naboru wniosków o dofinansowanie fazy B	03.03.2014 r. – nabór ciągły
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie fazy B	8
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	7
Liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania	4
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	0
Liczba protestów ogółem	0
Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0
Liczba odwołań ogółem	1
Liczba podpisanych umów w okresie sprawozdawczym	5**
Liczba podpisanych umów do początku wdrażania programu	30
Liczba umów pozostających do podpisu	2
Przyznane dofinansowanie	2,7 mln zł

* W tabeli uwzględniono złożone w okresie sprawozdawczym wnioski o dofinansowanie fazy B

** Podpisano 2 umowy na realizację fazy A i fazy A i B (spółki celowe) oraz 3 umowy na dofinansowanie fazy B (spółki celowe powstałe w wyniku realizacji fazy A)

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *SPIN-TECH* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	13 241 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	12 548 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	4 108 tys. zł

3.2.16 GO_GLOBAL.PL

Głównym celem przedsięwzięcia jest intensyfikacja badań naukowych i prac rozwojowych w Polsce poprzez wsparcie innowacyjnych firm komercjalizujących wyniki badań naukowych i prac rozwojowych na rynkach światowych. Cele szczegółowe przedsięwzięcia to wypracowanie strategii wejścia na rynki światowe, przygotowanie opracowanych innowacji pod kątem wymagań rynków światowych i weryfikacja opracowanej strategii, w szczególności poprzez jej ocenę dokonywaną przez instytucje typu *venture capital* działające na rynkach światowych. Adresatami przedsięwzięcia są mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, które działają w sektorze wysokiej i średniowysokiej techniki w przemyśle oraz w sektorze usług wysokiej techniki.

Sektory rynku wspierane w ramach *GO_GLOBAL.PL* to m.in.: sektor informatyczny (ICT), budowlany, automatyka i robotyka, biotechnologia i telekomunikacja.

Partnerami Centrum w realizacji pilotażowego przedsięwzięcia *GO_GLOBAL.PL* są: US-Polish Trade Council, Plug and Play Tech Center, Fraunhofer MOEZ oraz Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości (AIP).

W okresie sprawozdawczym w ramach programu realizowane były 44 projekty, dofinansowane łączną kwotą ponad 8,3 mln zł.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *GO_GLOBAL.PL* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	10 241 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	8 311 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r. ¹⁷ :	4 419 tys. zł

3.2.17 Programy międzynarodowe

Zadania realizowane w 2014 roku związane z projektami i programami o charakterze międzynarodowym obejmowały:

- przygotowanie oraz udział Centrum w konkursach na międzynarodowe projekty badawcze,
- prace związane z rozstrzygnięciem ogłoszonych konkursów,
- nabór wniosków i ich ocena.

¹⁷ Wartość podana łącznie ze środkami przekazanymi jako końcowa refundacja w ramach 3 projektów, których realizacja zakończyła się w 2013 r.

Informacje o zakresie tematycznym poszczególnych przedsięwzięć oraz przeprowadzonych działaniach zamieszczono poniżej oraz w tabelach zawierających dane zbiorcze.

Horyzont 2020 – konkurs *Teaming for Excellence*

Pismem z dnia 27 sierpnia 2014 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zlecił NCBR realizację nowego zadania tj. złożenie wniosków i prowadzenie spraw związanych z uczestnictwem krajowych podmiotów w konkursie *Teaming for Excellence* w ramach części *Spreading Excellence and Widening Participation* programu *Horyzont 2020*.

W związku z powyższym Centrum podjęło współpracę z 10 podmiotami, wyłonionymi w ramach wstępnej selekcji, przeprowadzonej przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej. W ramach tej współpracy odbyto szereg spotkań i konsultacji nt. treści składanych wniosków oraz ustalenia zadań i budżetu NCBR jako koordynatora przedmiotowych projektów i ujęcia nowej struktury zarządczej w treści projektów.

Do 17 września 2014 r. NCBR przygotował w systemie *Participants Portal H2020* oraz oficjalnie złożył do Komisji Europejskiej jako koordynator 10 wskazanych niżej wniosków.

Tabela 22: Zestawienie wniosków złożonych do KE przez NCBR jako koordynatora

Nr	Nazwa projektu/akronim	Polski partner	Partner zagraniczny	Region
1.	Centre of New Technologies Plus CeNT +	Uniwersytet Warszawski	University of Cambridge, UK	Warszawa
2.	CEZAMAT Environment	CEZAMAT PW Sp. z o.o.	CEA-Tech, FR Fraunhofer-Gesellschaft, DE	Warszawa
3.	Centre of Particle Astrophysics and Cosmology CEPAC	Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN	Laboratory of Astroparticle and Cosmology, FR	Warszawa
4.	International Centre for Research on Innovative Biobased Materials ICRI-BioM	Politechnika Łódzka	Max Planck Gesellschaft, DE	Łódź
5.	Smart Syntech Centre of Excellence SMART SYNTECH	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fraunhofer-Gesellschaft, DE	Poznań
6.	International Institute for Stratified and Translational Medicine IITSM	Uniwersytet Jagielloński	University of Glasgow, UK	Kraków

7.	Clinical and Experimental Hematooncology Institute Lublin CEHIL	Uniwersytet Medyczny w Lublinie	University of Ulm, DE	Lublin
8.	Biodiversity Research Center BRC	Uniwersytet w Białymstoku	Max Planck Institute for Ornithology, DE University of Aberdeen, UK	Białowieża
9.	International Centre of Optical and Astronomical Technology ICOAT	Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu	Max-Planck-Institute für Astronomie, DE	Toruń
10.	Wroclaw Centre of Excellence WCE	Politechnika Wrocławska	Fraunhofer Institute for Material and Beam Technology, DE University of Wuerzburg, DE	Wrocław

Polsko – Norweska Współpraca Badawcza

Program jest realizowany w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014. NCBR jako operator programu wdraża go na mocy umowy w sprawie realizacji programu pn. *Polsko-Norweska Współpraca Badawcza*, zawartej 27 sierpnia 2012 r. z ówczesnym Ministerstwem Rozwoju Regionalnego.

Celem programu *Polsko-Norweska Współpraca Badawcza* jest zmniejszenie różnic ekonomicznych i społecznych oraz propagowanie współpracy bilateralnej poprzez popularyzację i wsparcie badań naukowych. Program zakłada finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w następujących obszarach:

- ochrona środowiska;
- zmiany klimatyczne, w tym badania polarne;
- zdrowie;
- nauki społeczne i współpraca dwustronna, z uwzględnieniem tematyki dotyczącej migracji, spójności społecznej, roli mniejszości oraz społecznego aspektu zrównoważonego rozwoju;
- równość płci oraz równowaga między życiem zawodowym a prywatnym;
- wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla.

W 2014 roku do dofinansowania zostało zarekomendowanych 7 wniosków z konkursu na projekty w zakresie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (*Carbon Capture and Storage – CCS*). Podpisano 7 umów o wykonanie i finansowanie projektów w ramach konkursu CCS oraz 11

umów w ramach konkursów rozstrzygniętych w 2013 r. W okresie sprawozdawczym realizowano 104 projekty: 68 z konkursu *Core 2012*, 29 z konkursu *SGS 2012* oraz 7 z konkursu *CCS 2013*.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *Polsko-Norweska Współpraca Badawcza* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	291 875 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	291 318 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r. ¹⁸ :	87 454 tys. zł

Programy bilateralne

NCBR jest zaangażowany we współpracę z agencjami finansującymi B+R, w ramach której ogłaszane są konkursy na wspólne projekty badawczo-rozwojowe. Informacja o partnerach, obszarach współpracy oraz działaniach zrealizowanych w roku 2014 zamieszczona jest Tabeli 23.

Tabela 23. Międzynarodowa współpraca bilateralna – działania podejmowane w 2014 r.

Kraj	Partner	Obszar	Zrealizowane działania
Luksemburg	Fonds National de la Recherche (FNR)	ICT	<p><u>II konkurs 2013:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podpisano 3 umowy na dofinansowanie projektów <p><u>III konkurs 2014:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zamknięto nabór wniosków, - wpłynęły 4 wnioski <ul style="list-style-type: none"> - nie rekomendowano do finansowania przez NCBR żadnego projektu <p><u>IV konkurs 2015 (alokacja: 2 mln zł):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ogłoszenie konkursu
Berlin (kraj związkowy)	The Senate Department for Economics, Technology and	fotonika	<p><u>I konkurs 2013 (alokacja 1,5 mln euro):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zamknięto nabór wniosków, - wpłynęły 4 wnioski, - rekomendowano do finansowania przez NCBR

¹⁸ Dodatkowo wydatkowane zostały środki w wysokości 95 448,50 zł tytułem refundacji poniesionych kosztów przygotowania wniosków o dofinansowanie (zgodnie z zapisami programu).

	Research, Berlin		2 projekty - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektów
Tajwan	Ministry of Science and Technology (MOST)	neurobiologia, energia odnawialna, środowisko eko-innowacje, inżynieria materiałowa	<u>I konkurs 2013:</u> - podpisano 6 umów na dofinansowanie projektów <u>II konkurs 2014:</u> - zamknięto nabór wniosków - wpłynęło 35 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR 8 projektów
Japonia	Japan Coal Energy Center (JCOAL)	energetyka konwencjonalna	<u>I konkurs 2014 (alokacja 1 mln zł):</u> - zamknięto nabór wniosków - wpłynęło 5 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR 2 projekty
RPA	National Research Foundation (NRF)	nauki medyczne; rolnictwo; nauki przyrodnicze i biotechnologia; środowisko i zmiany klimatu; woda i zielone technologie; gospodarka morską, technologie czystego węgla; technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT)	Podpisano Memorandum of Understanding - 11 grudnia 2014 r.
Turcja	Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK)		Podpisano Memorandum of Understanding - 22 sierpnia 2014 r.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programów bilateralnych przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	22 106 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	21 657 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	6 768 tys. zł

Współpraca w ramach ERA-NET

Formuła programów grupy ERA-NET, mająca na celu umocnienie Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA), zakłada łączenie potencjału finansowego i naukowego państw członkowskich na rzecz podniesienia konkurencyjności europejskiej gospodarki. Uczestnikami tych przedsięwzięć są instytucje finansujące badania naukowe i prace rozwojowe w poszczególnych państwach europejskich, np. ministerstwa, agencje badawcze i technologiczne, rady ds. nauki. NCBR jest polskim uczestnikiem tych przedsięwzięć, ERA-NET, w ramach których organizowane są międzynarodowe konkursy na projekty obejmujące badania o charakterze aplikacyjnym.

Informacja o projektach, obszarach współpracy oraz działaniach zrealizowanych w roku 2014 zamieszczona jest w Tabeli 24.

Tabela 24. Zaangażowanie NCBR w projekty typu ERA-NET

Nazwa	Obszar	Zrealizowane działania
ERA-NET SOLAR	Fotowoltaika	<u>I konkurs 2013 (alokacja 750 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu <u>II konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - zamknięto nabór wniosków - wpłynęły 24 wnioski w tym 5 wniosków z udziałem polskich podmiotów - rekomendowano do finansowania przez NCBR dwa wnioski z udziałem polskich podmiotów
Fenco Net	Energetyka węglowa	<u>I konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - monitoring projektów w ramach umów podpisanych w 2013 roku
Smart Grids	Inteligentne sieci energetyczne	<u>III konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu
M-ERA. NET	Inżynieria materiałowa	<u>I konkurs 2012 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu <u>II konkurs 2013 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - wpłynęły 32 wnioski - rekomendowano do finansowania przez NCBR cztery wnioski z udziałem polskich podmiotów <u>III konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 18 wniosków
FLAG-ERA	Grafen	<u>I konkurs 2015 (alokacja 500 000 euro):</u> - otwarto nabór wniosków
Eco-Innova	Ekoinnowacje	<u>II konkurs 2013 (alokacja 800 000 euro):</u> - podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektu - program zakończył się we wrześniu 2014 r.

ERA-NET ERA-CAPS	Biologia molekularna roślin	<p><u>I konkurs 2012 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu</p> <p><u>II konkurs 2013 (alokacja 300 000 euro):</u> - wpłynęło 17 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR dwa wnioski z udziałem polskich podmiotów</p>
ERA IB-2	Biotechnologia przemysłowa	<p><u>IV konkurs 2013 (alokacja 1 000 000 euro):</u> - podpisano 3 umowy na dofinansowanie projektu</p> <p><u>V konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 11 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR jeden wniosek z udziałem polskich podmiotów</p>
NEURON II	Neurologia	<p><u>II konkurs 2013 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu</p> <p><u>III konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 12 wniosków - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR wniosków z udziałem polskich podmiotów.</p>
Infect -ERA	Choroby zakaźne	<p><u>I konkurs 2013 (alokacja 1 000 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu</p> <p><u>II konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęły 3 wnioski - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR wniosków z udziałem polskich podmiotów</p>
E-Rare 2	Choroby rzadkie	<p><u>III konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 9 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR jeden wniosek z udziałem polskich podmiotów</p>
ERA-NET Transcan	Badania translacyjne w onkologii	<p><u>III konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęły 3 wnioski -rekomendowano do finansowania przez NCBR dwa wnioski z udziałem polskich podmiotów</p>
EuroNanoMed II	Nanomedycyna	<p><u>V konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 8 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR pięć wniosków z udziałem polskich podmiotów</p> <p><u>VI konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - rozpoczęto nabór wniosków</p>

ERA-NET SUSFOOD	Zrównoważona produkcja i konsumpcja żywności	<p><u>I konkurs 2013 (alokacja 800 000 euro):</u> - podpisano 6 umów na dofinansowanie projektu</p> <p><u>II konkurs 2014 (alokacja 300 000 euro):</u> - wpłynęło 6 wniosków - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR wniosków z udziałem polskich podmiotów</p>
CORE Organic Plus	Ekologiczna żywność i rolnictwo ekologiczne	<p><u>I konkurs 2013 (alokacja 300 000 euro):</u> - wpłynęło 12 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR pięć wniosków z udziałem polskich podmiotów</p>
ERA-NET BIOENERGY	Bioenergetyka	<p><u>VII konkurs 2013 (alokacja 800 000 euro):</u> - podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektu</p> <p><u>VIII konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 8 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR trzy wnioski z udziałem 5 polskich podmiotów</p> <p><u>IX konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 19 wniosków</p>
ERA-MIN	Surowce nieenergetyczne	<p><u>I konkurs 2013 (alokacja 400 000 euro):</u> - podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektu</p> <p><u>II konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęły 3 wnioski</p> <p><u>III konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - otwarto nabór wniosków</p>
TRANSPORT III	Transport	<p><u>I konkurs 2013 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - podpisano 6 umów na dofinansowanie projektu</p>
Martec II	Transport wodny Technologie morskie	<p><u>IV konkurs 2012 (alokacja 1 000 000 euro):</u> - podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektu</p> <p><u>V konkurs 2013 (alokacja 1 000 000 euro):</u> - brak finansowanych projektów przez NCBR</p> <p><u>VI konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - wpłynęło 6 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR jeden wniosek z udziałem polskich podmiotów</p>
CHIST-ERA II	ICT	<p><u>III konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u></p>

		<ul style="list-style-type: none"> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu <u>IV konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR projektów z udziałem polskich podmiotów
ERA-NET JPco-fuND	Choroby neurodegeneracyjne	<u>I konkurs co-fund 2015 (alokacja 400 000 euro):</u> <ul style="list-style-type: none"> - przystąpienie NCBR do ERA-NET JPco-fuND - prace nad przygotowaniem dokumentacji konkursowej do konkursu w formule co-fund, - podpisanie MoU - Ogłoszenie konkursu: 8 stycznia 2015 r.
ERA.Net RUS Plus INNOVATION	Innovation	<u>I konkurs 2014 (alokacja 800 000 euro):</u> <ul style="list-style-type: none"> - wpłynęło 18 wniosków wstępnych - 15 wniosków zakwalifikowano do drugiego etapu konkursu
ERA.NET RUS Plus S&T	Nanotechnologie, środowisko/zmiany klimatyczne, zdrowie	<u>I konkurs 2014 (alokacja 700 000 euro):</u> <ul style="list-style-type: none"> - wpłynęło 36 wniosków

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programów grupy ERA-NET przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	84 341 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	80 768 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r. ¹⁹ :	18 407 tys. zł

Wspólne przedsięwzięcia oraz wspólne programy

Wspólne Przedsięwzięcie (Joint Undertaking) jest publiczno-prywatnym partnerstwem zawartym pomiędzy: Komisją Europejską, państwami członkowskimi oraz stowarzyszeniem przemysłowym. NCBR reprezentuje Polskę jako agencja wykonawcza i współfinansuje udział polskich podmiotów w projektach wyłonionych w konkursach organizowanych przez *JU* lub – w przypadku *Wspólnych Programów* – powołaną do tego celu organizację (np. stowarzyszenie).

¹⁹ Wartość podana łącznie ze środkami przekazanymi jako końcowa refundacja w projekcie zakończonym w 2013 r.

Informacja o inicjatywach, obszarach współpracy oraz działaniach zrealizowanych w roku 2014 zamieszczona jest Tabeli 25.

Tabela 25. Współpraca międzynarodowa NCBR w ramach wspólnych przedsięwzięć oraz wspólnych programów

Nazwa	Obszar	Zrealizowane działania
JU ENIAC	Nanoelektronika	<u>VIII konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu <u>IX konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - podpisano 3 umowy na dofinansowanie projektu
JU ARTEMIS	Wbudowane systemy komputerowe	<u>II konkurs 2013 (alokacja 2 000 000 euro):</u> - podpisano 5 umów na dofinansowanie projektu
JU ECSEL	Nanoelektronika oraz wbudowane systemy komputerowe	<u>I konkurs 2014 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - wpłynęło 7 wniosków - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR wniosków z udziałem polskich podmiotów - przedsięwzięcie jest kontynuacją JU ENIAC oraz JU ARTEMIS
EUROSTARS	B&R dla MŚP	<u>IX konkurs 2012 (alokacja 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu <u>konkurs 2013 (alokacja 500 000 euro):</u> - podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektu
EUROSTARS 2	B&R dla MŚP	<u>I konkurs 2014 (alokacja 750 000 euro):</u> - wpłynęło 7 wniosków - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR wniosków z udziałem polskich podmiotów <u>II konkurs 2014 (alokacja 750 000 euro):</u> - wpłynęło 15 wniosków
AAL	Technologie ICT dla zapewnienia komfortowego funkcjonowania ludzi starszych	<u>V konkurs 2012 (alokacja 500 000 euro):</u> - podpisano 1 umowę na dofinansowanie projektu <u>VII konkurs 2014 (alokacja 500 000 euro):</u> - rekomendowano do finansowania przez NCBR cztery wnioski z udziałem sześciu polskich podmiotów
BONUS-185	Badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz Morza Bałtyckiego	<u>III konkurs 2014 (alokacja 1 500 000 euro):</u> - wpłynęło 31 wniosków, - rekomendowano do finansowania przez NCBR sześć wniosków z udziałem siedmiu polskich podmiotów.
JPND	Choroby neurodegeneracyjne	<u>II konkurs 2012 (alokacja 600 000 euro):</u> - podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektu <u>III konkurs 2013 (alokacja 750 000 euro):</u> - wpłynęło 8 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR jeden projekt z udziałem dwóch polskich podmiotów
JPI HDHL DEDIPAC KH	Determinanty diety i aktywność fizyczna	<u>konkurs 2012 (alokacja 250 000 euro):</u>

		- podpisano 4 umowy na dofinansowanie projektu
JPI AMR	Oporność mikroorganizmów	<u>I konkurs 2014 (alokacja 250 000 euro):</u> - wpłynęło 8 wniosków - rekomendowano do finansowania przez NCBR jeden projekt z udziałem polskich podmiotów
JPI HDHL BioNH	Biomarkery w ocenie żywienia i zdrowia	<u>Konkurs 2014 (alokacja 250 000 euro)</u> - wpłynęły 4 wnioski - brak rekomendowanych do finansowania przez NCBR wniosków z udziałem polskich podmiotów

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach wspólnych programów oraz wspólnych przedsięwzięć przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	79 345 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	53 389 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.: ²⁰	15 647 tys. zł

Inne inicjatywy międzynarodowe

Inicjatywa *CORNET*

Inicjatywa *CORNET* jest programem wsparcia badań branżowych, ze szczególnym uwzględnieniem roli małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez współpracę międzynarodową instytucji zarządzających i finansujących badania branżowe.

W 2014 roku podpisywane były umowy o dofinansowanie projektów wybranych w konkursach nr 15 i 16. Łącznie podpisano 7 umów na kwotę 8,6 mln zł.

Dodatkowo w 2014 roku rozstrzygnięto konkurs nr 17, w ramach którego dofinansowanie otrzymały 2 wnioski na kwotę 1,9 mln zł. Umowy na ich realizację podpisane zostaną w kolejnym okresie sprawozdawczym. Ponadto ogłoszone zostały konkursy nr 18 i 19, których alokacja wynosi po 0,5 mln euro na każdy. Konkursy te pozostały nierozstrzygnięte do końca okresu sprawozdawczego.

Łącznie w okresie sprawozdawczym realizowano 15 umów, których całkowita wartość wynosiła ponad 16 mln zł.

²⁰ Wartość podana łącznie ze środkami przekazanymi jako końcowa refundacja w projekcie zakończonym w 2013 r.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach inicjatywy *CORNET* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	16 220 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	15 867 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	6 705 tys. zł

Inicjatywa *EUREKA*

Celem inicjatywy jest zwiększanie nowoczesności, produktywności i konkurencyjności przemysłu europejskiego. W jej ramach finansowane są projekty realizowane przez co najmniej dwóch partnerów z dwóch różnych państw członkowskich, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie lub znaczące ulepszenie istniejącej technologii produkcyjnej, wdrożenie nowego produktu lub usługi.

W 2014 roku przeprowadzono dwa nabory wniosków z alokacją po 2 mln zł na każdy z nich. W jednym z nich złożono 11 wniosków na kwotę 13,7 mln zł, z kolei w drugim aplikowano o 13 mln zł dla 9 projektów. W naborze 1/2013 do dofinansowania zakwalifikowano 1 wniosek na kwotę 1,8 mln zł, podobnie w naborze 2/2013: tu również zakwalifikowano 1 wniosek na kwotę 1,8 mln zł. W 2014 r. podpisanych zostało 9 umów na łączną wartość dofinansowania ponad 5 mln zł.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach inicjatywy *EUREKA* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	38 575 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	29 096 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	8 543 tys. zł

Współpraca państw V4 – Japonia

23 września 2014 r. w Bratysławie zostało podpisane *Memorandum o Współpracy pomiędzy instytucjami finansującymi badania naukowe z krajów Grupy Wyszehradzkiej (Polska, Republika Czeska, Słowacja, Węgry) i Japonii*. Celem porozumienia jest wzmocnienie i promocja współpracy w zakresie badań i rozwoju oraz innowacyjności poprzez finansowanie wspólnych projektów. Pierwszy konkurs obejmie obszar inżynierii materiałowej i zaawansowanych materiałów. Na dofinansowanie udziału polskich podmiotów w projektach, które zostaną wyłonione w ramach konkursu NCBR przeznaczyło budżet w wysokości 500 000 euro.

Nadzór nad realizacją projektów międzynarodowych wyłonionych w konkursach

W okresie sprawozdawczym monitorowano realizację 359 między-narodowych projektów badawczych, wyłonionych w konkursach współorganizowanych przez Centrum w ramach ww. programów, jak również projektów przekazanych do nadzoru i finansowania przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach nadzoru nad realizacją projektów międzynarodowych wyłonionych w konkursach przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów	532 462 tys. zł
Wysokość dofinansowania	492 095 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.	143 524 tys. zł

3.2.18 *Ini-Tech*, projekty badawcze rozwojowe, *Kreator Innowacyjności*, projekty celowe, Inicjatywa Technologiczna, współpraca z Naczelną Organizacją Techniczną

W ramach zadań zleconych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przejęło do realizacji programy *Ini-Tech*, *Kreator Innowacyjności*, projekty badawcze rozwojowe, projekty celowe oraz realizację umowy z Naczelną Organizacją Techniczną – Federacją Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych.

Program *Ini-Tech* ma na celu nawiązanie i pogłębienie współpracy naukowo-technicznej pomiędzy polskimi jednostkami naukowymi a przedsiębiorstwami, prowadzącej do opracowania nowych produktów i technologii o wysokim potencjale innowacyjnym i wdrożeniowym. nakierowanych na zastosowanie w gospodarce. W 2014 roku kontynuowano realizację 10 projektów.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *Ini-Tech* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów	54 078 tys. zł
Wysokość dofinansowania	29 796 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.	3 387 tys. zł

Program *Kreator Innowacyjności* umożliwia realizację projektów wspierających szeroko rozumianą komercjalizację B+R. Jego celem jest zwiększenie aktywności publicznych organizacji

badawczych i przedsiębiorców w zakresie komercjalizacji wiedzy, w szczególności poprzez rozwój systemów komercjalizacji wyników B+R z publicznych organizacji badawczych do przedsiębiorstw, zintensyfikowanie w publicznych organizacjach badawczych działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej dotyczącej komercjalizacji wiedzy, promowanie przedsiębiorczości wśród studentów oraz absolwentów i pracowników uczelni oraz pracowników jednostek naukowych. Efektem programu ma być wzrost liczby komercjalizowanych technologii i rozwiązań. W 2014 r. kontynuowano realizację 26 projektów w ramach programu.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *Kreator Innowacyjności* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	10 517 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	8 965 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	2 042 tys. zł

Program **Patent Plus** w poprzedniej formule umożliwiał zwiększenie liczby międzynarodowych zgłoszeń patentowych pochodzących z jednostek naukowych poprzez dofinansowanie lub refundowanie kosztów niezbędnych do przygotowania zgłoszenia patentowego, w tym również czynności rzecznika patentowego oraz intensyfikację komercjalizacji wynalazków tj. ułatwienie pozyskiwania partnerów do komercjalizacji wynalazków oraz dofinansowanie szkoleń i upowszechniania wiedzy o ochronie własności przemysłowej. W 2014 r. kontynuowano realizację 17 projektów.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *Patent Plus* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów	2 049 tys. zł
Wysokość dofinansowania	1 847 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.	281 tys. zł

Projekty badawcze rozwojowe obejmują badania przemysłowe lub prace rozwojowe ukierunkowane na zastosowanie w praktyce, a ich planowanym efektem jest zastosowanie uzyskanych wyników w praktyce gospodarczej lub społecznej. W 2014 r. kontynuowano realizację 63 projektów.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach projektów badawczych rozwojowych przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	120 188 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	118 250 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r. ²¹ :	5 163 tys. zł

Projekty celowe służą opracowaniu lub modernizacji już wdrożonej nowoczesnej technologii. W 2014 r. NCBR nadzorowało realizację 8 projektów. Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach projektów celowych przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:	47 252 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	23 212 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	878 tys. zł

Inicjatywa Technologiczna to program ukierunkowany na rozwój nowych produktów i technologii w oparciu o polskie osiągnięcia naukowo-techniczne oraz wzmacnianie współpracy między środowiskiem gospodarczym i naukowym. Program był adresowany do przedsiębiorców i jednostek naukowych. Okres realizacji ostatnich projektów zakończył się w 2013 r. W okresie sprawozdawczym trwało końcowe rozliczanie projektów.

Współpraca z Naczelną Organizacją Techniczną odbywa się na podstawie trójstronnego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centrum Innowacji Naczelnej Organizacji Technicznej oraz NCBR. Zadaniem Centrum jest monitorowanie realizacji i rozliczenie umowy dotyczącej finansowania i nadzorowania realizacji projektów celowych. W 2014 r. na realizację zadania zaplanowane i wypłacone Centrum Innowacji NOT zostały środki w wysokości 1 144 tys. zł.

3.2.19 Programy wieloletnie

Program wieloletni *Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy* – III etap został ustanowiony na lata 2014-2016 na podstawie *uchwały Rady Ministrów Nr 126/2013 z dnia 16 lipca 2013 r.*

²¹ Wartość podana łącznie ze środkami przekazanymi jako końcowa refundacja w projekcie zakończonym w 013 r.

Celem głównym programu jest opracowanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz nowych wyrobów, technologii, metod i systemów zarządzania, których wykorzystanie przyczyni się do znaczącego ograniczenia liczby osób zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe oraz ograniczenia związanych z nimi wypadków przy pracy, chorób zawodowych i wynikających z tego strat ekonomicznych i społecznych.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju finansuje część B - program realizacji badań naukowych i prac rozwojowych - ww. programu, na którego realizację, zgodnie z umową nr DZP/PBiWP-III/2014 z dnia 18 czerwca 2014 r. przekaże w latach 2014-2016 koordynatorowi programu i głównemu wykonawcy – Centralnemu Instytutowi Ochrony Pracy – Państwowemu Instytutowi Badawczemu łączną kwotę 31,5 mln zł.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu wieloletniego *Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy* – III etap przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektu:	31 500 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	31 500 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	10 500 tys. zł

3.2.20 BRIDGE

Realizując swoje ustawowe zadania z zakresu wsparcia transferu technologii ze środowisk naukowych do gospodarki Centrum opracowało grupę instrumentów pod wspólną nazwą BRIDGE. Poszczególne instrumenty służą i służyć będą:

- wsparciu tworzenia firm (BRIDGE Alfa),
- inwestycjom za pośrednictwem funduszy venture capital
- analizie projektów pod kątem znalezienia inwestora prywatnego.

Program BRIDGE Alfa realizowany jest w formule projektu systemowego i finansowany jest ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. (umowa z MIR na realizację projektu systemowego została podpisana w dniu 18 sierpnia 2014 r.).

W 2014 r. w ramach BRIDGE Alfa podpisano 10 umów z instytucjami działającymi w formule spółek celowych zwiększając szanse na pozyskanie w Polsce finansowania rozwoju technologii z prywatnych funduszy inwestycyjnych.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach programu *BRidge Alfa* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów ²² :	185 000 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	148 000 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	1 972 tys. zł

NCBR realizowało także przedsięwzięcie pilotażowe NCBR - *Publiczno-prywatne wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych* – komponent doradczy. W ramach podpisanych z NCBR umów o współpracy firmy prywatne - PwC i Life Science Biznes Consulting - odpowiadają za przeprowadzenie analizy projektów dofinansowanych przez Centrum pod kątem pozyskania inwestora prywatnego.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w ramach przedsięwzięcia *Publiczno-prywatne wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych* przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektu:	19 987 tys. zł
Wysokość dofinansowania:	19 987 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	6 725 tys. zł

Celem przedsięwzięcia pilotażowego NCBR – *Publiczno-prywatne wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych* jest wspieranie procesu komercjalizacji wyników prac B+R z udziałem funduszy *venture capital*. W ramach programu NCBR wspólnie z partnerami prywatnymi utworzył dwa fundusze *venture capital*, każdy o kapitalizacji 210 mln zł; celem tych funduszy jest finansowanie rozwoju projektów badawczych o potencjale biznesowym. Założenia programu przewidują finansowanie zwrotne ze środków NCBR i funduszy VC na etapie inkubacji i akceleracji projektów. Etap preinkubacji przewiduje finansowanie ze strony NCBR w formie finansowania bezzwrotnego oraz finansowanie ze strony funduszy VC. Poprzez zastosowanie takiego rozwiązania środki publiczne są wykorzystywane do

²² Podane wartości w przypadku projektów systemowych odnoszą się do projektów realizowanych przez beneficjentów ostatecznych. Dane nie obejmują środków przekazywanych przez MIR dla NCBR z przeznaczeniem na koszty funkcjonowania

generowania nakładów prywatnych na finansowanie działalności B+R. Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw znajdujących się na wczesnym etapie rozwoju i prowadzących prace B+R w obszarze zaawansowanych technologii.

W ramach przedsięwzięcia pilotażowego pn. *Komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych – testowanie nowych mechanizmów wsparcia BRIDGE: Badania Rozwój Innowacje („BRIDGE Classic”)* złożono 74 wnioski. Wnioskodawcy, których dokumenty aplikacyjne zostały rekomendowane przez Zespół Oceniający do rozpoczęcia negocjacji z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju są poddawane ocenie w ramach tzw. testu prywatnego inwestora, której dokonuje Komitet Ryzyka. Analiza wstępna dokumentacji aplikacyjnej została dokonana wobec wszystkich Wnioskodawców. Do tej pory Komitet Ryzyka przeanalizował siedemnaście rekomendowanych projektów, spośród których siedem zostało warunkowo zaakceptowanych do udzielenia finansowania. Z jednym z nich Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ustala obecnie ostateczne zapisy umowy inwestycyjnej. Pozostali wnioskodawcy, których aplikacje zostały wstępnie zaakceptowane przez Komitet Ryzyka znajdują się w procesie uzupełniania i dostarczania dokumentacji aplikacyjnej. Projekty znajdują się obecnie w procesie negocjacji, zaś dokumentacja aplikacyjna podlega uzupełnieniom.

Uzupełnieniem wymienionych działań jest inicjatywa *BRIDGE Info*, która ma na celu wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych poprzez dostarczenie fachowej wiedzy osobom bezpośrednio zaangażowanym w procesy komercjalizacji tych prac. Na działalność *BRIDGE Info* składają się innowacyjne na rynku publikacje i serwis internetowy bridge.gov.pl, które przybliżają praktyczne zagadnienia komercjalizacji wyników prac naukowych oraz nowe regulacje prawnoorganizacyjne w zakresie dysponowania i rozporządzania wartością intelektualną.

Fundusze strukturalne 2007-2013

3.2.21 Program Operacyjny *Innowacyjna Gospodarka*

Program Operacyjny *Innowacyjna Gospodarka 2007-2013* to jeden z 6 programów krajowych *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia* (NSRO), który finansowany jest ze środków europejskich. NSRO określa krajowe ramy interwencji w ramach *Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* (EFRR), *Europejskiego Funduszu Społecznego* (EFS) oraz *Funduszu Spójności*, a także zasady koordynacji pomiędzy polityką spójności Unii Europejskiej i właściwymi krajowymi politykami sektorowymi i regionalnymi.

Jest to program skierowany przede wszystkim do przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty, związane z badaniami i rozwojem, nowoczesnymi technologiami, inwestycjami o dużym znaczeniu dla gospodarki lub wdrażaniem i stosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Celem głównym programu *Innowacyjna Gospodarka* na lata 2007-2013 jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw,
- wzrost konkurencyjności polskiej nauki,
- zwiększenie roli nauki w rozwoju gospodarczym,
- zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym,
- tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy,
- wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce.

Cel główny programu wychodzi naprzeciw celom stawianym przez podstawowy średniookresowy dokument strategiczny UE – odnowioną w 2005 roku *Strategię Lizbońską*. Główne założenia *Strategii Lizbońskiej* to wzrost gospodarczy i zatrudnienie przy zachowaniu pełnej zgodności z celami zrównoważonego rozwoju i *Strategicznymi Wytocznymi Wspólnoty*.

Cele te program realizuje, przeznaczając ponad 90 proc. funduszy na działania w obszarach B+R, innowacje, technologie informacyjne i komunikacyjne. Program *Innowacyjna Gospodarka* jest więc programem w największym stopniu wpisującym się w realizację *Strategii Lizbońskiej*.

Fundusze w ramach programu zostały podzielone na tzw. osie priorytetowe, czyli priorytety, które pozwolą osiągnąć cel główny oraz cele szczegółowe programu. W ramach programu określono dziewięć priorytetów, w tym osiem merytorycznych oraz priorytet pomocy technicznej.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju stanowi Instytucję Pośredniczącą dla Programu Operacyjnego *Innowacyjna Gospodarka* na lata 2007-2013 w zakresie:

- I osi priorytetowej – *Badania i rozwój nowoczesnych technologii oraz*
- II osi priorytetowej – *Infrastruktura sfery B+R*.

W ramach powyższych osi Narodowe Centrum Badań i Rozwoju sprawuje nadzór nad działalnością instytucji wdrażających (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy) i wdraża bezpośrednio opisane poniżej działania.

Tabela 26. Struktura Programu Innowacyjnego Gospodarka w zakresie wdrażanym przez NCBR

Oś priorytetowa	Działanie	Poddziałanie
Oś priorytetowa 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii	1.1. Wsparcie badań naukowych dla budowy gospodarki opartej na wiedzy	1.1.1. Projekty badawcze z wykorzystaniem metody foresight 1.1.2. Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych.
	1.2. Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki.	-
	1.3. Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe	1.3.1. Projekty rozwojowe 1.3.2. Wsparcie ochrony własności przemysłowej tworzonej w jednostkach naukowych w wyniku prac B+R
	1.4. Wsparcie projektów celowych	-
	1.5. Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	-
	Oś priorytetowa 2. Infrastruktura sfery B+R	2.1. Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym.
2.2. Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych.		-
2.3. Inwestycje związane z tworzeniem infrastruktury informatycznej nauki.		2.3.1. Projekty w zakresie rozwoju infrastruktury informatycznej nauki
		2.3.2. Projekty w zakresie rozwoju zasobów informacyjnych nauki w postaci cyfrowej. 2.3.3. Projekty w zakresie rozwoju zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych.

Oś priorytetowa I – *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*

Celem osi priorytetowej I jest zwiększenie znaczenia sektora nauki w gospodarce przez realizację prac B+R w kierunkach uznanych za priorytetowe dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. **Działanie 1.1 *Wsparcie badań naukowych dla budowy gospodarki opartej na wiedzy***

Celem działania jest ukierunkowanie badań naukowych na dziedziny i dyscypliny naukowe, które mogą mieć duży wpływ na szybki rozwój cywilizacyjno-gospodarczy kraju i budowę gospodarki opartej na wiedzy.

W ramach Działania 1.1 zrealizowano następujące typy projektów:

- **Poddziałanie 1.1.1. Projekty badawcze z wykorzystaniem metody foresight, realizowane przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.**

W okresie sprawozdawczym OPI nie podpisało żadnej umowy, a na koniec 2014 r. realizowano 2 projekty o wartości dofinansowania 45,8 mln zł.

- **Poddziałanie 1.1.2. Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych**

W ramach Poddziałania 1.1.2 wsparcie było udzielane na realizację polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa poprzez dofinansowanie projektów badawczych w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych w obszarach tematycznych określonych w PO IG i zgodnych z *Krajowym Programem Badań Naukowych i Prac Rozwojowych*.

O dofinansowanie w ramach Poddziałania 1.1.2 mogły ubiegać się:

- jednostki naukowe, w tym wchodzące w skład konsorcjów naukowych i konsorcjów naukowo-przemysłowych (z wyłączeniem centrów badawczo-rozwojowych),
- uczelnie,
- spółki powołane z udziałem ww. podmiotów nie działające dla zysku.

Wg stanu na koniec 2014 r., realizowano 44 projekty o wartości dofinansowania 1 727 mln zł.

Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki

Celem działania jest zachęcenie młodych ludzi do podjęcia kariery naukowej przy jednoczesnym stymulowaniu rozwoju jakościowego kadry naukowej, jak i współpracy międzynarodowej. W ramach niniejszego działania wspierane będą działania ukierunkowane na odmłodzenie zasobów ludzkich polskiej nauki (zachęcanie studentów, absolwentów i doktorantów do udziału w realizacji projektów badawczych). Odbywać się to będzie przez finansowanie projektów mających znaczenie dla rozwoju gospodarczego kraju, związanych

z przygotowaniem prac magisterskich i doktorskich, a także z początkowym etapem tworzenia lub uruchamiania nowych technologii, urządzeń czy usług oraz finansowanie badań naukowych z udziałem studentów i doktorantów oraz uczestników staży podoktorskich w najlepszych zespołach badawczych w kraju. Prowadzone będzie także wsparcie dla prac B+R realizowanych w trakcie studiów doktoranckich w Polsce, w ramach współpracy międzynarodowej jednostek naukowych.

Jedynym beneficjentem w ramach Działania 1.2 jest Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, realizująca 6 projektów indywidualnych. W okresie sprawozdawczym nie podpisano nowych umów. Według stanu na koniec 2014 r. wartość realizowanych projektów wynosiła 421,2 mln zł.

Działanie 1.3 Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe

Celem działania jest zdobywanie oraz zwiększenie skali wykorzystywania nowych rozwiązań niezbędnych dla rozwoju gospodarki i poprawy pozycji konkurencyjnej przedsiębiorców oraz rozwoju polskiego społeczeństwa.

W ramach Działania 1.3 realizowano następujące typy projektów:

- W ramach **Poddziałania 1.3.1 Projekty rozwojowe** wdrażanego bezpośrednio przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym wg stanu na koniec 2014 r., realizowano 58 projektów o wartości dofinansowania 509,9 mln zł, z czego 46 projektów o wartości dofinansowania 225,6 mln zł to projekty, które zostały wybrane do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ogłoszonego w dniu 5 września 2012 r. W organizowanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ww. konkursie przewidziany został nowy instrument wsparcia, polegający na dofinansowaniu projektów badawczych realizowanych przez publiczne organizacje badawcze we współpracy z konkretnym przedsiębiorcą. W nowym instrumencie zastosowano wsparcie w ramach mechanizmu pośredniej pomocy publicznej.

W części wdrażanej przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy według danych na koniec 2014 r. realizowanych było 56 projektów na łączną kwotę dofinansowania 565,2 mln zł.

- Kolejnym poddziałaniem jest **Poddziałanie 1.3.2 Wsparcie ochrony własności przemysłowej tworzonej w jednostkach naukowych w wyniku prac B+R** wdrażane przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy, które ma na celu dofinansowanie kosztów związanych z uzyskaniem w Polsce i za granicą ochrony patentowej własności

przemysłowej powstałej w jednostkach naukowych mających siedzibę w Polsce w wyniku prac badawczo - rozwojowych.

Wg stanu na koniec 2014 r. w ramach Działania realizowanych było 191 projektów o wartości dofinansowania 72,5 mln zł.

Działanie 1.4 Wsparcie projektów celowych

Celem działania jest podniesienie innowacyjności przedsiębiorców dzięki wykorzystywaniu rezultatów prac B+R, będących wynikiem projektu realizowanego w ramach działania 1.4. Poza Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w realizację działania zaangażowana jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. W części wdrażanej bezpośrednio przez NCBR w okresie sprawozdawczym przeprowadzono jeden konkurs (tzw. „szybka ścieżka”) w ramach Działania 1.4 *Wsparcie projektów celowych*.

W konkursie wprowadzono nowy system naboru i oceny wniosków. Wnioski o dofinansowanie projektów złożone w konkursie w ramach Działania 1.4 (tzw. „szybkiej ścieżce”) zostały ocenione w ciągu 60 dni od daty zamknięcia naboru. Skrócona weryfikacja wniosku pod kątem formalnym przez pracowników IP oraz merytorycznym (przez zespół złożony z ekspertów) pozwoliła na szybkie uzyskanie wyników oceny i sprawne udzielenie pomocy innowacyjnym projektom.

Według stanu na koniec 2014 r. realizowano 259 projektów na kwotę dofinansowania 969 mln zł, w tym 257 projektów konkursowych na łączną kwotę dofinansowania 915,4 mln zł. W części wdrażanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości według danych na koniec 2014 r. realizowanych było 247 projektów na łączną kwotę dofinansowania 1 070 mln zł.

Działanie 1.5 Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

W ramach działania finansowane są pilotażowe programy, których celem jest wypracowanie modelowych instrumentów wsparcia sektora B+R w ramach przyszłej perspektywy finansowej. W 2014 r. kontynuowana była realizacja 3 projektów, na które umowy z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju zostały podpisane w grudniu 2013 r. Ponadto w 2014 r. zostały zawarte nowe umowy na finansowanie 3 kolejnych projektów systemowych. Poszczególne programy finansowane w formule projektów systemowych zostały omówione we wcześniejszej części sprawozdania. Szczegółowe dane finansowe o projektach zawiera poniższa tabela.

Tytuł projektu	Data zawarcia umowy	Całkowita wartość umowy	Wartość dofinansowania	w tym: środki dla beneficjentów
----------------	---------------------	-------------------------	------------------------	---------------------------------

				ostatecznych
INNOLOT - innowacyjne lotnictwo	2013-12-16	123 856 128,90	123 853 597,72	121 027 278,63
Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej Demonstrator+ w obszarze TECH	2013-12-16	211 694 546,00	211 694 546,00	206 840 154,86
Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej Demonstrator+ w obszarach INFO i BIO	2013-12-16	211 694 546,00	211 694 546,00	206 845 788,02
BRIDGE Alfa	2014-08-18	51 135 000,00	51 135 000,00	50 000 000,00
INNOMED - wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych dla sektora gospodarki w obszarze medycyny innowacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem onkologii	2014-08-20	61 362 000,00	61 362 000,00	60 000 000,00
Wsparcie realizacji innowacyjnych przedsięwzięć w ramach 3. konkursu Programu INNOTECH dla ścieżek programowych In-Tech oraz Hi-Tech	2014-08-20	87 440 850,00	87 440 850,00	85 500 000,00
Razem projekty systemowe		747 183 070,90	747 180 539,72	730 213 221,51

Spodziewane rezultaty realizacji I osi priorytetowej są następujące:

- większy udział prac B+R powiązanych z potrzebami przedsiębiorców wśród wszystkich prac B+R realizowanych w jednostkach naukowych;
- wzrost innowacyjności przedsiębiorstw;
- wzrost udziału nakładów na B+R w PKB, w szczególności nakładów przedsiębiorców;
- wzrost międzynarodowej konkurencyjności polskiej nauki.

Oś priorytetowa II Infrastruktura sfery B+R

Celem priorytetu jest wzrost konkurencyjności polskiej nauki dzięki konsolidacji oraz modernizacji infrastruktury naukowo-badawczej i informatycznej najlepszych jednostek naukowych działających w Polsce.

W ramach II osi priorytetowej wyodrębniono trzy działania:

Działanie 2.1 Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym

Celem działania jest rozwój infrastruktury jednostek naukowych w ośrodkach o wysokim potencjale badawczym, umożliwiającą prowadzenie wysokiej jakości badań. W ramach działania przewiduje się wsparcie dla inwestycji obejmujących: zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-

badawczej zaliczanej do środków trwałych, inwestycje budowlane, a także zakup obiektów budowlanych.

W ramach Działania realizowano 21 projekty na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 2 362 mln zł.

Działanie 2.2 *Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych*

Celem działania jest rozwój obiektów infrastruktury badawczej służących budowaniu współpracy naukowej między różnymi krajowymi ośrodkami badawczymi, a także lepsze wykorzystanie środków finansowych i infrastruktury technicznej dzięki synergii działań. Wsparciem w ramach działania są objęte projekty, których efektem będzie stworzenie wspólnej infrastruktury badawczej kilku jednostek naukowych, polegające na przenoszeniu lub zakupie wspólnej infrastruktury badawczej. W ramach działania realizowano 6 projektów na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 1 062 mln zł.

Działanie 2.3 *Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki*

Celem działania jest zapewnienie środowisku naukowemu w Polsce stałego i bezpiecznego dostępu do zaawansowanej infrastruktury informatycznej, umożliwienie prowadzenia nowoczesnych badań z zastosowaniem technologii społeczeństwa informacyjnego oraz zapewnienie jednostkom naukowym mającym siedzibę w Polsce łączności z międzynarodowymi naukowymi sieciami teleinformatycznymi.

Według stanu na koniec 2014 r. w ramach działania realizowano 62 projekty na łączną kwotę w wysokości 1 291 mln zł.

Spodziewane rezultaty realizacji II osi priorytetowej są następujące:

- poprawa stanu infrastruktury oraz wyposażenia laboratoryjnego krajowych ośrodków o wysokim potencjale badawczym;
- podniesienie poziomu konkurencyjności polskich ośrodków badawczych;
- rozszerzenie i wzbogacenie oferty dotyczącej usług badawczych świadczonych przez jednostki naukowe dla przedsiębiorstw;
- zwiększenie transferu wyników prac B+R do gospodarki;
- podniesienie jakości zarządzania nauką polską poprzez stworzenie sprawnych mechanizmów dostępu do informacji.

3.2.22 Program Operacyjny *Kapitał Ludzki*

Program Operacyjny *Kapitał Ludzki* stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona *Strategia Lizbońska* – chodzi

o uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami *Strategii Lizbońskiej* oraz celami polityki spójności krajów unijnych rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, program koncentruje się na wsparciu w następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnieniach związanych z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia. Celem głównym programu jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest Instytucją Pośredniczącą w zakresie Priorytetu IV PO KL - *Szkolnictwo wyższe i nauka*, który obejmuje:

- Działanie 4.1 *Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy,*
- Działanie 4.2 *Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym,*
- Działanie 4.3 *Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarach kluczowych w kontekście celów Strategii Europa 2020.*

Priorytet IV PO KL koncentruje się na podwyższaniu jakości funkcjonowania instytucji szkolnictwa wyższego, tworząc korzystne warunki systemowo-organizacyjne, jak również realizując programy rozwojowe uczelni. Wsparcie systemowe przeznaczone jest na analizę stanu polskiego szkolnictwa wyższego, wskazanie deficytów oraz wypracowanie narzędzi zarządzania i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Prace w zakresie opracowywania i unowocześniania metod oraz programów nauczania, a także standardów międzynarodowej uznawalności akredytacji przyczynią się do zwiększenia otwartości i mobilności środowisk akademickich.

Cele Priorytetu IV PO KL to:

- dostosowanie kształcenia do potrzeb gospodarki i rynku pracy;
- poprawa jakości oferty edukacyjnej szkół wyższych;
- podniesienie atrakcyjności kształcenia w obszarze nauk, matematyczno-przyrodniczych i technicznych;
- podniesienie kwalifikacji kadr sektora B+R.

Do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki niezbędne jest jej silniejsze powiązanie ze sferą nauki oraz podniesienie kwalifikacji kadry naukowej w zakresie ochrony własności intelektualnej, przemysłowej, umiejętności zarządzania projektami badawczymi oraz komercjalizacji wyników prac badawczych. Tego typu projekty przyczynią się do podniesienia kwalifikacji kadr sektora badawczo-rozwojowego, poprawy jakości i efektywności badań oraz w rezultacie do wzrostu innowacyjności gospodarki.

Poddziałanie 4.1.1 Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni

W 2014 roku dobiegł końca proces zawierania umów w konkursach ogłoszonych w 2013 r. NCBR zawarło 25 umów o dofinansowanie projektów współpracy ponadnarodowej o łącznej wartości ponad 51 mln zł oraz 26 umów o łącznej wartości blisko 45 mln zł w konkursie dotyczącym realizacji współpracy uczelni z pracodawcami w zakresie wzmocnienia praktycznych elementów kształcenia (staże i praktyki studenckie) oraz zwiększania zaangażowania pracodawców w realizację programów kształcenia.

Ponadto ogłoszono konkurs zamknięty na projekty mające na celu kształtowanie kompetencji oczekiwanych przez pracodawców od kandydatów do pracy (w oparciu o najnowsze badania rynku): zawodowych, interpersonalnych, w zakresie przedsiębiorczości oraz kompetencji analitycznych w środowisku nowoczesnych technologii. Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów wynosiła 50 mln zł. Do końca okresu sprawozdawczego zawarto 48 umów na ponad 42 mln zł spośród 60 projektów wyłonionych do dofinansowania.

Poprzez realizację tych projektów wspierane są zarówno kierunki ekonomiczne (m. in.: zarządzanie, finanse i rachunkowość), ścisłe (m. in. informatyka, elektronika i telekomunikacja), jak i humanistyczne i społeczne (m. in. pedagogika, psychologia, prawo, filologie, dziennikarstwo).

Tabela 27. Informacja nt. konkursu 1/POKL/4.1.1/2014

Alokacja na konkurs	50 mln zł
Termin naboru wniosków	17.06 - 15.07.2014
Liczba złożonych wniosków	235
Liczba wniosków skierowanych do oceny merytorycznej	175
Liczba projektów rekomendowanych do dofinansowania	60
Liczba protestów, które wpłynęły ogółem	74
Liczba protestów rozpatrzonych pozytywnie	61
Liczba zawartych umów	48

Działanie 4.3 Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarach kluczowych w kontekście celów Strategii Europa 2020

Na początku roku zawarto ostatnie 3 umowy na łączną kwotę 6 mln zł w ramach konkursu zamkniętego nr 1/POKL/4.3/2012 ogłoszonego w 2012 roku. Zakończono tym samym procedurę podpisywania umów na projekty wyłonione do dofinansowania w tym naborze.

Projekty systemowe

W II półroczu 2014 r. zawarto 2 umowy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego na realizację projektów systemowych w ramach Poddziałania 4.1.3 *Wzmocnienie systemowych narzędzi zarządzania szkolnictwem wyższym* oraz Działania 4.2 *Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym*. Umowy te zawarto na łączną kwotę przekraczającą 27 mln zł.

Ogółem w 2014 r. NCBR nadzorowało realizację:

- 12 projektów systemowych²³ na kwotę 210,5 mln zł;
- 631 projektów konkursowych na kwotę 2 733 mln zł, w tym:
 - w Poddziałaniu 4.1.1 - 303 umowy na kwotę 1 520 mln zł;
 - w Poddziałaniu 4.1.2 - 240 umowy na kwotę 956,6 mln zł;
 - w Działaniu 4.2 - 15 umów na kwotę 25,9 mln zł;
 - w Działaniu 4.3 - 73 umowy na kwotę 229,9 mln zł.

Projekt systemowy *Wsparcie zarządzania infrastrukturą badawczą beneficjentów Działania 2.1 oraz 2.2 POIG* (angielski akronim: SIMS)

W odpowiedzi na potrzeby beneficjentów Narodowe Centrum Badań i Rozwoju stworzyło projekt systemowy pn. *Wsparcie zarządzania infrastrukturą badawczą beneficjentów działań 2.1 oraz 2.2 POIG – SIMS*, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Do uczestnictwa w nim zaproszeni zostali pracownicy najbardziej innowacyjnych polskich uczelni oraz instytutów, prowadzących badania naukowe, którzy otrzymali możliwość staży w najbardziej innowacyjnych jednostkach badawczych na świecie. Staże miały na celu przygotowanie managerów nauki do budowania misji i strategii swoich organizacji i tworzenia ułatwień umożliwiających implementację powziętych założeń i komercjalizację wyników badań. Mając na uwadze ten cel, głównymi obszarami

²³ Projekty systemowe realizowane przez MNiSW i nadzorowane przez NCBR w ramach pełnionej funkcji instytucji pośredniczącej PO KL.

kursu uczyniono prawo, finanse i zarządzanie projektem, jak również zarządzanie zasobami ludzkimi, komunikację wewnętrzną i zewnętrzną, PR i marketing. Kursy zorganizowano na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie, w Instytucie Fraunhofera w Lipsku oraz w IBM Thomas J. Watson Research Center w Yorktown Heights (Nowy Jork). Staże odbyło w sumie 120 osób.

Dodatkowo w październiku 2014 r. w ramach projektu ruszyła *Platforma wsparcia dla beneficjentów działań 2.1 i 2.2. PO IG* – działania doradczo-szkoleniowe.

3.2.23 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

W ramach Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko* Centrum pełni rolę Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu XIII *Infrastruktura szkolnictwa wyższego*. Głównym celem XIII osi priorytetowej jest rozwój nowoczesnych ośrodków akademickich kształcących specjalistów w zakresie nowoczesnych technologii. Cel główny XIII osi priorytetowej realizowany jest poprzez dwa cele pośrednie:

- unowocześnienie infrastruktury szkolnictwa wyższego oraz zwiększenie udziału liczby studentów na priorytetowych kierunkach studiów;
- podniesienie jakości kształcenia na uczelniach poprzez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Wsparcie w ramach priorytetu adresowane jest do wiodących ośrodków akademickich w kraju, dysponujących odpowiednim potencjałem dydaktycznym pozwalającym na prowadzenie studiów II i III stopnia (studia magisterskie i doktoranckie). Wspierane uczelnie muszą spełniać uznane międzynarodowo standardy kształcenia, a realizowane projekty dotyczyć w szczególności: budowy, przebudowy lub rozbudowy istniejących obiektów infrastruktury (budowa nowoczesnych sal wykładowych i laboratoriów wraz z wyposażeniem w aparaturę wykorzystywaną w procesie dydaktycznym) oraz dostosowania stanu technicznego infrastruktury do wymogów nowego wyposażenia.

W ograniczonym zakresie przedsięwzięcia polegają na budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów infrastruktury towarzyszącej wykorzystywanej przez studentów (np. obiekty uczelnianej infrastruktury sportowej). Warunkiem uzyskania finansowania jest m.in. kompleksowość projektu, tzn. projekt powinien obejmować również zakup nowoczesnego wyposażenia.

Przewidywanymi efektami realizacji XIII osi priorytetowej są:

- podniesienie jakości kształcenia w zakresie nowoczesnych technologii;
- rozszerzenie dostępu studentów do nowoczesnych narzędzi i technik informacyjnych, w tym zwłaszcza internetu szerokopasmowego;

- stworzenie warunków dla rozszerzenia udziału szkół wyższych w realizowaniu europejskich projektów edukacyjnych i badawczych.

W ramach osi priorytetowej XIII zrealizowano 42 umowy na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 2 219 mln zł. Wartość przekazanych beneficjentom w 2014 r. środków wyniosła 432,6 mln zł (w tym zaliczki w kwocie 323,6 mln zł i refundacje w kwocie 108,9 mln zł).

Fundusze strukturalne 2014-2020

3.2.24 Program Operacyjny *Inteligentny Rozwój*

W okresie sprawozdawczym trwały dalsze prace nad uzgodnieniem i przygotowaniem ostatecznej wersji Programu Operacyjnego *Inteligentny Rozwój* na lata 2014 – 2020, dotyczącego innowacyjności, badań naukowych i ich powiązań ze sferą przedsiębiorstw. Uzgodnienia i koordynacja programu odbywały się m. in. na forum Międzyresortowego Zespołu ds. Programowania i Wdrażania Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności UE oraz w nieformalnych grupach roboczych, w skład których wchodziłi przedstawiciele ministerstw, agencji wykonawczych i innych instytucji. W pracach zarówno Zespołu Międzyresortowego oraz Grupy roboczej ds. POIR uczestniczyło także Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Po zaprezentowaniu w 2013 r. wstępnej wersji programu na forum ww. Grupy Roboczej, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju 7 lutego 2014 r. zaprezentowało raport z ewaluacji *ex-ante* programu.

Dalsze prace związane z programem POIR w 2014 r. dotyczyły bardziej specyficznych zagadnień związanych z wdrażaniem instrumentów programu. Jednym z takich zagadnień była kwestia programu pomocowego. W II kwartale 2014 r. NCBR uczestniczyło w spotkaniach eksperckich dotyczących tego zagadnienia z udziałem instytucji zaangażowanych w realizację programu (MG, PARP, MNiSW).

Prace w NCBR nad programem pomocowym w zakresie kompetencji NCBR rozpoczęły się po opublikowaniu przez KE wytycznych dotyczących ewaluacji *ex-ante* programu. W końcu czerwca 2014 r. wewnątrz NCBR powstał pierwszy projekt programu pomocowego oraz podjęto prace w zakresie przygotowania planu ewaluacji *ex-ante*, który jest niezbędnym elementem programu pomocowego. W rezultacie prac powstał plan ewaluacji, który został przyjęty przez NCBR 12 września 2014 r.

W lipcu 2014 r. odbyła się I runda negocjacji z KE poprzedzona przygotowaniem fiszek do instrumentów POIR (także z udziałem NCBR). NCBR otrzymało uwagi KE do projektu programu 25 czerwca br, do którego odniosło się przekazując nieformalne stanowisko do MNiSW.

W związku z przyjęciem projektu Programu Operacyjnego *Inteligentny Rozwój* przez Radę Ministrów, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju 22 sierpnia 2014 r. zwróciło się z prośbą o przekazanie przez NCBR, jako przyszłą Instytucję Pośredniczącą dla I i IV osi Programu, wkładu

Instytucji Pośredniczącej oraz Instytucji Wdrażających do dokumentu *Opis Funkcji i Procedur Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020*, instrukcji wykonawczych Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Wdrażających, programów pomocowych w zakresie kompetencji NCBR oraz dokumentacji konkursowej, w tym wzorów dokumentów i propozycji kryteriów dla instrumentów I i IV osi priorytetowej.

W związku z pismem NCBR przesłało do końca III kwartału 2015 wkład w zakresie następującej dokumentacji POIR:

I. W ramach I osi priorytetowej *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo – przemysłowe*:

1. regulamin przeprowadzania konkursu oraz przewodnik po kryteriach wyboru projektów w ramach POIR2014-2020 w ramach Działania *Wsparcie projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa* (tzw. „szybka ścieżka”);
2. regulamin przeprowadzania konkursu oraz przewodnik po kryteriach wyboru projektów w ramach POIR 2014-2020 w ramach działania *Wsparcie projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa (Demonstrator)*;
3. przewodnik po kryteriach wyboru projektów w ramach POIR 2014-2020 w ramach działania *Sektorowe programy B+R realizowane przez konsorcja naukowo-przemysłowe*.

II. W ramach IV osi priorytetowej *Zwiększenie potencjału naukowo – badawczego*:

1. zaktualizowana fiszka dla instrumentu *Strategiczne programy na rzecz gospodarki*;
2. zaktualizowana fiszka dla instrumentu *Projekty aplikacyjne*;
3. zaktualizowana fiszka dla instrumentu *Programy badawcze wirtualnych instytutów*;
4. zaktualizowana fiszka dla instrumentu *Rozwój kadr sektora B+R*;
5. zaktualizowana fiszka dla instrumentu *Wsparcie realizacji Międzynarodowych Agend Badawczych w Polsce*;
6. kryteria wyboru infrastruktury B+R;
7. przewodnik po kryteriach wyboru projektów w ramach POIR 2014-2020 w ramach działania *Wsparcie realizacji Międzynarodowych Agend Badawczych w Polsce*;
8. przewodnik po kryteriach wyboru projektów w ramach POIR 2014-2020 w ramach działania *Rozwój kadr sektora B+R*.

III. Opis Funkcji i Procedur POIR 2014-2020 – wkład NCBR

NCBR przesłało 6 listopada do uzgodnień z MNISW zaktualizowane fiszki wszystkich planowanych instrumentów I i IV osi.

5 września 2014 r. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, za pośrednictwem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przekazało kolejną wersję POIR (oznaczoną numerem V).

17 grudnia 2014. Minister Rozwoju Regionalnego zawarł z NCBR porozumienie w sprawie systemu realizacji Programu Inteligentny Rozwój. Stroną porozumienia z NCBR jest także Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego jako organ nadzorujący jego działalność. Na mocy jego postanowień NCBR będzie realizowało zadania Instytucji Pośredniczącej dla I oraz IV osi priorytetowej POIR.

19 grudnia 2014 r. na podstawie m.in. wkładów NCBR, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju przekazało projekt POIR do ostatecznych uzgodnień z Komisją Europejską. Efektem prac prowadzonych w 2014 r. przez MIR we współpracy m.in. z NCBR jest uzgodniony projekt POIR.

Program *Inteligentny Rozwój* będzie wspierał prowadzenie badań naukowych, rozwój nowych, innowacyjnych technologii oraz działania na rzecz podnoszenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw.

Jego głównym celem będzie pobudzenie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez zwiększenie nakładów prywatnych na B+R oraz kreowanie popytu przedsiębiorstw na innowacje i prace badawczo-rozwojowe. Hasło przewodnie programu to „wsparcie projektów od pomysłu do rynku”.

Założeniem POIR jest wsparcie realizacji całego procesu powstawania innowacji: od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac B+R, w tym przygotowanie prototypu, aż po komercjalizację wyników prac B+R.

Mając na uwadze zróżnicowany poziom ryzyka realizacji projektu na ww. etapach, przewiduje się stosowanie dotacji oraz instrumentów finansowych. Podstawowym elementem POIR są instrumenty wsparcia skierowane do przedsiębiorstw w celu podjęcia i rozwoju (kontynuacji) działalności B+R+I.

W ramach POIR przewiduje się realizację schematów wsparcia dedykowanych finansowaniu prac B+R - na wszystkich lub wybranych etapach rozwoju innowacyjnego rozwiązania oraz tworzenia warunków do prowadzenia przez przedsiębiorstwa prac B+R.

W porównaniu do dotychczas oferowanego wsparcia w obszarze innowacyjności, w ramach POIR planuje się położenie większego nacisku na współpracę sektorów biznesu i nauki.

Fundusze w ramach programu zostały podzielone na tzw. osie priorytetowe, czyli priorytety, które pozwolą osiągnąć cel główny oraz cele szczegółowe programu. W ramach programu określono pięć priorytetów, w tym cztery merytoryczne oraz priorytet pomocy technicznej.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju stanowi Instytucję Pośredniczącą dla Programu Operacyjnego *Inteligentny Rozwój* 2014-2020 w zakresie:

- I oś priorytetowa *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*;
- IV oś priorytetowa *Zwiększenie potencjału naukowo – badawczego*.

Specyficznym wskaźnikiem rezultatu dla realizacji celu szczegółowego 1. będzie wskaźnik „nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB”.

I oś priorytetowa *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*

Oś priorytetowa I POIR obejmuje priorytet inwestycyjny określony przepisami *rozporządzenia 1301/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* i przepisów szczególnych dotyczących celu *Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia* oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006: 1.b *Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, pobudzania popytu, tworzenia sieci, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu*. Priorytet inwestycyjny 1b w ramach I osi priorytetowej PO IR realizuje cel szczegółowy 1. „zwiększona aktywność B+R przedsiębiorstw”.

Oś priorytetowa jest skoncentrowana na wspieraniu projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa. Wsparcie w ramach I osi priorytetowej skierowane jest do przedsiębiorstw (zarówno dużych, jak i MŚP), rozpoczynających lub rozwijających działalność B+R, które planują realizację projektów B+R samodzielnie bądź we współpracy z zewnętrznymi podmiotami, w tym z innymi przedsiębiorstwami, jednostkami naukowymi, sektorem pozarządowym lub partnerami społecznymi.

I oś priorytetowa przewiduje realizację następujących typów instrumentów:

- projekty B+R przedsiębiorstw (dofinansowanie prac B+R przedsiębiorców we wszystkich fazach badań przemysłowych i prac rozwojowych, ze szczególnym uwzględnieniem fazy demonstracji);
- sektorowe programy B+R (programy służące realizacji dużych przedsięwzięć B+R, istotnych dla rozwoju poszczególnych branż/sektorów gospodarki, których inicjatorem wspólnego działania jest grupa przedsiębiorstw, które występują w imieniu branży, przedstawiając zarys agendy badawczej wraz z konkretnym zapotrzebowaniem sektora na prace B+R);
- prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych (wsparcie kierowane do przedsiębiorstw znajdujących się na wczesnym etapie rozwoju i prowadzących prace B+R w obszarze zaawansowanych technologii).

IV oś priorytetowa *Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego*

Wsparcie realizowane w ramach IV osi POIR jest skoncentrowane na projektach badawczo-rozwojowych prowadzonych przez jednostki naukowe, przedsiębiorstwa oraz konsorcja tych podmiotów. Projekty te mają na celu zwiększenie zasobów wiedzy w obszarach jednocześnie uznanych za priorytetowe dla rozwoju polskiej nauki oraz istotnych dla polskiej gospodarki.

Interwencja w ramach IV osi POIR jest także prowadzona w celu zapewnienia najlepszych warunków infrastrukturalnych do prowadzenia prac B+R, przy czym wsparcie to będzie skierowane na realizację projektów stanowiących wkład Polski w budowę Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

Projekty współfinansowane w ramach IV osi POIR powinny służyć również konsolidacji potencjału jednostek naukowych, tak aby w efekcie realizacji programu polska nauka posiadała silniejsze, rozpoznawalne w UE i na świecie jednostki naukowe. Uzyskanie takich efektów wymaga inwestowania w naukowców - w zespoły badawcze, w których uczestniczą również pracownicy naukowcy z ośrodków zagranicznych. Takie działania, a także wsparcie tworzenia międzynarodowych agend badawczych czy wirtualnych instytutów, zapewniają polskiej nauce lepszy kontakt z projektami badawczo-rozwojowymi prowadzonymi w ośrodkach UE i na świecie.

Efekty działań podejmowanych w ramach IV osi POIR powinny być rozpatrywane nie tylko przez pryzmat stworzenia warunków dla lepszego funkcjonowania sektora nauki, ale przede wszystkim jako wkład w długofalowy proces budowy w Polsce gospodarki opartej na wiedzy, w tym efektywnie wykorzystującej zasoby, a więc z perspektywy korzyści dla gospodarki i całego społeczeństwa.

IV oś priorytetowa PO IR obejmuje jeden cel tematyczny: „zwiększona aktywność B+R przedsiębiorstw oraz realizuje jeden priorytet inwestycyjny EFRR: 1.a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągania doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy”.

IV oś priorytetowa przewiduje realizację następujących typów instrumentów:

- badania naukowe i prace rozwojowe (projekty prowadzące do koncentracji potencjału najlepszych badaczy i zespołów badawczych, z jednostek naukowych i przedsiębiorstw, o uznanym dorobku naukowym w kraju i na świecie, a także osób o krótkim stażu badawczym – młodych naukowców, studentów i doktorantów – wokół najlepszych krajowych ośrodków naukowo-dydaktycznych i przedsiębiorstw prowadzących działalność naukową oraz B+R); finansowanie może być realizowane w ramach następujących typów projektów:
 - strategicznych programów badawczych dla gospodarki,
 - regionalnych agend naukowo-badawczych (RANB), zgodnych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami, realizowanych przez jeden lub wspólnie przez kilka regionów,
 - programów badawczych wirtualnych instytutów,
 - projektów aplikacyjnych;
- rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki;
- międzynarodowe agendy badawcze (tworzone w Polsce we współpracy z renomowanymi ośrodkami naukowymi z innych państw). Celem MAB jest realizacja wysokiej jakości badań naukowych i prac rozwojowych, prowadzonych przez zespoły wybitnych naukowców zagranicznych i polskich. Wsparcie powinno przyczynić się do stworzenia w Polsce wyspecjalizowanych, wiodących w skali światowej jednostek naukowych, stosujących najlepsze światowe praktyki w zakresie m.in. identyfikowania programów i tematów badawczych, polityki personalnej oraz zarządzania pracami B+R, komercjalizacji wyników prac B+R;
- zwiększanie potencjału kadrowego sektora B+R (projekty wspierające wykwalifikowane kadry sektora B+R są niezbędne dla rozwijania innowacyjnego przemysłu oraz prowadzenia przełomowych badań naukowych i prac rozwojowych o dużym znaczeniu dla gospodarki).

W końcu 2014 r. prowadzono prace nad dokumentacją konkursową dla konkursów w losi programu, których przeprowadzenie planowane jest w 2015 r. W ramach powołanego decyzją Ministra Infrastruktury i Rozwoju Prekomitetu Monitorującego Program Operacyjny *Inteligentny*

Rozwój, na jego pierwszym posiedzeniu 18 grudnia 2014 r. NCBR zaprezentowało horyzontalne zasady wyboru projektów w I osi POIR oraz kryteriów wyboru projektów dla następujących instrumentów:

- szybka ścieżka,
- Demonstrator,
- programy sektorowe.

Przedstawione kryteria były także przedmiotem konsultacji w ramach prac Prekomitetu w okresie sprawozdawczym.

Dodatkowo w celu przygotowania i uruchomienia programów sektorowych, które w najwyższym stopniu będą spełniały oczekiwania poszczególnych branż, konieczne jest rozpoznanie potrzeb i potencjału poszczególnych sektorów gospodarki. W tym celu Centrum ogłosiło nabory na studia wykonalności programów dla poszczególnych sektorów, przedłożone przez podmioty integrujące przedsiębiorców, jednostki naukowe oraz innych przedstawicieli danego sektora. Studium wykonalności to, w tym kontekście, dokument stanowiący uzasadnienie dla uruchomienia przez Centrum nowego programu sektorowego, zawierający m.in. pogłębioną analizę danego sektora oraz opis najistotniejszych wyzwań i problemów, których rozwiązania oczekuje się dzięki realizacji danego programu. Głównymi celami studiów wykonalności są:

- zebranie informacji o potencjale badawczo-rozwojowym i innowacyjnym poszczególnych sektorów gospodarki;
- zebranie informacji o potrzebach poszczególnych sektorów gospodarki;
- uzyskanie propozycji strategicznych agend badawczych, których wdrożenie przyczyni się do rozwiązania zdefiniowanych problemów poszczególnych sektorów gospodarki.

Najlepsze studia wykonalności posłużą przygotowaniu przez NCBR projektów programów sektorowych, które zostaną uruchomione pod warunkiem spełnienia obowiązujących warunków prawnych, w tym zatwierdzenia ich przez Radę Centrum.

3.2.25 Program Operacyjny *Wiedza Edukacja Rozwój*

17 grudnia 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła Program Operacyjny *Wiedza Edukacja Rozwój*, który odpowiada na potrzebę reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju będzie pełniło funkcję Instytucji Pośredniczącej w zakresie III osi priorytetowej *Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju*.

W ramach PO WER dostępna będzie kwota wynosząca ponad 4,4 mld euro z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz 252,4 mln euro ze specjalnej linii budżetowej

Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych. Na wsparcie szkolnictwa wyższego przewidziano ponad 1,2 mld euro. Środki te przeznaczone zostaną m.in. na realizację celów szczegółowych:

- podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa;
- zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich;
- poprawa dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców;
- wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego.

Największą pulę środków (ponad 800 mln euro) przewidziano na podniesienie kompetencji studentów. Celem planowanych działań jest wzmocnienie kształcenia na uczelniach w zakresie przedsiębiorczości, kompetencji zawodowych, interpersonalnych oraz analitycznych, oczekiwanych przez pracodawców od kandydatów do pracy, a także nawiązanie współpracy uczelni z pracodawcami w celu wzmocnienia praktycznych elementów kształcenia. W 2014 r. NCBR uczestniczyło w konsultacjach i pracach nad dokumentami programowymi. Ogłoszenie pierwszych konkursów planowane jest na II kwartał 2015 r.

3.2.26 Program Operacyjny *Polska Cyfrowa*

W ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020 Centrum przygotowywało się do realizacji projektu stanowiącego działanie 3.3 w zakresie priorytetu III *Cyfrowe kompetencje społeczeństwa* w ramach Programu Operacyjnego *Polska Cyfrowa* o nazwie *e-Pionier - wsparcie uzdolnionych programistów na rzecz rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych lub gospodarczych*. W dniu 5 grudnia 2014 r. Komisja Europejska zaakceptowała projekt POPC, co umożliwiło rozpoczęcie dalszych prac nad uszczegółowieniem działania.

Planowe działanie *e-Pionier* ma realizować cel szczegółowy nr 5 POPC tj. „zwiększenie stopnia oraz poprawę umiejętności korzystania z internetu, w tym z e-usług publicznych”.

Planowane działania w ramach projektu *e-Pionier* będą realizowały ww. cel poprzez:

- podniesienie kompetencji zdolnych programistów, a także umiejętności w zakresie zarządzania projektem i rozumienia procesów produkcyjnych, logistycznych i organizacyjnych, przedsiębiorczości, prowadzenia prac B+R, a także umiejętności interpersonalnych;
- wsparcie idei innowacyjnego sektora publicznego poprzez poszukiwanie wśród zdolnych programistów rozwiązań konkretnych problemów społeczno-gospodarczych przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych;

- wspieranie w sposób pośredni grup wykluczonych z procesu cyfryzacji;
- podniesienie świadomości społecznej nt. roli zaawansowanych kompetencji cyfrowych w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych;
- wspieranie wymiany doświadczeń.

Realizacja projektu *e-Pionier* zakłada wsparcie pomysłów rozwiązujących konkretne problemy społeczno-gospodarcze zgłoszone przede wszystkim przez administrację publiczną, najlepiej w formie zamówień przedkomercyjnych. Dużym atutem proponowanego instrumentu będzie wsparcie wiedzą i doświadczeniem, jakiego udzielą partnerzy prywatni wyspecjalizowani we wspieraniu młodych przedsiębiorców.

3.2.27 Realizacja zadań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

Komitet Sterujący uruchomił realizację projektów badawczo-rozwojowych zgłoszonych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Zadania były zgodne z priorytetowymi kierunkami dla obszaru bezpieczeństwa i obronności określonymi w *Krajowym Programie Badań*:

1. nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania w zakresie wykrywania, zwalczania i neutralizacji zagrożeń;
2. technika kryminalistyczna;
3. indywidualne środki ochrony i wyposażenia;
4. profilaktyka społeczna, wiktymologia, kryminologia oraz badania społeczne;
5. organizacja i zarządzanie;
6. nowoczesne technologie lub rozwiązania innowacyjne w sferze bezpieczeństwa teleinformatycznego, ochrony informacji w systemach i sieciach teleinformatycznych oraz narodowej kryptografii;
7. technologie informacyjne i sieciowe;
8. sensory i obserwacja;
9. broń precyzyjna i uzbrojenie;
10. platformy bezzałogowe (autonomiczne);

11. ochrona i przetrwanie na polu walki;
12. nowoczesne materiały, w tym wysokoenergetyczne i inteligentne.

Ponadto na wniosek przedstawiciela Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Sterującym, został ustalony i uzgodniony z MSW oraz MON dodatkowy priorytetowy obszar badań pn. *„Bezpieczeństwo narodowe*. Uruchomione projekty służą zwiększeniu zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz podwyższeniu stopnia nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego. W głównej mierze wspierane są zdolności do dowodzenia, rozpoznania, rażenia, wsparcia działań oraz do przetrwania i mobilności oraz przetrwania i ochrony wojsk.

W okresie sprawozdawczym rozstrzygnięte zostały następujące konkursy:

- Konkurs nr 5/2014, na realizację projektów z obszaru badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, w ramach którego podpisana została 1 umowa na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 62 mln zł. Głównym, końcowym użytkownikiem wyników projektu jest MON. Dofinansowany został 1 projekt z następującego priorytetowego obszaru badawczego:

Tabela 28. Informacja o priorytetowych obszarach badań w konkursie nr 6/2014

Lp.	Priorytetowy obszar badań	Liczba projektów
1.	Ochrona i przetrwanie na polu walki	1

- Konkurs nr 6/2014 na realizację projektów z obszaru badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, w ramach którego podpisanych zostało 19 umów na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 85 mln zł.

Głównymi, końcowymi beneficjentami podpisanych umów są następujące instytucje:

- MSW - 18 projektów na kwotę dofinansowania 79,9 mln zł;
- ABW – 1 projekt na kwotę dofinansowania 5 mln zł;

Dofinansowanych zostało 19 projektów z następujących priorytetowych obszarów badawczych:

Tabela 29. Informacja o priorytetowych obszarach badań w konkursie nr 6/2014

Lp.	Priorytetowy obszar badań	Liczba projektów
-----	---------------------------	------------------

1.	Indywidualne środki ochrony i wyposażenia	3
2.	Nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania w zakresie wykrywania, zwalczania i neutralizacji zagrożeń	11
3.	Organizacja i zarządzanie	1
4.	Technika Kryminalistyczna	3
5.	Technologie informacyjne i sieciowe	1
RAZEM		19

- Konkurs nr 1/PS/2014 na realizację strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności bezpieczeństwa państwa pn. „Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej”, w ramach którego podpisane zostały 4 umowy na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 316,1 mln zł.

Głównym, końcowym użytkownikiem wyników projektu jest MON. Dofinansowane zostały 4 projekty z następujących priorytetowych obszarów badawczych:

Tabela 30. Informacja o priorytetowych obszarach badań w konkursie nr 1/PS/2014

Lp.	Priorytetowy obszar badań	Liczba projektów
1.	Broń precyzyjna i uzbrojenie	4
2.	Ochrona i przetrwanie na polu walki	1
RAZEM		5

Łącznie w 2014 r. w NCBR realizowanych było 149 projektów z zakresu bezpieczeństwa i obronności państwa.

Dane finansowe dla zadań realizowanych w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa przedstawiają się następująco:

Całkowita wartość projektów:

2 167 222 tys. zł

Wysokość dofinansowania:	1 971 476 tys. zł
Wysokość środków przekazanych w 2014 r.:	335 168 tys. zł

Tabela 31. Informacja o konkursach ogłoszonych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w okresie sprawozdawczym.

Przedmiot zadania (zrealizowane, w trakcie realizacji - okres 01.01.2014 - 31.12.2014)	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia / Planowana data (w przypadku trwających)	Sposób upowszechniania informacji o programie/ konkursie *
I kwartał			
<i>CuBR</i> - I konkurs	2014-01-22	2014-03-27	2,8
<i>ERA-NET ERA-MIN</i> - II konkurs	2014-03-21	2014-06-17	1,2,8
<i>AAL-2014</i> - 7. konkurs	2014-03-28	2014-06-30	1,2,8
<i>ERA-NET Bioenergy</i> - 8. konkurs	2014-02-10	2014-09-01	1,2,8
<i>ERA-CAPS</i> - II konkurs	2014-01-14	2014-03-14	2,8
<i>ERA-NET SUSFOOD</i> - II konkurs	2014-02-01	2014-08-01	1,2,8
<i>BONUS-185 Sustainable Ecosystem Services</i>	2014-01-16	2014-04-16	2, 7 (e-mailing), 8
<i>ERA-NET Neuron II</i> – 3. konkurs	2014-01-10	2014-03-10	2,8
<i>Infect-ERA</i> – 2. konkurs	2014-01-17	2014-04-02	1,2,8
<i>JPI AMR</i> - I konkurs	2014-01-27	2014-03-14	2
Konkurs bilateralny z Berlinem	2014-01-27	2014-03-31	1,2,8
<i>ERA.Net RUS PLUS</i> - Innovation	2014-01-31	2014-05-28	2,8
<i>EUREKA 1/2014</i>	2014-02-26	2014-05-15	2
<i>Eurostars 2</i> - 1. konkurs	2014-02-18	2014-03-13	2
Konkurs nr 5/2014 na wykonanie projektu w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. „Nowy bojowy, pływający wóz piechoty”	2014-02-18	2014-04-15	1,2,8
<i>Eurostars 2</i> – 2. konkurs	2014-03-06	2014-09-11	2
<i>SOLAR-ERA.NET</i>	2014-01-15	2014-09-15	2,8
<i>ERA-NET IB 2</i> – 4. konkurs	2014-02-01	2014-03-31	2,8
II kwartał			
1/POKL/4.1.1/2014	2014-06-17	2014-07-15	2,7 (spotkanie informacyjne), 8
Konkurs nr 6/2014 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa	2014-06-12	2014-08-14	1,2,8
Konkurs nr 1/PS/2014 na wykonanie projektu w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pn. „Nowe systemy uzbrojenia i obrony w zakresie energii skierowanej”	2014-06-18	2014-09-10	1,2,8
<i>ERA.Net RUS PLUS</i> - S&T	2014-06-25	2014-09-25	2,8
Drugi polsko-tajwański konkurs na projekty	2014-04-07	2014-06-30	2,8

badawcze			
<i>EUREKA-2/2014</i>	2014-05-16	2014-10-15	2
<i>JPI HDHL BioNH</i>	2014-04-14	2014-06-16	1,2,8
<i>Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED - II konkurs</i>	2014-06-24	-	1,2,6,8
<i>Inicjatywa CORNET - 18. konkurs</i>	2014-06-10	2014-09-26	1,2,8
<i>M-ERA.NET - Call 2014</i>	2014-06-06	2015-02-18	2,8
III kwartał			
<i>Polsko-Japońska Współpraca Badawcza - I konkurs</i>	2014-08-19	2014-10-24	2,8
<i>Eurostars 2 – 3. konkurs</i>	2014-09-12	2015-03-05	2
<i>Patent Plus - IV konkurs</i>	2014-09-18	2014-11-05	2,,3
<i>TANGO</i>	2014-07-21	2014-10-07	2,8
<i>CuBR - II konkurs</i>	2014-07-18	2014-09-22	1,2,6,8
<i>ECSEL JU - I i II konkurs</i>	2014-07-09	2014-09-17	2,6,8
<i>Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo BIOSTRATEG – I konkurs</i>	2014-07-24	2014-10-13	1,2,6,8
<i>Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED – II konkurs</i>	2014-07-25	2014-09-23	1,2,6,8
<i>GEKON – 2. konkurs</i>	2014-07-09	2014-09-08	1,2,8
<i>Bioenergy – 8. konkurs</i>	2014-07-03	2014-09-01	1,2,8
IV kwartał			
<i>POLLUX - 4. konkurs (CORE 2015)</i>	2014-12-17	2015-04-22	2,8
<i>ERA-Net SOLAR</i>	2014-12-15	2015-03-27	2,8
<i>ERA-MIN – 3. konkurs</i>	2014-12-17	2015-05-19	2,8
<i>ERA-NET Bioenergy - 9. konkurs</i>	2014-11-11	2015-06-08	1,2,8
<i>ERA-NET EuroNanoMed II - 6. konkurs</i>	2014-11-26	2014-03-03	1,2,8
<i>ERA-NET IB2 – 6. konkurs</i>	2014-12-01	2015-02-23	2,8
<i>ERA-NET E-Rare-3 - I konkurs (JTC 2015)</i>	2014-12-15	2015-02-18	1,2,8
<i>Inicjatywa CORNET - 19. konkurs</i>	2014-12-18	2015-03-27	1,2,8
<i>FLAG-ERA Call 2015</i>	2014-10-27	2015-01-27	2,8
<i>LIDER VI</i>	2014-12-16	2015-03-15	1,2,8

* numer w kolumnie odpowiada sposobowi upowszechniania: 1 - konferencja, 2 - publikacja na stronie internetowej, 3 - publikacja drukiem, 4 - publikacja w BIP, 5 - szkolenie, 6 - warsztaty, 7 - inne, 8 - ogłoszenia w prasie.

Tabela 32. Informacja nt. środków wydatkowanych w okresie sprawozdawczym na poszczególne programy Centrum (w tys. zł)

Zadanie	Podzadanie	Program / Projekt	Środki wydatkowane na realizację zadań w 2014 r.
1	2	3	4
Finansowanie badań stosowanych	Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych	STRATEGMED	13 623
		Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach	1 975
		Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej	12 456
		Zaawansowane technologie pozyskiwania energii	45 975
		Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej	7 721
	Realizacja programów obejmujących finansowanie badań stosowanych	PBS	328 703
		Blue gas- Polski Gaz łupkowy	23 205
		GRAF-TECH	20 465
		Innowacje Społeczne	4 636
		PBR	5 163
	Wsparcie rozwoju kadry naukowej	LIDER	35 356
	Udział w realizacji międzynarodowych programów B+R ²⁴	Programy ERA-NET	18 460
		EUROSTARS	3 598
		Programy dwustronne	6 768
		Pozostałe programy	27 619
	Finansowanie prac B+R oraz komercjalizacji ich wyników w podmiotach mających zdolność zastosowania ich wyników w praktyce	Innotech	126 104
		GEKON	20 637
		SPINTECH	4 108
		IniTech	3 387
Patent Plus		2 141	
Kreator Innowacyjności		2 042	
GO_GLOBAL.PL		4 419	
BRidge Mentor		6 725	
Realizacja umowy z NOT (1/NOT/2009)		1 144	
Projekty celowe		878	
Realizacja zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa			335 168
Program Wieloletni <i>Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – III etap</i>			10 500

²⁴ Wartości podane łącznie z opłatami składek członkowskich (w ramach ERA-NET 53 607,18 zł oraz w ramach Joint Undertaking 321 187,57 zł)

RAZEM PROJEKTY KRAJOWE		1 072 978²⁵
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	Działanie 1.1 <i>Wsparcie badań naukowych dla budowy gospodarki opartej na wiedzy</i>	258 979
	Działanie 1.2 <i>Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki</i>	77 359
	Działanie 1.3 <i>Wsparcie projektów B+R na rzecz przedsiębiorców realizowanych przez jednostki naukowe</i>	223 905
	Działanie 1.4 <i>Wsparcie projektów celowych</i>	498 584
	Działanie 1.5 <i>Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju</i>	250 496
	Działanie 2.1 <i>Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym</i>	591 327
	Działanie 2.2 <i>Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych</i>	212 881
	Działanie 2.3 <i>Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki</i>	343 191
	Oś priorytetowa 9. <i>Pomoc techniczna*</i>	3 043
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Działanie 4.1 <i>Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy</i>	537 002
	Działanie 4.2 <i>Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym</i>	20 126
	Działanie 4.3 <i>Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarach kluczowych w kontekście celów strategii Europa 2020</i>	96 862
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Priorytet XIII <i>Infrastruktura szkolnictwa wyższego</i>	414 657
	Priorytet XIV <i>Pomoc techniczna*</i>	1 098
Norweski Mechanizm Finansowy		87 549
Program Operacyjny <i>Pomoc Techniczna*</i>		7 346
RAZEM PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH		3 624 405
RAZEM NCBR		4 697 383

* środki na obsługę realizacji zadań przez Instytucje Wdrażające – OPI i PARP

3.2.28 Upowszechnianie informacji o działalności NCBR

W trosce o upowszechnianie informacji o działalności Centrum, budowanie pozytywnego wizerunku oraz jak najszerszą promocję marki, w roku 2014 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju uczestniczyło w wielu wydarzeniach, skierowanych do szerokiej i zróżnicowanej grupy odbiorców. Wśród najważniejszych wymienić należy: Startup Nation (Warszawa), Europejski Kongres Gospodarczy (Katowice), Europejski Kongres Technologiczny

²⁵ Dane liczbowe ujęte w tabeli zostały zaokrąglone do pełnych tysięcy złotych zgodnie z zasadami arytmetyki. Sumowanie poszczególnych składników zaokrąglonych kwot może wykazywać niewielkie różnice wynikające z tych zaokrągleń (w granicach 1 – 3 jednostek).

(Wrocław), Piknik Naukowy (Warszawa) oraz Piknik z okazji Światowego Dnia Dziecka organizowany przez KPRM.

Dodatkowo, jako partner/współorganizator NCBR brało udział w polskiej edycji TEDx Warsaw, TEDx Warsaw@PresidentialPalace i międzynarodowej konferencji Secure z zakresu bezpieczeństwa Internetu (NASK). W październiku zorganizowana została międzynarodowa konferencja poświęcona tematyce *gender equality*, w grudniu natomiast odbyła się coroczna gala poświęcona laureatom programu LIDER.

Przeprowadzono również warsztaty, spotkania informacyjne oraz szkolenia dla beneficjentów aplikujących w ramach programów realizowanych przez NCBR. W celu zapewnienia jak najszerszego dotarcia do potencjalnych zainteresowanych spotkania te były transmitowane on-line za pośrednictwem strony ncbr.gov.pl.

W roku 2014 NCBR dość mocno zaznaczyło swoją obecność w mediach, czego efektem był szereg publikacji i audycji poświęconych działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Długoterminową współpracę nawiązano m.in. z Newsweek Polska, *The Polish Science Voice*, a także redakcją TVP 1, TVN oraz I i III Programem Polskiego Radia, Radiem TOK FM oraz Złote Przeboje. Utrzymywana była również stała współpraca z dziennikarzami piszącymi zarówno do dzienników, jak i tygodników opiniotwórczych, a także do serwisu poświęconego tematyce innowacyjności i B+R – InnPoland.pl.

3.3 Informacje na temat podmiotów, o których mowa w art. 30 ust. 3 i 4 ustawy, współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy

Tabela 33. Informacja na temat podmiotów współpracujących w realizacji zadań Centrum oraz przedmiotu współpracy

Podmiot współpracujący w realizacji zadań Centrum	Przedmiot współpracy
Agencja Rozwoju Przemysłu	Przedmiotem współpracy jest realizacja wspólnego programu <i>Blue Gas - Polski Gaz Łupkowy</i> .
GDDKiA	Przedmiotem współpracy jest realizacja wspólnego przedsięwzięcia <i>Rozwój Innowacji Drogowych - RID</i> .
KGHM Polska Miedź S.A.	Przedmiotem współpracy jest realizacja wspólnego przedsięwzięcia o nazwie <i>CuBR</i> .
Naczelna Organizacja Techniczna	Na podstawie trójstronnego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centrum Innowacji Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju NCBR przejął prawa i obowiązki ciążące dotychczas na MNiSW w zakresie realizacji umowy pomiędzy stronami.
Narodowe Centrum Nauki	Efektom podjętej współpracy jest wspólne przedsięwzięcie <i>TANGO</i> .

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)	Przedmiotem współpracy jest realizacja programu <i>GEKON</i> .
Polska Platforma Technologiczna Innowacyjnej Medycyny	W wyniku zawartego porozumienia uruchomiono program sektorowy <i>INNOMED</i> .
Polska Platforma Technologiczna Lotnictwa	Przedmiotem współpracy jest realizacja programu <i>INNOLOT</i> .
US-Polish Trade Council	Współpraca obejmują realizację przedsięwzięcia <i>GO_GLOBAL.PL</i> .
Plug and Play Tech Center	
Fraunhofer MOEZ	
Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości	

3.4 Informacje o zaangażowaniu środków finansowych pochodzących od sektora gospodarczego, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w przypadku realizacji programów, o których mowa w art. 27 ust. 3 ustawy.

Tabela 34. Zaangażowanie środków finansowych pochodzących z sektora gospodarczego²⁶

Nazwa programu	Liczba podpisanych umów	Całkowita wartość umów (PLN)	Wartość dofinansowania (PLN)	Całkowity wkład własny (PLN)	Wkład własny przedsiębiorstw (PLN)
Międzynarodowe	91	82 150 127	68 917 201	13 232 926	8 077 526
AAL	1	226 709	170 032	56 677	56 677
BONUS 185	10	6 148 752	2 905 931	3 242 821	505 336
CORNET	7	8 781 777	8 617 231	164 546	0
ENIAC	4	6 465 288	4 116 442	2 348 845	1 838 736
ERA NET BIOENERGY	2	1 513 577	1 463 208	50 369	50 369
ERA NET Chist-Era II	1	946 711	946 711	0	0
ERA NET Eco-Innova	2	1 142 123	784 130	357 994	357 994
ERA NET ERA-MIN	2	1 660 160	1 660 160	0	0
ERA NET IB 2	3	2 689 438	2 689 438	0	0
ERA NET Infect-Era	1	1 225 583	1 225 583	0	0
ERA NET MARTEC II	2	1 579 217	1 438 511	140 706	140 706
ERA NET NEURON II	1	571 614	571 614	0	0
ERA NET SMARTGRIDS	1	947 717	947 717	0	0
ERA NET SOLAR	1	578 277	431 572	146 704	146 704
ERA NET SUSFOOD	6	3 127 277	2 846 507	280 771	121 527
ERA NET TRANSCAN	5	3 707 304	3 707 304	0	0
ERA NET TRANSPORT III	6	5 914 429	5 727 080	187 349	187 349
ERA-CAPS	1	412 922	412 922	0	0
EUREKA 2	10	7 326 471	6 837 420	489 051	489 051
EUROSTARS	3	3 017 676	2 017 066	1 000 610	299 538
JPI HDHL DEDIPAC KH	4	1 025 018	1 015 733	9 286	0
JPND 2	2	1 446 173	1 446 173	0	0
JU ARTEMIS	5	11 585 081	7 108 936	4 476 146	3 602 487
M-ERA.NET	1	1 560 200	1 508 144	52 056	52 056
POLLUX	3	3 570 098	3 570 098	0	0
Polsko-Berliński	1	2 878 056	2 649 061	228 995	228 995
Polsko-Tajwański	6	2 102 479	2 102 479	0	0
Norweski Mechanizm Finansowy	18	80 723 656	80 723 656	0	0
Norweski Mechanizm Finansowy	18	80 723 656	80 723 656	0	0
Obronność i bezpieczeństwo	24	493 265 646	463 204 386	30 061 260	24 990 316
Projekty rozwojowe 5/2014	1	75 081 677	62 000 000	13 081 677	12 724 918
Projekty rozwojowe 6/2014	19	89 921 101	85 049 896	4 871 205	4 522 961
Projekty strategiczne 1/2014	4	328 262 868	316 154 490	12 108 378	7 742 437

²⁶ Dane dotyczące środków pochodzących z sektora gospodarczego odnoszą się do umów zawartych przez NCBR w 2014 r.

PO IG	168	1 051 270 077	630 120 296	335 274 740	330 732 444
PO IG	168	1 051 270 077	630 120 296	335 274 740	330 732 444
PO IŚ	4	134 887 997	114 654 798	20 233 200	0
PO IŚ	4	134 887 997	114 654 798	20 233 200	0
PO KL	102	144 290 821	144 290 821	0	0
PO KL	102	144 290 821	144 290 821	0	0
Programy strategiczne	11	229 086 511	205 080 474	24 006 037	14 713 587
<i>Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach</i>	1	1 398 840	1 398 840	0	0
<i>STRATEGMED</i>	10	227 687 671	203 681 634	24 006 037	14 713 587
Programy Wieloletnie	1	31 500 000	31 500 000	0	0
<i>Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy - III etap</i>	1	31 500 000	31 500 000	0	0
Projekty krajowe - badania stosowane	76	146 962 600	135 924 258	11 038 342	10 535 210
<i>INNOWACJE SPOŁECZNE</i>	12	9 566 113	8 420 297	1 145 816	642 684
<i>LIDER 4</i>	3	3 578 040	3 578 040	0	0
<i>LIDER 5</i>	36	40 860 592	40 860 592	0	0
<i>PBS II</i>	25	92 957 855	83 065 329	9 892 526	9 892 526
Projekty krajowe - komercjalizacja B+R	199	1 053 280 190	623 892 874	429 387 316	413 767 320
<i>BRIDGE ALFA</i>	10	184 999 720	147 999 776	36 999 944	36 999 944
<i>CuBR I</i>	3	28 993 879	14 160 487	14 833 393	14 833 393
<i>DEMONSTRATOR BIO-INFO</i>	4	45 020 770	14 646 276	30 374 494	30 374 494
<i>DEMONSTRATOR TECH</i>	4	114 732 700	65 891 911	48 840 789	40 388 229
<i>GEKON</i>	22	83 361 333	61 576 923	21 784 410	21 784 410
<i>GO_GLOBAL.PL II</i>	2	487 158	398 656	88 502	88 502
<i>GO_GLOBAL.PL III</i>	23	5 231 526	4 189 930	1 041 596	1 041 596
<i>INNOLOT</i>	2	99 750 000	54 250 000	45 500 000	45 500 000
<i>INNOMED</i>	17	191 501 574	110 193 299	81 308 276	77 567 264
<i>INNOTECH II</i>	1	3 882 537	3 267 465	615 072	615 072
<i>INNOTECH III</i>	86	284 703 412	139 024 818	145 678 594	142 688 542
<i>PATENT PLUS 2</i>	11	4 370 283	3 357 808	1 012 475	602 763
<i>PATENT PLUS 3</i>	9	3 232 586	2 187 059	1 045 526	1 018 866
<i>SPIN-TECH</i>	5	3 012 712	2 748 465	264 246	264 246
Projekty krajowe - sektorowe	6	86 471 812	53 327 324	33 144 488	23 754 488
<i>Blue Gas II</i>	6	86 471 812	53 327 324	33 144 488	23 754 488
Suma końcowa²⁷	700	3 533 889 437	2 551 636 086	896 378 308	826 570 892

²⁷ Dane liczbowe ujęte w tabeli zostały zaokrąglone do pełnych złotych zgodnie z zasadami arytmetyki. Sumowanie poszczególnych składników zaokrąglonych kwot może wykazywać niewielkie różnice wynikające z tych zaokrągleń (w granicach 1 – 3 jednostek).

4 Ewaluacja realizowanych programów

W 2014 roku NCBR było zaangażowane w realizację 14 badań ewaluacyjnych, w tym rozpoczęto 8 nowych badań oraz zakończono realizację 6 ewaluacji, które zaczęły się w roku 2013. Spośród nowych badań trzy zostały zakończone w 2014 r., natomiast 5 zostanie zakończonych w roku 2015. Wśród badań przeważały ewaluacje *on going* - dotyczyły one 7 programów poddanych ewaluacji. Wykonano również 4 ewaluacje *mid term*, dwie *ex ante* oraz jedną ewaluację *ex post* (por. Tabela 35).

Tabela 35 . Ewaluacje prowadzone przez NCBR w 2014 r.

Lp.	Tytuł badania ewaluacyjnego	Typ ewaluacji	Rok rozpoczęcia/zakończenia	Typ programu
1	Ewaluacja programu <i>Innotech</i>	<i>mid term</i>	2013 - 2014	programy krajowe
2	Ewaluacja <i>Programu Badań Stosowanych</i>	<i>mid term</i>	2013 - 2014	programy krajowe
3	Ewaluacja programu <i>GRAF-TECH</i>	<i>mid term</i>	2013 - 2014	programy krajowe
4	Ewaluacja programu <i>Strategiczny projekt badawczy pt. Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej</i>	<i>mid term</i>	2013 - 2014	programy krajowe
5	Analiza kompetencji i kwalifikacji kluczowych dla zwiększenia szans absolwentów na rynku pracy	<i>ex ante</i>	2013 - 2014	PO KL
6	Ocena jakości i skuteczności wsparcia kierunków zamawianych w ramach Poddziałania 4.1.2 PO KL	<i>ongoing</i>	2013 - 2014	PO KL
7	Ewaluacja <i>ex ante</i> strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pn. <i>Nowoczesne technologie materiałowe - TechMatSTRATEG</i>	<i>ex ante</i>	2014 - 2014	programy krajowe
8	Ekspertyza dot. ryzyk, zagrożeń i problemów w związku z zamykaniem projektów realizowanych w ramach XIII Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	<i>ongoing</i>	2014 - 2014	PO IŚ
9	Ewaluacja o charakterze <i>on-going</i> identyfikująca dobre praktyki projektów realizowanych w ramach Priorytetu 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii, Działanie 1.5 Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 pn. Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej Demonstrator + w obszarze INFO i BIO oraz Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej Demonstrator + w obszarze TECH	<i>ongoing</i>	2014 - 2014	PO IG (projekt systemowy)

10	Ewaluacja Przedsięwzięcia Initech	ongoing	2014 - 2015	programy krajowe
11	Ewaluacja projektów celowych	ongoing	2014 - 2015	programy krajowe
12	Ewaluacji projektu pn. Wsparcie zarządzania infrastrukturą badawczą beneficjentów działań 2.1 oraz 2.2 PO IG	ex post	2014 - 2015	PO KL (projekt systemowy)
13	I etap ewaluacji projektu systemowego pt. Wsparcie realizacji innowacyjnych przedsięwzięć w ramach 3. konkursu Programu INNOTECH dla ścieżek programowych In-Tech oraz Hi-Tech realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś priorytetowa 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii, Działanie 1.5 Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	ongoing	2014 - 2015	PO IG (projekt systemowy)
14	Ewaluacja o charakterze on-going dot. opracowania metodologii oceny efektywności i wstępnymi pomiarami projektów realizowanych w ramach Priorytetu 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii, Działanie 1.5 Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 pn. Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej Demonstrator + w obszarze INFO i BIO oraz Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej Demonstrator + w obszarze TECH	ongoing	2014 - 2015	PO IG (projekt systemowy)

Wyniki ewaluacji, zaprezentowane w formie raportów końcowych ze zrealizowanych badań, zostały zamieszczone na stronie internetowej Centrum w zakładce „Ewaluacja”. Rekomendacje płynące z zakończonych badań zależą od typu badania oraz ocenianego programu. W wyniku ewaluacji *ex ante* rekomendowano dokonanie modyfikacji założeń programu, który został poddany ocenie. Rekomendacje dotyczyły zarówno zakresu tematycznego programu, jak i jego struktury logicznej – układu celów oraz przypisanych do nich wskaźników. Wskazano także na potrzebę uzupełnienia diagnozy programu.

Przeprowadzone badania *ongoing* i *mid-term* dowiodły zasadności oferowanego przez NCBR wsparcia w zakresie B+R oraz identyfikowały słabe punkty programów, pozwalając na ich modyfikację. Ewaluacje te dotyczyły konkretnych programów/działań i dostarczały rozwiązań adekwatnych do specyfiki interwencji. W wielu z nich powtarzały się jednak kwestie dotyczące położenia większego nacisku na rzeczywistą współpracę sektora nauki i biznesu oraz potrzebę zapobiegania brakowi komercjalizacji wyników projektów, na przykład poprzez wymaganie:

- opisu prób nawiązania kontaktów z przedstawicielami firm identyfikowanych jako potencjalnie zainteresowane;

- stworzenia listy kontrolnej ryzyka w kontekście zadania/etapu merytorycznego wypełnianej przez wnioskodawcę/wykonawcę projektu;
- przedstawienia badania najbliższego stanu techniki czy opracowania biznesplanu na etapie wniosku o grant.

Podkreślano także znaczenie działań informacyjnych na rzecz różnych typów grup docelowych, jakie może i powinien podjąć NCBR, np.:

- używanie spójnej definicji pojęcia komercjalizacji i wdrożenia oraz zapewnianie dostępu do tych definicji na etapie składania wniosku o dofinansowanie oraz w czasie realizacji projektu;
- sformułowanie własnego zbioru dobrych praktyk adekwatnych do poszczególnych rodzajów projektów B+R i rekomendowanie go beneficjentom do zastosowania w projektach;
- prowadzenie i publikowanie analiz dotyczących bieżącej i prognozowanej ogólnej sytuacji na rynku pracy, informacji o losach absolwentów różnych uczelni oraz podnoszenie świadomości młodych ludzi nt. wagi wyborów edukacyjnych przez nich podejmowanych.

Zwracano też uwagę na kluczową rolę, jaką odgrywa proces selekcji najlepszych wniosków w czasie konkursu - dlatego też rekomendowano działania na rzecz uczynienia tego procesu bardziej transparentnym.

Ewaluacje przeprowadzone w 2014 r. nie tylko przyczyniły się do poprawy istniejących już programów, ale stanowiły również źródło wniosków i rekomendacji wykorzystywanych przy konstruowaniu nowych programów (np. POWER, POIR) realizowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

5 Informacje dotyczące zagadnień organizacyjnych w działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

5.1 Struktura organizacyjna oraz informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze Centrum

W 2014 r. struktura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju była określona *statutem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* oraz *zarządzeniem nr 18/2014 Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2014 r. zmieniającym zarządzenie Nr 55/2013 w sprawie ustanowienia Regulaminu organizacyjnego Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*.

Schemat organizacyjny NCBR

Przyjęta struktura została ukształtowana według wymagań statutu Centrum²⁸ oraz realizowanych zadań. Celem zmiany wprowadzonej ww. zarządzeniem Dyrektora Centrum było lepsze dostosowanie organizacyjne do wyzwań związanych z obsługą i wdrażaniem programów, wsparciem wdrażania programów oraz obsługą samego Centrum.

Zadania Centrum były realizowane przez 286 pracowników. Zwiększenie stanu zatrudnienia w stosunku do 2013 r. o 18 osób wynikało z konieczności obsługi zwiększonej liczby zadań (uruchomienie nowych programów, zwiększanie liczby obsługiwanych projektów).

Tabela 36. Stan zatrudnienia w NCBR w roku 2013 i 2014

Stan zatrudnienia		
	2013	2014
Ogólna liczba	268	286
Kobiety	189	203
Mężczyźni	79	83

Zatrudnienie w poszczególnych działach Centrum, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., przedstawiało się następująco:

Tabela 37. Stan zatrudnienia w poszczególnych działach NCBR

Dział Administracyjno-Gospodarczy	21
Dział Finansowy	40
Dział Księgowości	6 (razem z GK)
Dział Koordynacji	11

²⁸ Statut Centrum określa, że w skład Biura Centrum wchodzi komórki organizacyjne właściwe do spraw: (a) zarządzania strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych, (b) instrumentów wsparcia inwestycji gospodarczych, (c) transferu wyników badań naukowych i prac rozwojowych do gospodarki, (d) zarządzania programami badań stosowanych, (e) zarządzania programami obejmującymi finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz działań przygotowujących do wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, (f) zarządzania realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, (g) międzynarodowej współpracy naukowej, (h) analiz i ewaluacji, (i) informacji i promocji, (j) organizacyjno-administracyjnych, (k) kontrolnych, (l) finansowo-księgowych, (m) prawnych.

Dział Kontroli Projektów	19
Dział Realizacji Projektów na rzecz Bezpieczeństwa i Obronności Państwa	12
Dział Prawny	7
Dział Projektów Komercyjnych	13
Dział Informacji i Promocji	11
Dział Programowania i Projektów Strategicznych	26
Dział Rozwoju Infrastruktury Szkolnictwa Wyższego	12
Dział Rozwoju Kadry Naukowej	37
Dział Zarządzania Zasobami Ludzkimi	8
Dział Zarządzania Programami	51
Samodzielne stanowisko ds. kontroli wewnętrznej	1
Samodzielna Sekcja audytu wewnętrznego	1
Sekcja Ochrony Informacji Niejawnych i Danych Osobowych	2
Samodzielne Stanowisko ds. Rozwoju Zasobów Ludzkich	1
Sekcja Współpracy z Ekspertami	4
Pracownik bezpośrednio podlegający pod DC	1

W realizacji zadań personel Centrum wspierali eksperci. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju współpracowało z ok. 3050 ekspertami (bez członków Rady Centrum i Komitetu Sterującego), w tym z 276 ekspertami zagranicznymi, którzy wspierali Centrum m.in. w procesie opracowywania programów, ich wdrażania, ewaluacji oraz recenzowania projektów.

Średnie wynagrodzenie w NCBR (łącznie z wynagrodzeniem Dyrektora, Zastępcy Dyrektora i Głównej Księgowej) wynosiło w okresie sprawozdawczym²⁹:

²⁹ Średnie wynagrodzenie obejmuje następujące składniki: wynagrodzenie zasadnicze, dodatki stażowe, dodatki specjalne, dodatki funkcyjne, nagrody z funduszu nagród, nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne

- z DWR: 7055 zł;

- bez DWR: 6638 zł.

Fluktuacja kadr liczona jako iloraz liczby nowo zatrudnionych minus odchodzący przez przeciętną liczbę zatrudnionych w okresie sprawozdawczym wynosił 6,99%. Średnia miesięczna fluktuacja wynosiła 0,58%.

5.2 Informacje dotyczące kosztów obsługi realizacji poszczególnych zadań Centrum³⁰

Tabela 38. Obsługa realizacji poszczególnych zadań Centrum***

Biuro Centrum – koszty związane z obsługą realizacji poszczególnych zadań				
Lp.	Realizowane zadania / podzadania	Koszty obsługi zadania (tys. zł)	w tym środki na inwestycje (tys. zł)*	w tym koszty ponoszone ze środków europejskich (tys. zł)**
	KOSZTY OGÓŁEM	81 975	1 860	35 908
3.2.	Szkolnictwo wyższe	9 426	0	8 012
3.2.2.	Kształcenie w szkolnictwie wyższym	7 021	0	5 968
3.2.4.	Utrzymanie i rozbudowa infrastruktury szkolnictwa wyższego	2 405	0	2 044
10.1.	Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki	1 772	0	1 506
10.1.1.	Wspieranie badań naukowych	1 772	0	1 506
10.2.	Wzmocnienie badań naukowych służących praktycznym zastosowaniom	70 727	1 860	26 340
10.2.1.	Wspieranie badań stosowanych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R	63 118	1 860	19 873
10.2.2.	Rozbudowa infrastruktury służącej praktycznym zastosowaniom	7 609	0	6 467

i rentowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne (DWR - tzw. „trzynastkę”). Dane dotyczące zatrudnienia nie obejmują osób, które nie otrzymywały wynagrodzenia tj. przebywających na zasiłkach chorobowych oraz na urloпах macierzyńskich, wychowawczych i bezpłatnych.

³⁰ Dane dotyczące obsługi realizacji zadań Centrum nie obejmują środków dla beneficjentów przeznaczonych na realizację projektów oraz środków przekazywanych instytucjom wdrażającym (OPI i PARP).

17.3.	Zarządzanie realizacją i wdrażanie pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych	50	0	50
-------	--	----	---	----

* Uwzględnione zostały środki dotacji inwestycyjnej oraz środki na inwestycje Centrum w ramach pomocy technicznych Programów Operacyjnych.

** Uwzględnione zostały środki w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego (finansowanie w ramach dotacji celowej z MRR, paragraf 2005), środki pomocy technicznych programów operacyjnych (finansowanie w ramach dotacji celowej z MNISW, paragraf 2008), środki na obsługę w ramach projektów systemowych POI i POKL (środki z MF, paragraf 2007) oraz środki refundowane z Komisji Europejskiej na programy międzynarodowe.

*** W odniesieniu do środków inwestycyjnych podane zostały dane dotyczące zrealizowanych wydatków w 2014 r. Amortyzacja w 2014 r. wyniosła 1 417 986,16 zł.

5.3 Dane na temat stopnia realizacji rocznego planu finansowego Centrum

Tabela 39. Stopień realizacji rocznego planu finansowego Centrum³¹

Biuro Centrum – realizacja planu finansowego					
Lp.	Treść	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie	%
<i>W tysiącach złotych</i>					
1	2	3	4	5	6
I	DOCHODY OGÓŁEM	5 317 761	5 142 630	4 779 358	92,94
1	Dotacje z budżetu państwa	1 788 873	1 801 426	1 741 791	96,69
1.1	- Podmiotowa	40 427	40 427	37 760	93,40
1.2	- Dotacje celowe*	1 746 448	1 759 001	1 702 171	96,77
1.3	- Dotacja na inwestycje i zakupy inwestycyjne	1 998	1 998	1 860	93,09
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	377 807	365 254	219 037	59,97
3	Pozostałe dochody**	3 151 081	2 975 950	2 818 530	94,71
II	WYDATKI	5 317 761	5 142 630	4 779 358	92,94
1	Wydatki na funkcjonowanie	84 561	89 311	80 115	89,70
1.1	- Materiały i energia	1070	935	529	56,58

³¹ Tabela jest uproszczoną formą prezentacji stopnia realizacji planu finansowego NCBR. Prezentowane wykonanie dochodów obejmuje jedynie środki wykorzystane w 2014 r. (zostało skorygowane o dokonywane zwroty niewykorzystanych środków oraz o przechodzące pomiędzy latami niewykorzystane środki uzyskane z Komisji Europejskiej). Pełne sprawozdanie z wykonania planu finansowego NCBR stanowi załącznik - sprawozdanie Rb-40.

1.2	- Pozostałe usługi obce	16 533	18 697	14 503	77,57
1.3	- Wynagrodzenia	36 079	36 506	35 712	97,83
	- osobowe	22 027	22 027	21 984	99,80
	- bezosobowe	12 414	12 966	12 280	94,71
	- pozostałe	1 638	1 513	1 448	95,70
1.4	- Składki na ubezpieczenia społeczne	4 905	4 169	3 520	84,43
1.5	- Składki na Fundusz Pracy	724	604	454	75,17
1.6	- Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	25 250	28 400	25 397	89,43
2	Wydatki majątkowe	2 098	2 098	1 860	88,66
3	Wydatki na realizację zadań, w tym przekazane innym podmiotom*	2 068 262	2 063 512	1 865 721	90,41
4	Pozostałe wydatki**	3 162 840	2 987 709	2 831 662	94,78

* Po stronie dochodów w pkt. 1.2 oraz po stronie wydatków w pkt. 3 dodatkowo zostały ujęte środki krajowe, które są przekazywane z rachunku Ministra Rozwoju i Infrastruktury do beneficjentów w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego – środkami tymi Centrum dysponuje na podstawie upoważnienia do zlecenia płatności w BGK.

** Po stronie dochodów w pkt. 3 oraz po stronie wydatków w pkt. 4 zostały ujęte środki europejskie, które są przekazywane z rachunku Ministra Finansów do beneficjentów - środkami tymi NCBR dysponuje na podstawie upoważnień do zlecenia płatności w BGK zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych.